

3/2/01

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూలై నెల 16-వ తేది సోమవారము

No. 90

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర ఆషాఢమాస బహుళ చతుర్థి.

సంచిక ౯౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
ఊగొగ్గతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బాతదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని జబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0

డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసివది.

అమృతాంజనం డిపో

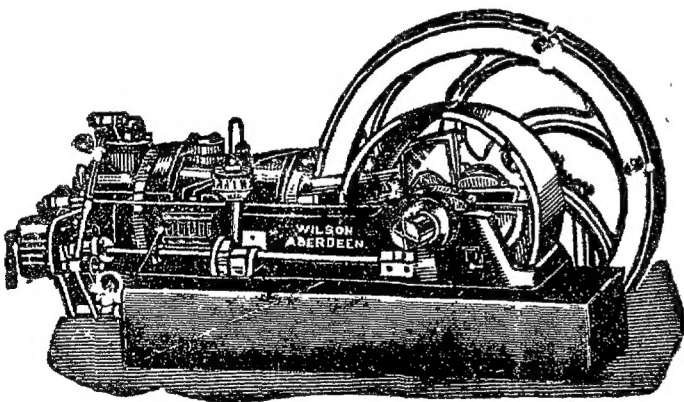
6, 7 తంబుకెట్టిపిథి, మద్రాసు

109, ఫ్రీరీరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రాడాయిలు యింజనులు

నులభ్యమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టగును.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిపిథి, మద్రాసు.

ప్రాంచికపీసు, బెజవాడ.

యా యింజనులు 'వివిడి'కలైపు
లోను, కొల్లు స్టార్టింగు కలైపులోను 7
గుర్రములు వచ్చు పవరుమొదలు 50
గుర్రముల వచ్చు పవరువరకు యెల్లప్పు
డున్న స్టార్టింగు సౌధముగా నుండును.
అన్ని సామానులు చాలా జలముగాను,
తెంపరు గలవిగాను వుండును. (కా
దాయిలు ఖర్చు అతివల్లము. యెంత
మట్టి చమురుతో నైనను అతి త్వరిత
ముగా పనిచేయును. ధరలు అతి
వరసము.

4867

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండవలసివది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd
Trade Mark

తెప్పించి, ఒకడభా వాదిన మీరు విక్రీలి తప్పించెదదరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకరే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 304, వా 301

ఇది మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పివధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు
చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలనిధములు, దగ్గులు, శీతలము
అడిర్లము, క్షేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి వీలలు వడిగెను. (వక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మదజర్
ము జలహీనత మొదలగునాటికి వజ్రాయుధమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు వసివీలలు మాచలివారు మొదలగువారికి
అమృతసమానము. కాలింతలకు ఒక గొప్ప వర్తమానము. 250-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రు 0-4-0
లోన్లు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 కి. పొన్లు ఖర్చుతో 6 నహ రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-18-0, 25 కి రు 5-8-0

భివగరత్న సాక్ష్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొవైటరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare certificate on 2 annas stamp. Apply to Central Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 8437

అమృతమునకు

ఒక మైక్లాస్ హాండు మేజ్ సింగిల్ బారెల్
ప్రీచ్ లోడింగ్ 12 బోరుల హామర్ తుపాకి.
లండనులో నున్న వెబ్బి లిండ్ స్కాట్ వారిచే
తయారుచేయబడినది. ధర రు 79-8-0.

స్పెన్సర్ లిండ్ కో. లిమిటెడ్., మద్రాసు.

కావలెను

పోలాపూరులోనున్న మునిసిపల్ తెలుగు ప్రైవేటు
స్కూలుకు ఆంధ్ర ఉపాధ్యాయులపదవికి దరఖాస్తులను పంపు
కొనవలెను.

దరఖాస్తుదారులు ఉపాధ్యాయులుగా నుండుటకు యో
గ్యతగలిగియుండవలెను. మరాటిభాష ముఖ్యముగా తెలిసి
యుండవలెను.

దరఖాస్తులను వారిస్టంట్ సెక్రటరీతోనే మరాటిభాష.
లో (వాసిపంపుకొనవలెను. వారినయస్సు, యోగ్యత, ఖర్చు
లోచేసిన ఉద్యోగము మొదలగు వివరములనుకూడ తెలుపవలెను.
దరఖాస్తులు 10-8-1928 లేనీలోగా ఈ దినన విలాసమునకు
చేయవలెను. పంపుకొనవలెను. గనరూ మెంటు చట్టములనుబట్టి
జీతవివరములు.

స్కూల్ బోర్డు ఆఫీసు } ఎస్. ఎస్. కొట్నూర్
పోలాపూరు మునిసిపాలిటీ } శ్రీకృష్ణ స్కూల్ బోర్డు

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జననకాల ప్రాంతము లేక
టలగాని ఉత్తరము ప్రాయశాలముగాని మాకుపంపినచో జాత
కునియొక్క దూతము, స్వభావము, ధనము, భూమి, విద్య, ము
తానము, కళిత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము,
మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి దూ 2-2-0 ఇత 50
గా పంపెదము. క్యారెక్టరు రీడింగుతో ఒక పరిశీలన
1-4-0. ఆర్డర్ వెంకటకృష్ణ, 1402 కో
గోపాలపురం. కొత్తపేటపొస్తా, గోదావరిజిల్లా.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

సూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెట్టింపులాభములవద్దటి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చువద్దతుల
యొక్కవివరములు.

యీ దిగువవారికి వ్రాసిననుగొనుడు.

హిందూ దేశములో యిట్టిలాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్సుమెంట్ పేరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించయున్నారు.

బ్రాంచి శ్రేణులు:—సి. ఎఫ్. మాధవరావు,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,
117 ఆర్మీ యంప్లీట్, మద్రాసు.
చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,
నాన్మరక సర్కారు, బెజవాడ.

మలేరియాను
తుదముట్టించుటకు
ఎసనాఫలి

జగత్ విఖ్యాతమైనది. సకలవిధములైన మలేరియా జ్వరములను పూర్తిగా నయమునర్పగలదు. స్త్రీల అభివృద్ధిని త్వరగా తగ్గించగలది. ఇంతకంటె కావలసినది మరేమున్నది.

కెమిస్టు లందరివద్దను దొరకును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—గోరియో లిమిటెడ్
పోస్టుబాక్సు నెం 159, బొంబాయి.

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయముచేర్చి తెలియజేసినది. ఏళ్లకమున కేవలము తెలియుటకు శ్లోకసంఖ్య గూడ చేర్చబడినది. విశేషార్థము లుండుతావున క్రింద నర్థము వ్రాయబడినది. భారతముతగ్రంథము. గొప్ప దీపిక గలదు.

మూడు వాలుములు	రు 12-0-0
శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము	5-0-0
శ్రీ ఆంధ్రలలితోపాఖ్యానము	1-8-0
హాలాస్యమాహాత్మ్య మనబడు	0-12-0
మధురాపుర మాహాత్మ్యము	
పిట్టలే పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకము	0-12-0
పాండవాజ్ఞాతవాసము	0-12-0

జనమలది శేషాద్రికర్మ, కడప

బరంపురం తెల్లనిల్లు

నాణ్యమునందు యితర నిల్లులన్నిటిని మించగలదు. నిత్యము వాసిన 10 సంవత్సరములు మన్నను. చూచుటకు సొంపుగానుండును. కనీసము శాంపిల్ ముక్క 1 కి పొడుగు 2 గజములు, వెడల్పు 48 అం. ముక్కధర 1-కి రు 13. కోటునకు గాని వచ్చునకుగాని సరిపోవును. మద్రాసు కౌగ్రెసు ఎగ్జిబిషన్ వారిచే మార్కెటునందున్న వాటిలో శ్రేష్టమైనదిగ నర్హియై చేయబడినది. స్వరాజ్యవాదులందరిచే ధరింపదగినది. నచ్చనియెడల పూర్తివైకం వాపసుయివ్వబడును. చిత్రవిచిత్రమైన అంచులతో చీరలు, పంచెలు, చావులు, కండువాలు కోరినరంగులలో గ్యారంటీప్రతి ఆర్డరుకు సంజ్ఞయి చేయగలము.

బి. కె. గుప్త అందుకో.

బరంపురం సిటీ, గంజాంజిల్లా.

బాల్యవివాహ మండనము

(కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు)

ఇక్కాలమున కారదాటిల్లు మూలముగా కన్యావివాహములు కాస్త్రీయముల రజస్వల వివాహముల కాస్త్రీయములాయన చర్చి పండితులచే తీర్మానము గావించబడుచున్నది. ఉభయపక్షములవారు తమతమకుల ప్రమాణములను యుక్తులను వెల్లడించుచున్నార. పత్రికాధికారులను నుదారబుద్ధిగల వారై యుభయపక్షవాదములకును దమప్రతికూల నెడమిచ్చుచున్నారు. ఇట్లు చేయుటవలన పత్రికా వాదమునకు విశేషము గాగలదు. వివాహవిధులగుర్తు కొందఱు పండితులు చర్చించుచున్నారు. పూర్వకాలమునందీయూ శాచారమెట్లుండెదో దానిని వెల్లడించుటకు వాక్ క్షిణిలయిన నేను బూనుకొనినాను. చునగ్రంథములను బరిశీలించిచూడ నాదినుండియును రజస్వలలు కాని కన్యకలకే వివాహములగుండుదని వాదం గానించినది. వాడుకగలిగిన యువాలను ఋజువుచేయుచు వాదికాలమునందీయూ బాలికావివాహములే జరుగుచుండెదని అనుకొనికొనినాను. సముద్ర ప్రాంత ప్రాంతముల వ్రాసి 21-6-28 తేదీగల యాంధ్రప్రదేశ్ గాజెటులో ప్రచురించినది. దానిపై రజస్వల వివాహవాదులకు ఖండము వ్రాసి 29-6-28 తేదీగల యాంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రచురించినది. పత్రికా నిర్ధారణార్థమై దానిని విమర్శించుచున్నాడను.

వేదకాలములో

వేదకాలములో రజస్వలలు కాని కన్యకలకే వివాహము గుండుదని ఋగ్వేదమునది భావయ్యవచ్చును. క్రమవలన దెలియవచ్చుచున్నదనియు, భావయ్యవచ్చునట్లు తన కీటీసలను క్రమయ్యవచ్చునట్లు, యువభాగ్యయోగ్యత కలిగినది, కాన కార్యముచేసుకొనవలసినది యని చెప్పినదనియు దీనింబట్టి యీకాలములో వివాహసంకల్పమునే స్త్రీలు కొంతకాలమైన నీమట్టల రజస్వలలగుటయు, దివ్యులు గర్భధానము గావించబడుటయు శాచారముగా నుండెదని వేదమునందనియు నేను వ్రాసినది. దానికి ప్రతివాదు లీ క్రింది సమాధానములను విసరిరి. 1. పై ఋక్మలో పత్తి ఋతుమతియై భర్తను సంభోగార్థము కోరెననియున్నది. ఆమె యట్లుకోరుట గృహస్థులందఱును సామాన్యమేయనియు, ఇవి ప్రథమరజస్వల విషయముకాదనియు ప్రతివాదులు విఖించిరి. ఇది సరికాదు. ప్రతివాదులు ఋక్మను బాగుగాచూచుకొనక పై రీతినివ్రాసిరి. భావయ్య పత్తి భర్తనుగని శాకింకను, నవయవన్నూర్తి కాలేదను శ్రమను పెట్టు కొనవలదు. వాయవయవములు పరిపూర్ణావస్థనందెనవి. కాన సుభాగ్యయోగ్యులైనవి చెప్పినది. కావున సవి ప్రథమ రజస్వల విషయమునందగి కరతలామలకమును మన్నది. అట్లు కానియెడ, శాకింకను నవయవన్నూర్తి కాలేదను శోకను పెట్టుకొనవలదనియు, నవయవన్నూర్తి యైనదనియు చెప్ప నవసరములేదు.

2. వివాహసంకల్ప విషయములు ఋతుమతి కాలేదని ఋక్మ తెలుపుట లేదనియు అట్లు యన ను యాన నవతియై న పిమ్మట 16, 20 వంలల వయస్సు వచ్చినను చిటకాలము ఋతుమతిగాని కన్యకకు ఆమెకొండీ వివాహముచేసి యుండవచ్చుననియు, నందుచే విముఖుడయ్యు పతినికోరి యుండవచ్చుననియు, నంతమాత్రముచేరినది బాల్యవివాహము కాదనియు వీరు వ్రాసిరి. ఇదియును సరియగువాతకాదు. భావయ్య పత్తి తరుణులు ప్రతివలయందు నగుముట్టును గూర్చియే ముచ్చటించినది తెలిసినప్రతివాదులు మఱుదీరిన ప్రథమ ఋతుపుకే దీనికొని దానికేదగు ప్రత్యుత్తరములుకై యీ ప్రయత్నింపవలె? దానికేమి? భావయ్యపత్తి 16, 20 యెండ్లు వచ్చినను రజస్వల కాలేదనియు గావునకొండీ యామె రజస్వలయగుటకు బూర్వము వివాహము చేసియుండవచ్చుననియుగదా వీరు వ్రాసిరి. దీనింబట్టి యయ్యకయ రజస్వల వివాహమేయని వీరంగీకరించినది వేలచున్నది. వీరిసమాధానములో పదునాడు సంఖ్య శీలవేసికో దెలియవచ్చుటలేదు. దీనింబట్టి ఋగ్వేదకాలములో 16 ఏండ్లకు రజస్వలగుట కలదని వీరంగీకరించినది వేలచున్నది. వీర ప్రస్తుతము విమర్శింపబడుచున్న వ్యాసమునందే మనువుకాలములో స్త్రీలవది యెండ్లకు రజస్వలయ్యెడివారని వ్రాసిరి. ఇది ఋగ్వేదకాలము. మనువుకాలములో 20 ఏండ్లకు రజస్వలయ్యెడిస్త్రీలు ఋగ్వేదకాలములో 16 ఏండ్లకే ఋతుమతి లయ్యెడువారు కాబోలు! వీర "సామప్రథమ" అను కుతింగూర్చి ముచ్చటించుచు 18 14 ఏండ్లకే స్త్రీలు రజస్వలగుదురని వ్రాసియుండెద. ఇదియంతయు వింతవ్రాతకాదా? ఇంక వీరకేవలచిత్రము! "క్రిందవ్యక్తపాపాత్కన్యా స్వాధ్యాంధ్యాదకవార్షికం" అనుదానిని వ్యవహరించుకొని అనితావివృదుద్ది, తామచెప్పిన పాతమాదినుండగా దానిని పూర్వార్ధం వరాయణులెప్పుడో వ్యవహరించిన సాహసించివ్రాసిరి. వ్యవహరించుకొని అను పాతమెచ్చటను కానరాదు. సంఘసంస్కారప్రియులకుడే వ్యాదక వార్షికం అను

పాతమును దీనికొనుచున్నది. అట్లుండ వీరికి క్రొత్తపాతమొక్కడనుండివచ్చినదా? అనియుండునందు. మేమునుస్మృతి శ్లోకములోని యీ త్తరభాగము త్రవ్వనకో అప్తవర్ణాం అనియున్నది. దీనిని వీరుదిద్దలేదు. దిద్దలేని స్థితిలోగూడ నున్నార. దీనింబట్టి యెనిమిదెండ్లకొమ్మలకును 24 ఏండ్లకువరకును నస్యకు వివాహములగుండుదని వీరి వేలచున్నది. ఈయీ త్తరభాగముంబట్టి మనువుకాలములో యిరువది కాలుగేండ్ల వరకు పెండ్లియాడెదవచ్చు లక్ష్యవర్ణ ములయిననీ రజస్వలయ్యెడి వారిని గూడ దలంపవలసి యుండునగుదా. ఇదిహాస్యాస్పదముకాదా? మనుస్మృతిలోని దిద్దుపాట నడి విచిత్రాంశమును తెచ్చి పెట్టినవారు విదూషీ మణియగు నుమతీబాయమ్మగారు ఆ యిబురత్తును వ్రాసిన యసంగతపు వ్రాతను పరమప్రమాదముగా గొని ప్రతివాదులుగూడ వాదించబూనుట పెద్దవింత! అదియిందుండెదను. మనువుకాలములో సాధారణముగా యిరువదియెండ్లకు ఋతుమతిలగుటయు పిమ్మట వివాహముజరుగుమండెదనియుగదా వీరు వ్రాసిరి. అట్లు యన యిరువదియెండ్లవచ్చినను భావయ్యపత్తి రజస్వల కాలేదనవచ్చునా? 16, 20 వంలల ప్రతివాదులు చెప్పినందున యిరువదివరకువచ్చియని వేలచున్నది. అప్పుటికి రజస్వల కాని స్త్రీయొక నెన్నడును రజస్వలయై కానేరదా? 20వంల వరకు వచ్చిగాదనియు సాధారణముగా యిరువదియెండ్లకు రజస్వలయగుటయు కలదని చెప్పుదురా? ఈమె యసాధారణముగా యిరువదియెండ్లు దాటినతరువాత రజస్వల యైనదని చెప్పుదురా? ప్రతికాలమునందను సాధారణముగా రజస్వల లగుటయు ససాధారణముగా రజస్వల లగుటయుగూడ నుండును. ఇక్కాలమున సాధారణముగా 12, 18యెండ్లకు రజస్వల లగుదురు. కొందరు 15, 16వంల రజస్వల లగుదురు. రజస్వల యైనతరువాత వీరి వివాహముచేయుట ధర్మమునను వారు రజస్వల లగువలెను నాగవలెనుగదా! తండ్రి యేల తొందరపడవలె? రజస్వలయైపోవుననుభయము లేదుగదా? అవయవన్నూర్తి యైనతరువాతగదా వివాహముచేయుట ధర్మము లాభదాయకము! ఇట్టిసితిలో తండ్రి తొందరపడి అవయవన్నూర్తి లేనట్టియు, రజస్వల కానట్టియు తన కూతును భావయ్యవచ్చునట్టి వివాహముచేయుటకు గల కారణమేమి? ఈమె క్షుత్రియస్త్రీ. ఇట్టివారు రజస్వలైన తరువాతిగూడ బహుకాలము వలె వివాహములేక పడియుండుటయు గలదు. అట్టిసితిలో నీమెకొండీ తొందరపడి రజస్వలయగుటకు బూర్వమే యేలవివాహముచేసి? కావున వివాహమైనపిమ్మట కొన్నివత్సరములైన వాత భావయ్యవచ్చునట్టి రజస్వల యైనదనియు, నటుపిమ్మటనే సమాజక్రమమున గర్భధాన మైనదనియు, మనము తలచుకొనవలయును. అసాధారణక్రమముని తలచుకొన నక్కరలేదు.

కాన పై సూక్తముంబట్టి ఋగ్వేదకాలములో రజస్వల లగుటకు బూర్వమే స్త్రీలకు వివాహమును శాచారముండెదని వేలచున్నది.

ఉపనిషత్కాలములో

ఛాందోగ్యోపనిషత్తులో ఉపనిషత్కాలమునందను బ్రాహ్మణ శ్రేష్టుడు వయసురాని (అటికి) తనభార్యను వెంట బెట్టుకొని సంచారము చేసినట్లు చెప్పబడి యున్నది. కాన వాకాలములో రజస్వలలగుటకు బూర్వమే వివాహము జరుగుమండెదని నేను వ్రాసితిని. దానికి ప్రతివాదు లీ క్రింది సమాధానమును వ్రాయగొనిరి. "సంభోగ ఉపయోగ్యముకాని స్త్రీ అటకయని అనుటలో కంకరలవారి అభిప్రాయ మేమనగా యుక్తవయస్సు వచ్చియు ఆజన్మాంతము రజస్వలకాని స్త్రీయని యెయున్నది. 7, 8వంల వయస్సుగల బాలికను పతివ్రతయనిగాని లంజయనికాని పిలుచుట అర్థములేనిమాట. యావనివతియైన స్త్రీని లంజయని పతివ్రతయని చెప్పుటభావ్యము. అట్లే 8వంల యాదుగల బాలికను అటకయనిగాని వృజ్ఞనయనిగాని పిలుచుట అక్రమము.

ఇట్లు జీవితకాలములో ఎన్నడు రజస్వలకానిస్త్రీలను నపునపు లను ఉదాహరణముగా దీనికొని బాల్యవివాహములను సమర్థించుట సాహసముని విన్నవించుచున్నాడను" ఇది యాపాతరములేయమగు ముగ్ధసమాధానము. కంకరలవారు అటికియన"అనుపాత పయోధరాది స్త్రీవృంజన" అని వ్రాసిరి. దీనింబట్టి ప్రతివాదులు ఎన్నటికిని రజస్వల కాకుండు స్త్రీయని కంకరలవారి తాత్పర్య మైనట్లు యెట్లుగ్రహించిరో? పెద్దలు అనుపాత పయోధరాదిస్త్రీ వృంజనయన ఇంకను పయోధరాదులు వెలువనది; అనగా బాలికయనియర్థముచెప్పుచున్నారు. అట్లుకాదనియు; ఎన్నడును సమర్థాదునదియు సంభోగయోగ్యకానిదియు నగు స్త్రీయే అటికియందురా? అట్టిదానిని విద్యవర్ధుడగు ఉపనిషదుండుల కెట్లు పెండ్లియాడును? వివాహము సంతానముకొలుపగదా? అట్టిసితిలో ఉపనిషద్ధర్మరాలిని పెండ్లియాడుటయేగాక, పైగ నామెను వెంటబెట్టుకొని తిరుగుచున్నాడనుట యెట్లుచి

మగును. పశు ప్రాప్తియందు దోషముగలదియగు స్త్రీని వివాహము చేసికొనగూడదని నిశ్చయమయినవికదా? సంతాన యోగ్యత లేకుండుటకంటె పెక్కుమంది ముందరేరదుకదా? తెలియక చేసికొనెనందురా? యుక్తవయస్సువచ్చినను కుమార్తె స్త్రీవ్యంజనములైనది కండ్లపడినవంటనే వ్యర్థరాలని తలచి యవచ్చునదా? పిన్నతనముననే పెండ్లియైనదందురా? ఇట్లు పల్లెయే మేముచెప్పినదే తేలికనిది. అది యిటులండలెందు, అట్టికి యన ఎన్నడును పమర్రాడక పంభోగయోగ్యత లేకయుండు స్త్రీ యని భావముకాదు. అనుపజాతయోధరాదిస్త్రీ వ్యంజన యనుదానికి నట్టియర్థము చెప్పకొనదగ్గదికాదు. పై యుపనిషద్వాక్యములకును, వాని తంకరభాష్యమునకును గంగానాదర్షనా యను వండితకొమరీ యాంగ్ల భాషావేదిక ద్వారా మీ కిందలి రి నొనర్చెను.

"Ushasti Chakrayana, with his child wife lived in deplorable condition, in the village of the possessor of elephants." ఇది మూలవాక్యముల పరివర్తనము. "అటుక్వాచాయయా" అను వాక్యములకు పీఠవివరము. "అనుపజాతయోధరాదిస్త్రీ వ్యంజనయనగా యనుతికానిది. (the woman who had not reached woman-hood) యనితెలిసిరి ఈభావమునే పెద్దలనేకులు చెలిపియున్నారు. ఇంకను మధ్యభాష్యములో "అటిక్వా ఆపన్నయావనయా" అనియు "ఆపన్నయావనాయాసి చాటకీర్తిభిధీయతే" అనియు (వాయబదియున్నది. దీనిపట్టి చూడ నింకను యావనమురానిదని తేలుచున్నది.

క్రితపంధ్రవాసుగారు పైయుపనిషద్వాక్యముల నిట్లాంగ భాషలోనికి పరివర్తనముగావించిరి. When (the crops in the land of) the Kurus were destroyed by hail stones Ushasti Chakra-yana lived a begging with his young wife, at Ibhyagrama ... సుతీయును మాతృమూలకదోరగాదు (Sacred books of the East) పూర్వం పరిత్రాగంధములలో When the Kurus had been destroyed by (hail) stones Ushasti Chakrayana lived as a beggar with his vergin wife at Ibhyagrama. ఇంకను నీదోరవాదు పుటకడుగున నిచ్చిన విశేషములలో She was so young that she was allowed to run about without exciting any suspicion అని వ్రాసిరి. పీఠి నన్నిటిని బట్టి ఉపస్తీభార్య రజస్వలకాని బాలికయని తేలుచున్నది. ఇదియే సమంజసమున నర్థము. పెద్దలెల్ల రీట్లుచెప్పుచుండగా నాటికియన నెన్నడును రజస్వల కాకుండు స్త్రీయని యర్థముకెల్లయుచితముకాదు. అట్లు చెప్పినవందర్భమున లేదు. కాబట్టియే యావనమురాని భార్యను వెంటబెట్టుకొని తిరుగుచున్న ఉపస్తీభార్యమలన ఆకాలమున రజస్వలకాని. బాలక వివాహ మగుచుండెనని మనము నిర్భాగముగా దలంపవచ్చును. ఇది విమర్శకు లవసరములేని వాక్యముల గొన్నిటిని వ్రాసియుండిరి. వానింగూర్చి ముచ్చటించుట యనవసరము.

పురాణ కాలములో

ఈకాలములో సీతాదేవి వివాహ ముమేళు శారేండ్లయందు ను స్త్రీరామచంద్రులవారికి పదుమూడేండ్ల వయస్సును నుండగా జరిగినదని వాల్మీకిరామాయణముం బట్టియును దద్యావ్యాఖ్యానముం బట్టియును ఋజువుచేసియున్నాను. దానికి ప్రతివాదాల్పించిన సమాధానరాజమును చదువరులు బరిశీలించుటగలక. సీత లంకలో బుట్టినదనియు, రావణు డామెను పెట్టటో బెట్టె సముద్రములో బారవేసెననియు, ఆ సీతవర్ణముల తరువాత ఆమె జనకుని యజ్ఞ భూమిచేరెననియు, జనకునికి లభించునాటికి పరిపూర్ణ యావన పరియనియు స్త్రీరామచంద్రునికంటె ఆ సీతవేల సంవత్సరము పెద్దదియని ప్రతీతిగలదనియు, రామడు అవతారపురుషుడగుటచే 13 యేండ్లకే యావనవంతుడాయె ననియు, వివాహముచే గర్భాధానముగూడ జరిగినదనియు, సీత యరణ్యములో నుండగా రజస్వలయైనట్లు గాని గర్భాధానమైనట్లు గాని చెప్పబడలేదనియు, యుభాసంతకముగూడ గర్భాధానము చెప్పబడలేదనియు నేమేమో ప్రతివాదాలు లభించిరి.

ప్రతివాదు లిట్టి సమాధానరాజము నిచ్చినపు డేమనవలెనో చదువరులే యూహించుకొందురుకాక. రామాయణకథ నొక చరిత్రాంశముగా దీసికొనుటకై ప్రాజ్ఞు లగువా రెల్లరును

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీరల వెంట్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెంట్రుకలు దుశ్శవతో పూడినవ్యునంకవరక ఆలసింపకును వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అతిఅంత్యదక యనిగ్రహింపుడు

కామినియా ఆయిల్

నీటి నుండియే వాడుటారంభించుడు. తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంతినిపీసముగాను, చిట్టిపోవుట నిరగుగానుండుటనుండి రక్షించి వట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెద రెక్కలనెనిగనిగలాడించును. ఈమలభవదీని నేడే పరీక్షింపుడు. మీ వెంట్రుకలంత త్వరతో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు నెట్లు అధిక కృతగంకకేయనో గుర్తించుడు. ప్రతివట్టుకములోను, వల్లలోను, కామినియా ఆయిల్ అని చూచి చురకొనుడు.

దీని 1-1 నుండు 1-0-0 పొస్తేజ 0-6-0 ప్రత్యేకం, నీసాం 0-8-0 నుండు 2-12-0 పొస్తేజ 0-12-0

ఓటా దిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

మీదునుపుంబాదగాని, తేలు దుమారమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైత్యపువ్వుల వరిమళములను, నెదలని నట్లైనవచ్చును. పెండ్లిసమయములందు అంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోధిల్ బహారు తప్ప మరెవరైనా కావరాదు. నేడే ఒకసీసానుకొని, దాని అద్భుతవరిమళము అనుభవించుడు.

1 కొత్త ఓటోధిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1 " " "	" 1-4-0
1 " " "	" 0-12-0

నమూనా నీసాం రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. నమూనా కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, కామ్యూనుకీడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

వాల్మీకిరామాయణమున యాధారముగా దీసికొనుచున్నారలెట్టిసీతలలో సీతారామల వివాహకాలములను చెలిపికొనుటకై నేను వాల్మీకిరామాయణము శాధారణముగా దీసుకొనియుండగా సీతవో యరకరామాయణములందు వ్రాయబడియున్న వ్రాతలం దెచ్చి యిచటబెట్టుట యేమివ్యాధియను? అదియిటులండినిండు. స్త్రీపురుషుల వయోనిర్ణయముచేయువారు భూమిపెట్టిన వాడిగాగదాజరును, ఒక శిశువుగర్భములో నైదు లోమిడ్లు అంటి పిమ్ముట భూమిపై జనించును గాక. పుట్టినవాడిగా గదా దానివయస్సెన్నబడును. అట్లే సీతారామదేవయస్సెన్న భూమిపైకి వచ్చినవాడిగా లెక్కింపబడినది. ఎవరిచేతన సీతారామదేవితేనే వాల్మీకిరామాయణముందు మనకువిశ్వాసమున్న యెడల "అష్టవశహి వర్షాణి కుమజన్మనిగగ్యతే" అని సీతవల్లిన పల్కెలను మనము నమ్మవలసియుండును. ఆమె యరణ్యమునకు వచ్చునప్పటికి తనను వదులెనిమిదేండ్లు గలవనిచెలిసినది. స్త్రీరామచంద్రుని కిడువడి యెడెండ్లున్నవని నుడివినది. ఆమె ప్లయముగా తనభర్త తనకంటె యెడెండ్లున్నవని యెఱుంగుకలవాడని కంఠోక్తిగాచెల్పియుండగా దానినినమ్మక, తోకు తనతో సీతరామునికంటె వేలకొలదియేండ్లు పెద్దదని చెప్పవలయును మనము నమ్మవలసియుండునా? సీత పెండ్లికాటి కారేండ్లదయినట్లును, వనవాసమునకు బోవునప్పటికి వదులెనిమిదేండ్లదయినట్లును మహ్యాశ్రమమునుండి వెడలునప్పటికి 28 ఏండ్ల దయినట్లును, రావణుడు సీతను గొనిపోవు నాటికి 31 ఏండ్ల దయినట్లును పట్టాభిషేకము నాటికి 33 ఏండ్ల దయినట్లును రామాయణము వలననే గానించుచున్నది. ఈ విధముగా నామె వయస్సు క్రమక్రమముగా మానవప్రకృతికి తగురీతిని వృద్ధినం దినట్లును వాల్మీకికమానందు చెల్పబడియున్నది. ఆమె మానవదేహమును ధరించి యున్నది. తుల్పిపానులకును లోనైనట్లు రామాయణమే చెల్పుచున్నది. క్రమక్రమముగా మానవపూర్ణములట్టి పయోవృద్ధినం దిన యాసీత పెండ్లికాటి కారేండ్లదయినట్లుకలది. ఈరామచంద్రుడు పదుమూడేండ్ల వయస్సు కలవాడు. పీఠి ద్వరికిని నడుమ నేడేండ్ల యంతరముకలదు. ఇక నీవివాహ ము యెండ్ల యాడుగల భారతకును 13 యేండ్లయీడుగల బాలవసును జరిగిన దనుట

కథ్యంతరమేమి? సీత పెండ్లికాటికి కేవలమనందున్నదని భవభూత్యాయు వ్రాసిరి.

శ్లో|| తతఃపరః ప్రాంతోన్మీలన్మనోహర కుటులై ద్దశనకుమమై దృగ్గాలోకల శిశురధతీమఖం లలితలలితై శ్లోశ్చోన్నై ప్రాయై రకృతిమ విద్రమై రకృతమధురై రంగా నోమే కుతూహలమంగకైః అని రాముడు సీతతోడీ సహవాస మిమై కైశవదయం దుండు నప్పటినుండియు రామునికిగలదని భవభూతి వ్రాసికాదు. వారు దేవతలనియు వారి యుజావరణమును దీసికొనరాదనియు నుడువుదురా? అట్లయిన పంపుసంస్కారప్రియు లగు రజస్వలానివాసవాదు లెల్లరు సీతా వివాహము గ్రంథమును పరిగణాయకొనక రజస్వలనివాహ మని ఘోషించుట కలదే. అదియెట్లుచితమును! రజస్వలా వివాహవాదులేకి చెప్పిననుచెప్పవచ్చుచాయేమి? పాపము కాంచిండునుగాక! అదియటు లుండ నిందుసీతావివాహమునాటుచునముతల పెట్టికామనిన నామెచెల్లెం డ్రగు మార్కెట్ మాండలి ప్రతీతి ద్రుల వివాహములమాట తలపెట్టి నామనుటయేకదా. ఏకకాలముననేకదా యివివాహములు జరిగినవి. రాముడు సాక్షాత్ న్నారాయణుడైననుట క్లుగభరతశత్రుఘ్నులుకాదుకదా! పీఠ రామునికంటెను చిన్నవారనేకదా! పీఠికిని నాకాలమునందే వివాహములైనవికదా. డొర్నికొడులుసర్వ విధముల మానవస్త్రీలు. అందరినీలేనే జన్మించినవారు. వివాహ కాలమున శారేండ్లకు మించని యీడుకలవారు. పీఠి వివాహములను బాల్యవివాహము లనవచ్చునదా? కావున రామాయణకాలమున బాల్యవివాహములు జరిగినవని చెల్లెలుటకు సందేహ మేమున్నది? మన ప్రతివాదులు వివాహకాలము సందే సీతకు గర్భాధానమైనట్లు వాల్మీకిమునందు చెల్పబడియున్నదని వ్రాసిరి. అట్లందు చెల్పబడియుండలేదు. తా మావాక్యమును జూచిన యేల యుదాహరణరైకో? మఱియును సీత అరణ్యములో నుండగ రజస్వలయైనట్లుగాని గర్భాధాన మైనట్లుగాని చెల్పబడి యుండలేదనియు, యుదాహరణమును జరుగలేదనియు ప్రతివాదులు వ్రాసిరి. ఇది యెందులకు వ్రాసివ్రాతయో బోధపడుటలేదు. సీతాయుల రజస్వలయైనట్లుగాని వారికి గర్భాధానములైనట్లుగాని చెల్పబడలేదు. కావున వారి కాకార్యములు జరుగలేదందురా? అట్లయిన పురాణములందు దాహరింపబడిన దమయంత్యాదు లెప్పుడు రజస్వలలైకో, తుం ప వ్వు డు వా రి కి గ ర్భా ధా న ము లై న బ్బి

శ్రీకృష్ణస్మృతి యాదిభయంగా తదేంద్రులతో బనిస వయస్సుగల బాలికల పై మానాము పెట్టుకొని దుష్కృత్యములకు గడం గునాదగలరని ఘోషించుచున్నది. ఇంతయేల పశుగమనము చేయు నిర్భాగ్యులుగూడ తోకమునగలరు. దానికై యిప్పుటి శ్రీకృష్ణస్మృతిలో 877 శిథిపుట్టినది. ఇట్టివి పర్వకాలములందును పర్వజీములందును సంభవించుచుండును కావుననే మను స్మృతులుగూడ వీరికి శిక్షలను విధించుచున్నవి. దేహసౌందర్యాదులును హేహోద్దమదులును ప్రధానముగా పెట్టుకొనిన తోకముతో నెంతైనపుట్టును. ఇందులకై కారణము వారయినేల? కావున దండుడను దుండగిని దుశ్చేష్టులనుబట్టి యరజను, రజస్వలనుగా భావింపనవసరములేదు. ఒకని కొకతెను జూచిన హేహము పుట్టినదనినను, ఒకతె పరప సల్లాపములు కలిగి యున్నదనినను ఆవిరునియు రజస్వలగు యువతులకే యుద్ధదానను దుర్మయును మనంజస్వలా వివాహవాదులు పెట్టుకొ

నటచే, వారికి పురాణములందు వర్ణింపబడిన వివాహము లన్నియు రజస్వలా వివాహములనియే భ్రాంతిపరుచినది. ఈ భ్రాంతి నుండి వినయముగా వారించివనియ్యవలెను. ఈ యంశ వింకను ముందు ఋజువు చేయబడును. పరికించిమాడ ఆరజ పరిశ్రమనకును రజస్వలావివాహములకును నే పరిబంధమును కాన్పించుటలేదు.

2 దేవయాని

దేవయానిని రజస్వలా వివాహపక్షమున సాక్ష్యము పంక వీరు తీసికొనివచ్చిరి. ఆమె ఇట్టి సాక్ష్యము నీయఁజాలదనియు, ఆమె వివాహమైన తరువాతనే రజస్వలయైనదనియు నేను 21-6-28 తేదీగల యాంధ్రపత్రికలో ఋజువు చేసియున్నాను. దానిపై సరసముగ ఖండనమును ప్రతివాదులు వ్రాయలేకపోవుటను యీ వ్యాసమునందే పైన జూపియున్నాను. కాన తద్విషయముయొంక వ్రాయవసరములేదు.

3 రేవతి వివాహముంగూర్చి

రేవతీనక్షత్రము మునిశాపముచే నీలపై నొక పర్వతముపై గూఁతనట. ఆనక్షత్రకాంతి యీ పర్వతముననున్న శోక కొలనిలో ప్రసరింపగా దన్ముఖమున నీ రేవతీయను కన్య జనించెనట. ఆ కన్యాయను ప్రముచుండను ముసెంచి, దుర్గముడను రాజునకిచ్చి పెండ్లిచేసెనట. దుర్గముని మోహించియే యువంతికి నీతియందుగూడ నీమెలేదు. ప్రముచుం దామెను దుర్గమునకు బలవంతముగా గట్టిపెట్టెను. ఈ కథనుబట్టి రజస్వలావివాహములు మనవారు సాధింతురట. నీతావివాహమునే యాత్రేపించిన వీరు నక్షత్రకాంతికిని కొలనికిని జనించిన యీ యమానవస్త్రీ వివాహమును తామెట్లు తను వక్షమున దీసికొనిపో ఆదియలుండనిండు. ఈరేవతి రజస్వలయైనదనియు, రజస్వలయైన తరువాతనే వివాహము జరిగినదనియు మార్గంజేయపురాణములో నెచ్చటను జెప్పబడి యుండలేదు. ప్రముచుండు రేవతి యావనచిహ్నములు గలదగుటంగని పెండ్లిచేయ నుద్దేశించెనని గ్రంథములో నుండుటచే ప్రతివాదులు దీనిని రజస్వలావివాహముని ప్రమపడిరి. శోమశత్రువు, మనోధృమాదికము, యావనచిహ్నము లని లోతులు సాధారణముగా ననుకొనరా? అయ్యది రజస్వల యగుటకు పూర్వమే కలుగునగుదా? మనవారు పదేండ్లు వచ్చినది మొదలు బాలికల నీడువచ్చినవారని తలంచుటయేకాక, యావయస్సు వచ్చినది మొదలు విధులలోని కంతగా దిరుగనీయరు. పాతకాలలకుగూడ బంధుని నవనాగరితులు మొలలిడుచునేయున్నారట. పదిమొదలు పదునారువలకును గల కాలము బాల్యమునకును యావనమునకును నడుమనుండు సంధికాలము. ఈసంధికాలమును బాల్యమునకును యావనవచ్చును. వనమునకు నవవచ్చును. మాకునకు పెండ్లిచేయ కలంకొనిన తండ్రికి బాలిక తనవున యావనవత్తుకొంతుకమైనది మొదలు తగిన పరునికీయ తొందరపట్టును. రజస్వలకాండ పెండ్లిచేయవలెననుకదా! కాన యీదువచ్చిన పిల్లయనినంతన రజస్వలముగా భావించుకొన వసరములేదు. కాన నీది రజస్వలావివాహమే యనుట కవసరము లేదు.

4 సుప్రభా వివాహప్రశంస

వైవస్వతమునువ్రుయొక్క పౌత్రుఁడు శాభాగుఁడు, నుక్రభయను కోమటి కన్యకు రాక్షస వివాహము చేసికొనెను అని ప్రతివాదులు వ్రాసిరి. నుక్రభ వయసునుగూర్చి ముచ్చటించుకొనటకుఁ దగిన యాధారములు మార్గంజేయపురాణములో లేవు. మన ప్రతివాదులు నట్టివి యున్నట్లు జెప్పలేదు. ఇంక నీ వివాహము తమ కనుకూలించుకొను దానినిగా నెట్లువ్రాసికొనిపో, రాక్షసవివాహమును మాట వచ్చినంతన నయ్యది రజస్వలావివాహమని వీరు భావించియుండురు. అట్లు సందేహింపలేకరాక్షసాది వివాహములు రజస్వలైన తరువాత జరుగుననియే యని వీరు విప్లవముగా తమ వ్యాసములో వ్రాసియుండిరి. ఇదియంతయును పట్టి భ్రాంతి. పిల్లను బలాత్కారముగా దీసికొనిపోయి వివాహముచేసికొనునది రాక్షస వివాహము. ఆ బలాత్కారముగా దీసికొనిపోవుట రజస్వలసంతకముననే గావలెనని చెప్పుటకెవరికిని సధికారములేదు. రజస్వలలు కాని కన్యకలకును రాక్షస వివాహములకు గావుననే 9 యేండ్ల యాడు గల వైశ్య కన్యకను విప్లవవదనము రాజు బలాత్కారముగా దీసికొనిపోయి వివాహము చేసికొనుటకు నిశ్చయించుకొనినాడు. ఆయంశము వాసవాంబును గూర్చి వ్రాయవచ్చుదు వివరించెద. రాక్షస వివాహమనినంతన రజస్వలావివాహ మనుకొనుట యుచితముకాదు.

5 వాసవకన్య

ఈమె చారిత్రము రజస్వలావివాహముం దెలుపునని ప్రతివాదులు వ్రాసిరి. ఆది మహా సాహసము. ప్రతివాదు లిట్లు వ్రాయుటకుఁ గల కారణము విప్లవవదనము రాజు వాసవ కన్యంగని మోహించుటయే. రజస్వలైన న, కొమ్ముల జూచినపుడే పురుషుల హృదయములందు మోహము జనించునన్న యీపూర్వ సిద్ధాంతమును మన ప్రతివాదులు చేసికొని యీ వింతవ్రాతను వ్రాసిరి. వీరాదినుండియు నీటి ప్రమాదములకే పాలగుచున్నారట. రాజు వాసవ కన్యం జూచి మోహించు

ది ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus) ఇది చాల అరుదు
- (2) 1927 సంవత్సరములో వరణము ఎల్లగాని, మరేవిధమైనట్టి గాని క్లయియ్య లేకపోవుట కుభనూచకము.
- (3) ఖజ్జీలు స్త్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100-కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది మితవ్యయ మనకు చాఖలా.

“భీమాకంపెనీల మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్స్ కంపెనీ వారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూప గలుగుట ప్రశంసనీయము” (స్ట్రీటునుక్ వత్రిక.)

వలంకూడి గల వీరబట్టు తీతము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

అత్యద్భుతము! ఆశ్చర్యము!! అమోఘము!!!

ఇదివర కెన్నడు ఈదిగువ తెలుపబడినట్టి బహుమతి సామానులు మీరు కని, విని యుండరు అప్పుడే నగముభాగము విక్రయమైనది. ఆలశ్యముచేసిన ఆశాభంగమగును. ప్రస్తుతము కొనలేనివారు సహితము ఒకదఫా చూచి ఆనందింపుడు. గాన ప్రతియొక్కరు ఒకదఫా మా ప్రదర్శనశాలకు రాగోరెదము.

బహుమతి నివ్వఁగల బంగారు గడియారములు, ఇమిటేషన్ తంబం బ్రష్టు, దువ్వనలు, అద్దములు, కట్టలు, నెండ్లి ఘోటో శ్రేణులు, నవీనకము నెండ్లి టీ, కాఫీ పెట్టు మున్నగు మేలైన సరకులు సరసముగా విక్రయించబడుచున్నది.

తెలివిలాసము
“ఉమ్మిడియార్” } ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
తెలివోను నెం 2802.
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నప్పటి కామె వయస్సు తొమ్మిదేండ్లు వాసవకన్య పురాణమునందే యిట్లు చెప్పబడియున్నది

వీరం విరాజద్విప్వాసా వాసవకన్యకావ్యము
వైవాహికార్థవయసా నవవర్ష యుతాపతి||

ఈతొమ్మిదేండ్ల బాలికంగనియే రాజు మోహించె. ఆమె తొమ్మిదేండ్ల యాడుగలదని విప్లవముగా గ్రంథము చెప్పుచుండగా మనప్రతివాదులు లేనిపోని యావాంజేయుట నేబిదిచి సాముచేయుటగాదా? ఈవాసవాంబునిత్రమును సంస్కృతమున వ్రాసినవాఁడు భాస్కరాచార్యులు. ఇత దామె కాలమున పెనుగొండయందు నివసించి యున్నవాడు. వైశ్యులగురువు. ఈతఁడే వైశ్యులంగూర్చి కొన్ని నయములు చేసియుండె. కావున తత్కాలమునందలి యీ యాచార్యులవారిచే వ్రాయబడిన వాక్యములను మనము పరమప్రమాణముగా దీసికొనవలెను. ఈభాస్కరాచార్యులు వ్రాసిన వాసవాంబాచరిత్రము వైశ్యులంతయులై హూణవిద్యానిపులులై వైదికవిద్యాప్రియులై యజ్ఞయాగాది క్రియారతులై కీర్తిశ్రేష్ఠులైన ఆత్మార్థి ష్ట్రీవరసింహ సోమయాజులుగారిచే బ్రచురింపబడినది. కాన నీది పరమప్రమాణగ్రంథము. దీనిబట్టి వాసవకన్య 9 యేండ్ల యాడుకలగియున్నప్పుడే యీమెను రాజుమోహించెనని విశ్లేషముగా తెలియవచ్చుచున్నది. 9 యేండ్ల యాడుగల యీమె భాస్కరాచార్యులచే నీట్లు వర్ణింపబడినది.

తాంతు త్రుభుగమనాం తరళాలకాంతం కాంతం ప్లవధ్యజిత కేసరీరాజకాంతం కాంతాకేషు వికస జ్వలజాత నేత్రం నేత్రం పీక్షిత వశ్యకస్పర్శతోకాం||

ఇట్లు వర్ణనమును బట్టి 9, పదేండ్ల యాడువచ్చునప్పటికి స్త్రీలు మనోహరాకృతి గలిగియుండు రని చెప్పకొనుట కేవిధమున వర్ణంతర ముండనేరదుకదా! ఇంకను నీమెకు తొమ్మిదేండ్లయీడు కలగగనే వివాహయోగ్యత వయస్సువచ్చినదని “వైవాహికార్థవయసా నవవర్ష యుతాపతి” గ్రంథమానందు వ్రాయబడియున్నది. ఇట్లు వాసవకన్య వయస్సు 9 యేండ్లనియు నయ్యది వివాహయోగ్య వయస్సునీయు చెల్లబడియుండగా నామెను రజస్వలగా మనప్రతివాదులు భావించుట వింతగాదా? వాసవకన్యకాచరిత్ర మామెకాలమున రజస్వల యగుటకు బూర్వమే వైశ్యస్త్రీలను వివాహములయ్యెడివని యాధిచేయుచున్నది.

వతీయను నవవర్ష యుతయగు నీనుండబాలికను విప్లవవదనము మోహించి తన కామెను పెండ్లిచేయునుని యీమె తండ్రి యగు కుమారుడు శ్రేష్ఠుని వేడుట యేగాక యాతడందుల కంకికరింప నవగా బలాత్కారముగా నామెను దీసికొనిపోయి రాక్షసవివాహము చేసికొనుటకుగూడ రాజు నిశ్చయించు కొనియె. ఆ యంశము భాస్కరాచార్యకృత కన్యకాపురాణములో నీట్లు చెప్పబడియున్నది.

హానిహాని విశేషస్వర్గాం స్వయంగృహ్లాంకకన్యకాం
రాక్షసోపాహవాసాన్యా ద్యుద్ధేక్షు త్ప్రయశోభితం||

ఈవిధముగా రజస్వలా వివాహాదులు సాంఘిక భ్రాంతులన్నిటిని నీవాసవకన్యకా చరిత్రము ధ్వంసముచేయుచున్నది. 1. రాక్షసాది-వివాహములు రజస్వలకే జరుగునని వీరు భ్రాంతిపడిరి. ఆది తప్పని యీ చరిత్రము బోధించినది ఈదురాని బాలికలను యమనగూడ జరుగవని విప్లవముచే

నది. 2. రజస్వలల గాంచినప్పుడే పురుషులకు మోహోద్రేకము గలుగునని ప్రతివాదులు ప్రమపడిరి. ఆ భ్రాంతి నీ చరిత్రము భంగపఱచినది. తొమ్మిదేండ్ల బాలికయే మోహోద్రేకముం బుట్టించు సాందర్యము గలిగియుండవచ్చునని యాధిచేసినది. 3. స్త్రీలు రజస్వలైనతర్వాతనే వివాహార్థ లని ప్రతివాదు లపోపాలనందిరి. దాని నీది ఖండించినది. పదేండ్లలో పుననే వివాహార్థ వయస్సుని చాటినది.

వైశ్యకన్యకా వివాహకాలప్రశంస

దేవీభాగవతమునందలి శీలపుత్రి చరిత్రముబట్టియును వాసవకన్యకా చరిత్రముబట్టియును గూడ వైశ్యులు తమ పుత్రులకు రజస్వలగుటకు బూర్వమే వివాహముచేయుటలో నెక్కువ శ్రద్ధవహించెడు వారని తెలుచున్నది. ఈవిధముగా పురాణగాదలన్నియును బాగుగా పరికించిచూచిన రజస్వలగుటకు బూర్వమే వివాహములు జరుగుచుండెడివని యాధిచేయుటగలవు. మన ప్రతివాదులు రాక్షసాది వివాహమున్న మాటనుబట్టియో మోహించుటయను వలకునుబట్టియో యుక్తవయస్సుకు నుడిచిని బట్టియో కన్యలు భర్తల నెంచుకొనివారను మాటలనుబట్టియో నూచాలపై నూచాలుచేసి పురాణసాధులన్నియు రజస్వలా వివాహములనే బోధించుచున్నవని పత్యధికారులగు వ్రాతలను వ్రాయజొచ్చిరి. ఉదాహరణముల నొకరినొకరియొనవుడు ప్రమాదములపాలగుచువచ్చిరి. ప్రతివాదులు తామదాహరించు వాక్యములైనను సరిగ జూచుకొనుటలేదు. పదార్థవిచారముననను సరిగజేసికొనుటలేదు. పౌర్యావర్త విచారముచుట తలపెట్టుటయేలేదు. ఆపదర్థా నాతదర్థముల బాటించుటలేదు. ఇట్లు వాతావన పూర్వకముగా వ్రాయజొచ్చిరి. ఇది సరికాదు. పత్యధికారులచేయదగిన పనికాదు.

ఆర్యులారా! మన క్షాత్రువులన్నియు రజస్వలగుటకు పూర్వమే వివాహములు కావలెనని నొక్కి నక్కాణించుచున్నవి. భావయవ్యనూకాదిప్రతి లింగముల ప్రాప్తరజస్వలకే వివాహముని చెల్లుచున్నవి. గృహ్యసూత్రములు వివాహయోగ్య స్త్రీలక్షణములం దెల్పునపుడు సగ్ని కార్యముపరమనిరి. వివాహయోగ్యులక్షణములం దెల్పునపుడు రాతయనగా రజస్వలయైనది వసికీరాదని నిషేధించిరి. కాన నూత్రములంబట్టిచూచినను రజస్వల గుటకు బూర్వమే స్త్రీలకు వివాహముకావలెనని చెల్లుచున్నది. స్మృతులన్నియు రజస్వలా వివాహమును నిషేధించుచున్నవనియు బాల్యవివాహముకే కాశించుచున్నవనియు సంఘసంస్కారప్రియులు పండితవరులు, రజస్వలా వివాహాదులు నగు మహాదేవకాస్త్రీగారే నొక్కి నక్కాణించి యున్నారు. అందుల కెచట చూచినను తలకొలది ప్రమాణములుగలవు. వేదకాలము మొదలు పురాణకాలాలంతయు వలకునున్న యాచారమునకూడ వైన నేను జూపినరీతిగా రజస్వలుగాని కన్యకలవివాహమే సచారముని యాధిచేయుచున్నది. లోకములో నెప్పుడైన నెక్కడైన నేచందర్భమున వైన గొన్నివ్యక్తికములును జరిగిన నవిలెక్కోలోనికి రాదగినవి కావు. కాంతచి త్రముతో పత్యధికారిగ గ్రంథపరిశీలనము చేయువా రెల్లరను రజస్వలాత్వార్థవివాహములే శాస్త్రీయములు లోకోపకారములు నని భావింపకలేదు. పత్యమేవ జయి నానృతమే.

శారదాగారి బిల్లు ఆమోదించబడుట (స్వకీయ విలేఖరి)

రాజమహేంద్రవర స్త్రీలసభ

రాజమండ్రి, జూలై 15:— 14-7-28 తారీఖు సాయంత్రము 4 గంటలకు బాబ్జీ సీనియర్ లో శ్రీమదాగారి ఆర్థిక బిల్లును సభ్యులను బిల్లును చర్చించుటకుగాను రాజమహేంద్రవర స్త్రీలసభ జరిగెను.

పెద్దాడ వెంకటసుబ్బమృగార

శారదాగారి బిల్లు ఆర్థికమనియు, యీ బిల్లును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడిన దనియు పెద్దాడ వెంకటసుబ్బమృగారు చెప్పిరి. అట్లు చెప్పి మాసభ జడ్జిగారి సతీమణి యగు శ్రీమతి వేపా అన్నపూర్ణమ్మగారిని అధ్యక్షురాలిగా నుండుమని కోరిరి.

పిమ్మట అన్నపూర్ణమ్మగారు యీ క్రిందివిధమున ఉపన్యసించిరి:—

శ్రీమతి వేపా అన్నపూర్ణమ్మగారి ఉపన్యాసము
ఇట్లు సమాజమున స్నేహితులకొక విశ్వాసన. చర్చించునట్టి విషయము సంఘాచారమునకు మార్పు. శారదాగారు భారతీయ చట్టవిధానంలో నుపపాదింప ప్రయత్నించుచున్న బాల్యవివాహాపేక్షచట్టము. కొలదికాలమైనను తొకవ్యవహారము పాతుకొన్న ఆచారము బలవంతమైనది. స్వాభావికముగా నీటివిషయములకు మనస్సు నత్యంతము కలతచెట్టుక మానవు. ఇందుకు దృష్టాంతము: జీవితములో, ఆలవాటును మార్చుకొనటయందు ఒకవ్యక్తి అనభ్యంతర కలవరము. మనస్సు కలతచెందినప్పుడు ఒకభయముచే విషయమునకు ప్రస్తుతముగాని ఆలోచన లక్ష్యమునకు సహజము. ఇట్టిసభలలో బాల్యవివాహవిషయము మాని పాశ్చాత్యులనడవడికగూర్చియు, చట్టమునకు కీతయయినవారల చరిత్రను గూర్చియు, హిందూదేశ ప్రాచ్యోన్నతనిగూర్చియు ముచ్చటించి విరమించుటకు బుద్ధిపుట్టువా రనేకులుండుదు. కాబట్టి నీసభవారిని జేడుకొనుట యేమనగా, నిర్మలమైనమనస్సుతో విజయనగరిన బుద్ధితో అవేగము లేని యాశయంతో, మానవసౌఖ్యమునే ముందిరకొని, దేశవృద్ధి జాలోచించి నిందారహితముగా విజయనగరి చట్టముయొక్క యావశ్యకతనుగూర్చి మాటలాడుట. శాస్త్రార్థన మీరు మన్నించెదరుగాక.

మనదేశ మహాదిగ ఆత్మవృత్త శాగరికపదముల ననుసరించినదని యెల్లదను గర్వముతో పలుకుచుండురు. ఆర్థిక, భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక విషయములలో మనపూర్వులు గణనకెక్కినారు. దేశము కర్మభూమియనియు ప్రజలు జేదశాస్త్రబద్ధులనియు చెప్పించెప్పుడు. భారతీయులకు జేదశాస్త్రపురాణములు ప్రమాణము. భర్తశాస్త్రమును విస్తరించునట్లు లనేకములు. మనువులు, వ్యాసులు, ఋషులు నిర్వచించినారు. వారు బుద్ధిమంతులు, ప్రజల సౌఖ్యములనెరుంగుదురు. సంఘము ఎల్లప్పుడును ఒకేరీతిని ఒకేనియమముతో కలకాలము నుండదని వారికి తెలియకపోలేదు. లేకున్న నలుగురు మనువులు పదనముండు వ్యాసులు లేక లేని ఋషులు స్మృతులను ప్రజాతేమము ననుసరించి ప్రచారణ నెండులకు చేసియున్నారు? శాకు జేదశాస్త్రపరిచితి అంతగా లేకపోయినను పండితులవలన ప్రతజ్ఞానముచే జేదశాస్త్ర పురాణములలోను, వివాహ మంత్రములలోను, భారతములోను, అన్నివర్ణములవారును, స్త్రీలను ఆవయవపుష్టిచెందినతర్వాతనే వివాహమొనెట్లు నిదర్శనములను నిబంధనలను కప్పతిత్వముగా నున్నట్లు విందును. కొంద రట్టి భర్తములకు వికరతబుద్ధిచే వికరతార్థముల చెప్పయత్నింతురు. ఇదిమానములను చరిత్రను తెలిసినవారు బాల్యవివాహముల చేయువారారము 500 యేండ్లకుపూర్వ మిదేశమున లేదనియు అప్పటి మహమ్మదీయ రాజ్యపరిస్థితులనుబట్టి స్మృతికారకులు నియమించినదియు చెప్పుచున్నారు. ఆలోచనచేసిమాడగా శారదాగారి బిల్లు తేజోవూర్ధు మన సంఘమునకు క్రొత్తదిగా ని. శాస్త్రములకు విరుద్ధమైనది కాదని నిర్ణయింపదగినది. ఇదిగాక యింకొకవిషయము. ఈమరాఠామనుకు లోనయినవాడొక శిష్యులు (బ్రాహ్మణ, వైశ్యులు, హిందువులలో శాకులవర్తకులని శాస్త్రము. జేదజేద వ్యములకు జేదజేద వివాహ భర్తములని గాని బాల్యవివాహము విధించు భర్తశాస్త్రము త్రివిధములగుటచేందదనిగాని

యేశాస్త్రముననున్నది? వారు హిందువులు గారా? వారి శాస్త్రము వేరేదా?

సంఘమునకు నిలుకడలేదు. యుగయుగమునకు మార్పుచెందుట స్వభావము. యుగయుగముల ధర్మములు మార్పునలేనవిషయము ఋషులు విధించిరి. సంఘాచారము నవసరము. వెంటదీని శారదాగారిని ఆయనతో నేకీభవించు భారతీయులుగాని మార్పు నెండుట శాస్త్రవిరుద్ధము కానేరదు. ఈ చట్టము రాజ్యాంగమువారు భారతీయుల సంకరమును గోరి ప్రజేకచేసినది కాదు. మన ప్రతినిధులు సంఘతేమము గోరి మన ప్రతినిధుల యామోదముకొరకు లేబడినది.

శాస్త్రమునకుగాని చరిత్రముగాని విరుద్ధము కాకపోయినను ఈ యాచారమును పోగొట్టుటకు అవసర మేమి? ప్రస్తుతము మనభారతీయుల జేదాదృశ్యమును స్త్రీల దుస్థితియు శాగరికదేశములకు నవ్యులగా నున్నది. దీనికి ముఖ్యకారణము బాల్యవివాహ మనుటకు సందేహములేదు. స్త్రీలకు సర్వాంగములు పుష్టిచెందినచేత గర్భవతి యయినయెడల దాష్ట్యము గల పంగతి గలుగునను విషయము మనలకు వైద్యులు చెప్పవలసిన యవసరములేదు. అది స్వభావవ్యక్తము. పదునారు సంవత్సరములకు పూర్వము మాతృత్వమునకు స్త్రీయర్హురాలుకాదని తెలిసినవారెల్లరు నేకగ్రీవముగా చెప్పచున్నారు. బాల్యవివాహములవలన 11 మొదలు 14 వరకు సంతానప్రాప్తి గల స్త్రీలనేకులను మనము చూచుచునే యున్నాము. అట్టి శిశువులు జేదాదృశ్యము కలిగియుండురనుమాట కల్ల కొంద రీయభ్యంతరము నివారణ చేయుటకు వివాహము రెండవయెట్ల నయినను

గౌ. జి. ఎ. నరేశ్వరమృగారు
కనడా పార్లమెంటరీసభకు ప్రతినిధి

రాజీనామానిచ్చిన నైప్రహాస్థానే ఎన్నుకొనబడిరి
మదరాసు, జూలై 14:— గౌ. జి. ఎ. నరేశ్వరమృగారు ప్రియకాన్సిలులభ్యులు కనడాలో జరుగు పార్లమెంటరీ సభకు భారతీయ ప్రతినిధిత్వమునం దొక సభ్యులగు రాజీనామానిచ్చిన పండిత నైప్రహాస్థానేనే యెన్నుకొనబడిరి. నరేశ్వరమృగారు రంగీకరించినదియు, యీ నైలాఖరున బయలుదేరెదరనియు తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్.)

కార్యము 14 వ యేట చేయరాదా యని యందురు. అందువలన ఎనేకనవ్వములు కాన్సిలుచున్నవి. వివాహమునగా స్త్రీపురుషులకు మనోవాక్పాదముల వైకృతముచేసి ఆధిదైవిక ఆధిభౌతిక కర్మముల సహభర్తృత్వరహితంగా చేసి వివాహములక్రమములలో చెప్పిన ప్రతిన చొప్పున 'శాతిచిరామి' మొదలగు వాక్యములయర్థగ్రహణము చేయుట అనినయెడల బాల్యవివాహము రాక్షసకృత్యముకాదా? అదికాక వివాహ మనగా స్త్రీనస్తువును పురుషుని వశముం యందుట యనినయెడల అట్టియమానవకృత్యమున కావశ్యకతయేమి? పురుషులకి స్త్రీవ్యక్తివివాహపరిత్రవలన నన్యోన్యభివృద్ధికి కారణభూతులుకావలెననుకదా? దీనిమాట యటుండనిండు. హిందువులలో స్త్రీపురుషుల బాల్యమునుండియు సహజముగా కాముకులే అని మేయొకవ్యవస్థల నిండించినది. వివాహము బాల్యమునందే యయినయెడల స్త్రీలు ఇచ్చారకులగుట కాశ్చర్యముండదు. దానివలన శరీరమునకును మనస్సునకును దౌర్బల్యము సంభవించును. అందువలన సంతతి చెడును.

శిశువులకు శిశువులు యడయించినయెడల సంగతులు యెట్లు చేయనగును? భారతదేశములోనేగాక విస్తారప్రపంచమున నేవంక జూచినను విద్యావతులను అమూల్యని పిలుచు అర్హులము గల శిశువులు వన్నెకెక్కి యెదో యొకమార్గమున శాయకు

లగుట మన మొగిన విషయమే. అల్పవయస్సుననే సంసారమున నీరులాడు మనబాలికలకు విద్య క వ కా శే ము లేకున్నది. తమయొక్కయు శిశువులయొక్కయు దేశాగోగ్యమే తెలియని పక్షికునకు విద్యలకున్న తాదర్భముల గలపునేర్పు కలుగుటెక్కడ? అందువలన సామ్రాజ్యాధిపతులకలె పెంపదగిన శిశువులు గాలికిని ధూళికిని పెరిగి పెద్దలై గురువులేక తల్లి లేక ఆదర్శములు లేక మన్ను తిని మందమతులై యున్నారు. దేశమున కిట్టి విషతును దొలగించు ప్రయత్నమునకు మీరెల్లరు సహకారులు కావలెను. యింకొకవింత. యీ చట్టమునకు ప్రతిపూలవాదులు కొందరు స్త్రీకి వదునాలుగుసంవత్సరములవరకు వివాహము కానియెడల మనోవిధ్రమము చేంది సంకర ముద్భవించుననియెదరు. పీరు హిందువులలో 10 వ భాగమె బ్రాహ్మణులనియు రెక్కినవారిలో నీ మారము లేదనియు మరచిరి కాబోలును. ఈ యాచారములేని వారందరలో స్త్రీలు కులబలనియు వీరవాదము? అట్టిది అనుభవమునకు విరుద్ధము. అతిసాహసము. యిట్టి వాదములు చేయువారే స్త్రీపురుష వ్యాపా విషయమున హిందూస్త్రీలు సామితి, సత్య దమయంతి, చంద్రమతీసమానులనియు, ఆశాధలు యోగినులుగా నుండవచ్చు ననియు వాదనలు చేయువారు స్త్రీ పునర్జీవావవిషయమున దమయంతిలయినవారు బాల్యవివాహసందర్భమున మానహీనగుదురా. ఇట్టి వాదములు అభిమానముచే పుట్టించి గాని నమ్మకను కలగజేయవు.

ఆఖరిమాట, ఇట్టి మార్పుపరమైనను చట్ట మవసరము లేదని వాదముకలదు. ఇది భ్రమ. ప్రజాతేమముకొరకు భర్తశాస్త్రములు నియమములు లేనియెడల నవసరమగుకార్యములు ప్రజలచరింపకు. పూర్వకార్యాంగపరిస్థితుల ననుసరించి మనువులు వ్యాసులు ఋషులు అట్టి మార్పులుచేసినారు. యీరాజ్యాంగపరిస్థితులనుబట్టి యిప్పటి బుద్ధిమంతులు మర్యాదల ననుసరించి నియమ మేర్పర్చవలెను. స్వబుద్ధికివది 150 సంవత్సరము లీకార్యమునకు నియమము లేకుండ మనము చూచినాము. అనింగించుకొని నీవిషయములు ప్రజల ఆచరణము మారలేదు. ఇక లేదే ఆచరణలోకి తెచ్చుట కడుదుర్లభము. కాబట్టి, నేపీహితులారా, మన భావిపృథ్వి హిందూదేశాగోగ్యమును మనమును నిడికొని, మిక్కిముట్టునట్లు చెవులుగలవారికి వినబడు బాల్యమాతలంద విరి, వారికొరకు హిందూదేశములో నొక పుట్టుదోవు శిశువులకొరకు నిజముగా దేశభంధువులయి, మానవజాతియందు కనికరముచేతనైనను ప్రస్తుతము చర్చచేయు చట్టము మీరెల్లరు ఆమోదించెదరని శాయాశయము. నేను నూచించినవిషయములను ఇతరవిషయములను, సోదరీమణులు విపులముగా చెప్పెదరు. మనము సావధానముగా విందము.

ఆదు రి భాస్కరమృగారు

పిమ్మట ఆదు రి భాస్కరమృగారు యీ క్రిందిరీత్యా నమును ఉపపాదించిరి:— అతి బాల్య వివాహముల మూలమున సంఘమున కమితముగా గలుగుచున్న చెడుగులను గురించి యీ సభవారు మిగుల విచారించు చున్నారు. బాలబాలికల నతివసితమున నేతలిపండ్లుగునట్లు చేయు నీరురాచారమును యీ సభ పూర్తిగా నిరసించు చున్నది. అతిబాల్య వివాహములను రద్దుచేసి కాసనములమున వివాహపు వయస్సును హెచ్చించిన బరోడా, మైసూరు, రాజకొట, కాశ్మీరు, గోండాల్, ఇందూరు, భోపాల్, లింబి, మండి మొదలగు స్వదేశ సంపాదాధిపతుల ననుసరింపుదని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని, కాసన సభ్యులను జేడుచున్నారు. బాల బాలికల వివాహపు వయస్సు, 21, 16 సంవత్సరముల తక్కువగానుండునట్లుకానింపుదని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. అతిబాల్య వివాహములను రద్దుపరచుటలో హరివిలాస శారదాగారు చేయుచున్న ప్రయత్నములకు సంతోషించుచు వారేరచిన 14, 18 సంవత్సరము లెంతమాత్రము చాలవనియు, వారును ఎన్నిక సంఘమువారును ఏకీకరించిన చట్టమును పవరణచేసి బాలబాలికల వయస్సు 21, 16 గా మార్పులను ననియు యీ సభవారు వారిని జేడుకొనుచున్నారు.

ఈపెత్తీర్కానము నుపపాదించుచు భాస్కరమృగారు చక్కగా నుపన్యసించిరి. 16 సంవత్సరములలోపల లక్షలకొలదిగ నున్న వికరతువులసంఖ్య పూర్తిగా తగ్గననియు, శాస్త్రవిరుద్ధముకాదనియు, కాసనమునకు భయపడనక్కరలేదనియు తెల్పిరి.

పిమ్మట ఎర్ర గుంటల జనార్దనమృగారు, పి. చెల్లమ్మగారు చే. కామేశ్వరమృగారు యీ తీర్మానమును బలపరచుచు యీ క్రియ క్రమగా ప్రకటించిరి.

తరువాత ఈ దువ్వారీ నుబ్బమృగారు శారదాగారి బిల్లుకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడిరి.

నుబ్బమృగారి యావశ్యకమును ఖండించుచు వానిలాల పూర్వమహుత్వమృగారు, మాట్లాడిరి. సభకు లెల్లరు బాలికలకు 16, బాలరకు 21 సంవత్సరములు వచ్చిననేగాని వివాహముచేయకూడదను తీర్మానము అధికసంఖ్యకులచే ఆమోదించబడెను. తరువరి వందనములలో సభ ముగిసెను.

కార్మిక సంభవము

బొంబాయి గవర్నరుగారి ధర్మము రూ. 1000 లు

బొంబాయి మిల్లుదారులు తమ ఫ్యాక్టరీనులను తిరిగి తెరచి పని ప్రారంభించెదరటం.

బొంబాయి జూలై 14:—బొంబాయి మిల్లుల సమ్మె దాడుల పిల్లలకు సహాయార్థమై నెలకొల్పబడిన నిధికి బొంబాయి గవర్నరుగారు వారి పతాకము కలిపి వేయి రూపాయలు డాన్ చేసెను.

మిల్లులు తిరిగి పని ప్రారంభించునని వందతికలదు బొంబాయి జూలై 14:—బొంబాయి మిల్లులలో యజమానలు తమ ఫ్యాక్టరీలను తిరిగి తెరచి పని ప్రారంభించుటకు సమ్మెజరుగుటకు పూర్వము అనుబంధముండిన రేట్ల ప్రకారమే పనివాండ్లను పనిలోనికి తీర్చుకొనుటకు ఉద్దేశ్యములై యున్నాడనియు వందతిగా నున్నది.

ఈరీతిగా పని ప్రారంభించునని వందతికలదు మిల్లులలో కఠింభాయిమిల్లు, వాడియామిల్లు మధ్యాహ్నముననే తెరచియున్నది.

సమ్మె విచారణసంఘమువారు మాత్రము రేపు యూదుల 5 పథలను జరుపదలించి యున్నారు. మరలన్నియు అంగీకరించి పని ప్రారంభించునని యున్నారు.

మిల్లు యజమానుల సంఘముకూడ సమావేశమైనది. సమధానము చేపూర్వముకై కొన్ని క్రొత్త పథాలను చేసిరి.

జి. వి. పి. రైల్వే సమ్మె

బొంబాయి, జూలై 15:—గతరాత్రి కల్యాణపట్టణమునందు జి. వి. పి. రైల్వే పనివాండ్లు పథచేసిరి. భుసానులలో జరిగిన మహాసభయందు చేయబడిన తీర్మానములను ఆచరించిరి. పనివాండ్ల సభకు రీతి తగిన హామీ జీవితభృతికి తగిన కనిష్ట వేతన ప్రమాణము, రోజు 1 కి 8 గంటలు మాత్రమే పని చేయించుట, జరిమానాలు రద్దుచేయుట యావధతులకు రైల్వే వారు అంగీకరించుచు యీ నెల 22 తేదీ వాటికి ప్రత్యుత్తరము పంపియింపదల పనివాండ్లు కార్మిక సంభవము సాగించెదమని తెలియజేసిరి.

ఖర్గపూరు రైల్వే సమ్మె

ఖర్గపూరు, జూలై 14:—ఖర్గపూరు రైల్వే కార్యకర్తలకు రమలలోనున్నట్టియు అచటి కార్మికులకు నాయకులలో నొకరైనట్టియు డబ్బియు, వి. ఆర్. నాయకుగారిని రైల్వే అధ్యక్షులు బద్దరవుచేసిరి.

నాయకుగారిని తిరిగి పనిలో తీర్చుకొననియెడల పనివాండ్లందరూ సమ్మె చేయుదుమని ప్రకటించిరి. తనయొక్క స్వకీయ విషయమైన తన బద్దరవు చేయక కారణముగా చేశాని పనివాండ్లు సమ్మె చేయరాదనియు, కార్మిక సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి యనుమతియు లేకుండునట్లు ఆగమ యనుననియు నాయకుగారు పనివాండ్లను కోరిరి.

సమ్మె ప్రస్తుతము అపివేయబడినట్లుగా కార్మిక సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు రైల్వేకంపెనీ ఏజంటుగారికి తలచినవేరి.

జమ్మడుపూరు సమ్మె

జమ్మడుపూరు, జూలై 15:—సత్యాగ్రహము చేయుచున్నవారిలో 250 మంది తిరిగి పనిలో చేర్చుకోబడిరి ఇప్పుడు కార్యకర్తలములలో 2 వేల మంది పనిలో నున్నారు. మిగిలినవాళ్ళలోకూడ పనివాండ్లు రేపు చేర్చుకోబడుదురని జనరలు మేనేజరుగారు ప్రకటించిరి.

సాత్విక నిరోధము జరుగుచునే యున్నది. స్త్రీలు చీపురు కట్టుకుని చేతబట్టుకొని విధులలో తిరుగుచు పనివాండ్లను పనిలోనికి పోనియక సాత్విక నిరోధము చేయుచునే యున్నారు.

పనివాండ్లను పనిలోనికి పోవలసని నిర్బంధించుచు సమ్మెదారులు ఆయా పనివాండ్లముండ్లకు వెళ్లి దుష్పాకరముగా ప్రవర్తించుచున్నారనియు యీ సమ్మెదారుల గుంపులు రాచబాటలమధ్య గుంపులుగా తేరి రహదారిని అడ్డగించుచున్నారనియు నెంచి డిప్యూటీ పోలీసుకమిషనరుగారు 144 సెక్షన్ ప్రకారము ప్రభావంబుగ కరముగా నుండినవారు శిక్షింపబడుదురని ఉత్తర్వువారిచేసిరి.

బేలూరు రైలు ప్రమాదము

ఫార్వర్డు పత్రికపై కేసుచేయుటను కలకత్తా, జూలై 15:—ఇటీవల కలకత్తా సమాచారములో బేలూరు వద్ద రైలు విరిగినదిన పందర్భావములో కొనయాపిలో అచటపడియుండిన ప్రయాణీకులనీకులు ఇనుపచువ్వలతో చావగొట్టబడి నుమార్చి 800 మంది ప్రయాణీకుల శవములు వాగవలలోనికించి రైల్వేవారు ప్రయాణీకుల సహాయార్థమై వంద ము కరెలబండి తీసికొని పోయియుండిననీయు అవసరమైతే మరలను తెలియజేయదనియు ఒక బర్మాకు పీ డెవలరైలు బండి ప్రమాద పనులకు మునుపటివలె పాదచారులనుండి చూచినట్లుగా ఒక రైలును ప్రవాసీ యన్యా కలకత్తాలోని ఫార్వర్డు పత్రికలో ప్రకటించబడినది.

ఈ రైలు ప్రమాదము వట్టలు ఊడియుండుట కలిగినదనియు, యారితిగా వట్టలు ఊడియుండుట రైల్వేకంపెనీవారి నిందార్జమైన ఆర్థమైతేయనియు పదమూ ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకులు తమ సంపాదకీయ వ్యాసములో వ్రాసిరి.

ఈ రైల్వే ప్రమాదమునుగూర్చి రైల్వే అధికారులు న్యాయ విచారణచేసిరి. రైలు ప్రమాదము జరుగుటకు పూర్వము క్రిందటి రోజున రైల్వే ఇన్ స్పెక్టరు వ రీ త చేసియుండగా పరియైనస్థితిలోనే యుండిననీయు, ఎవరోదు ర్భావము చీలలు ఊడినీ కట్టలను ఊడగొట్టినట్లుగా స్పష్టముగా కన్పించుచుండిననీయు బుఖారైనది. కనుక యిది దుర్భావముచేసిన నేం మేషునియు రైల్వేకంపెనీ అలాగైతేదనియు విచారణల నిర్ధారణ యైనది.

కాని యీ విచారణలందు నిజమేదో నిర్ధారణ కాక పూర్వమే ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకులు తమ సంపాదకీయ వ్యాసమునందు అపధపు ఊహలను కల్పించి వ్రాసిననీయు అందుల యీ యుండియును రైల్వేకంపెనీవారికి ప్రతిసాధంగమైనదనియు అందులకు ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకులు శిష్యులనియు చార్జీ దాఖలుచేయు విషయముతో తగిన ప్రయత్నము చేసి చక్ర జరుపవలసినదని తమ రైల్వేకంపెనీ తాలూకు న్యాయవాదులను కోరుచు రైల్వేకంపెనీ అధికారులు ఉత్తరము వ్రాసిరి.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారుకూడ 158 వీ, సెక్షన్ ఇండియన్ పిరలతోడ్డు ప్రకారము ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకునిపై క్రిమినలువర్గ జరుపుట కుద్దేయిచున్నట్లుగా కలకత్తాలోని స్టేట్సుమెంట్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఈనెల 20 తేదీని దక్షిణ యిండియా రైల్వే సమ్మె జరుగును

తిరుమనాపల్లి జూలై 16:—యీనెల 20 తేదీని దక్షిణ యిండియా రైల్వే మార్గమునకు పెద్దసమ్మె జరుపుటకు నిశ్చయించబడినదని డి. కృష్ణస్వామిపిళ్లెగారు యీ క్రింది ప్రకటన చేయుచున్నారు.

రైల్వే జంటుగారి ప్రత్యుత్తరము చాల అసంతృప్తికరముగానున్నది ఇప్పుడు నిర్వాహకముగా నిలవయుండినవారికి ఉద్యోగపదవులన్నియును బుద్ధిపూర్వకముగా రాజీనామా నిచ్చినవారి ఖాళీలయందైన యీ నిర్వాహకములకు ఉద్యోగము లిప్పించుటకునను రైల్వే జంటుగారు పూర్తిగా అంగీకరించలేదు. కొద్దివత్సరాల తీరులను మోచియుంటు కంగీకరించలేదు. నపుకరిలకు హామీయివ్వలేదు. పనివాండ్లకు సెలవుదరఖాస్తు మంజూరు విషయమై నిబంధన తీర్చవలెదు. చాలా గంటలు పనిచేయించువధి మాన్పించుట కియ్యకొనలేదు. పరియైన విచారణచేయుటకు ఉద్యోగములను శిక్షించగూడదనుటకు అంగీకరించలేదు లోకోరన్నింగ్ కాలిబ్రోలోని పనివాండ్లను అంగీకరించుటలో వరీషిండుట రద్దుచేయుట కంగీకరించలేదు—యీ మొదలైన విజ్ఞాపనానిరాకరణములను రైల్వే జంటుగారు తమ ప్రత్యుత్తరముందు చేసిరి.

ఈ రైల్వే కార్మిక సంఘమువారు ప్రకృ మందోళనా వధతులన్నింటిని అవలంబించి నిష్ఠాపూరితముగా.

రైలు మార్గమునకు పెద్దసమ్మె చేయుటకు రైల్వే కార్మిక సంఘము చాలా దుఃఖించిరి. ప్రజలకు యిందువల్ల యిబ్బందికలు నునని యెంచియే యంతవరకును వాదించిరి. కాని రైల్వేకంపెనీ ఏజంటు సమాధానంలోని ఏమాత్రమును కనుబరచలేదు. అందువల్ల రైలు మార్గమునకు అన్ని స్టేషనులలోను సమ్మె చేయుటకు నిశ్చయించబడినది. ఈ నెల 20 తేదీని యీ పెద్దసమ్మె జరుగుటకు తీర్మానించబడినది.

సమ్మెదారుల సంఘములోని ప్రతివాదులు యీ సమ్మెకు రైలు మార్గమునకు ప్రచారము చేయుటకు వేర్వేరు ప్రాంతములకు బయలుదేరినట్టిరి. కనుక పరకులు యెగుమతి చేయుటగాని ప్రయాణములు చేయుటగాని ప్రజలు మానకొనవలసినవృత్తి పని యిందుమూలముగా తెలియజేయబడినది.

బొంబాయి గవర్నరు సిమ్లా చేరుట సిమ్లా, జూలై 15:—బొంబాయి గవర్నరుగారు 50 రెస్టి విల్ సర్వే గారు బాల్గోలీ సమన్వయమున వినరాములో సంతరించుటకు యీ రోజున సిమ్లా చేరినారు.

కర్నూలు డి. మునసపు కోర్టులో స్కాల్స్ నెం 298/28 వాది:—తులకురూ నారాయణ శెట్టి, కర్నూలు.

ప్రతివాది:—పల్లె లక్ష్మీరెడ్డి వైజాంయిలాఖా నారాయణ పురం పురఫ్ యిక్తెర్ల పాడు. ప్రతివాది, వాది అంగడిలో లేవాదేవేన బాబకు ర 12-14-0 లు రాబట్టుకొనుటకు వైకోర్టులో దాఖలుచేసి నాడు. ప్రతివాదికి సమ్మెకు అందకుండా పుండెందుక 80-7-28 తేదీకి వాయిదావేశనాడు. ఆ తేదీన పున్నయడల వయోకోర్టులో తెలుపుకోవలయును.

4960 వి. రత్న సభాపతి అయ్య, 6-7-28, వాదినకీలు, కర్నూలు.

బీజే బంద్—నీరే పోయిన తీర్మానము గట్టిపరచుగాని తీర్మానము స్థిర మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. మనలితనమును, నపునకర్తమును తొలగించి యావస సెంసెనును. ఎంకలపానుని కయినను రెండుగంటలలో పరములకు బలము నిచ్చి పంపారకుఖము అనుభవించునట్లు చేసి సంతాన పంతులుగ జేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచును. 20 మాత్రల సి 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమకం ఏఫి, మదరాసు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమకం ఏఫి, మదరాసు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమకం ఏఫి, మదరాసు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమకం ఏఫి, మదరాసు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమకం ఏఫి, మదరాసు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమకం ఏఫి, మదరాసు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమకం ఏఫి, మదరాసు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమకం ఏఫి, మదరాసు.

మదరాసు గవర్నరుగారి పర్యటనము

కర్నూలు జిల్లాబోర్డు మునిసిపల్ సెక్షన్లకు ప్రత్యుత్తరములు
జూలై 14 వ తేదీ యాదాద్రిలో గవర్నరుగారి దంపతులు పరివారముతో కర్నూలు వచ్చి చేరిరి.

మునిసిపల్ సెక్షన్లకు గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

గవర్నరుగారి క్రిందివిధమున నుడివిరి:— ప్రపంచము యొక్క యీ ప్రాంతములలో తరిసితులను మేము నాలుగేండ్ల క్రిందట జూచినంతకంటే నేడు బాగుగ నేయున్నది.

స్థానిక స్వపరిపాలనముయొక్క సంస్కారము

స్థానిక స్వపరిపాలనము నభివృద్ధి గావించుటగాను ప్రస్తుతిము విచారణలో నున్న మదరాసు బోర్డు బోర్డులను లోకంబోర్డులను నుండి యొక్క యభిప్రాయములను గోరుచున్నది.

నీటిసప్లయ

మీ నీటి సప్లయ విధానము చాల సంకీర్ణముగా నున్నది. దానినికే నభివృద్ధి గావించు విషయమున మీరందరినీ రెండు ఫీల్డుల దెబ్బలయొక్క నిర్మాణమునకు ప్రోత్సహించుచున్నాము.

మీ నీటి పనుల యభివృద్ధి కొరకు కర్నూలు నెత్తిగ్రీకు పంపింగు స్కీమునకును, గ్యాస్ ప్లాంటు స్కీమునకును, సగము గ్రాంటులను ప్రభుత్వమువారు వాగ్దాన మొసగియున్నాడు.

మురుగునీటిపారుదల

ఈ విషయమున రెండేండ్ల క్రిందటే మీ సంఘము ప్రత్యేక పన్ను విధింపవలసి యుండెను. మీరివిషయమును మరల ఆలోచింప వలసియున్నదని విమర్శలు చేయబడినందున గాన.

ప్రాథమికవిద్య

మీరు గోరుచున్న నిగ్గంధ ప్రాథమికవిద్య విషయమున మీయొక్క పూర్తియగు పరిచో ప్రభుత్వమునకు చేరిన తోడనే అది తీసుకొని విచారించబడును. రెండు పాఠశాలలను నిర్మించుటకు కొన్ని యేండ్ల క్రిందటి ప్రభుత్వచే నొసగబడిన రూ. 19000 మొత్తమును మీరు ఖచ్చితముగాలకుండుట కొనసాగియున్నాడు.

జిల్లాబోర్డునకు ప్రత్యుత్తరము

గవర్నరుగారి క్రింది విధమున నుడివిరి:— మీ జిల్లాలో వివిధ సెక్షన్లవలన గడువలెనని మాకు కోరికయున్నను, ప్రత్యేకంగా మేము గానింపసాగినదెను, మీ రాజధాని

For High Class Diamonds and up to-date Jewellery GO TO Bapalal & Co., Dimond Merchants, Gold & Silver Smiths, 216, China Bazaar Road, Madras.

సాంప్రదించుటల నెప్పటివలెనే గావించుకొనదని నేను నమ్ముచున్నాను.

నీటిపారుదల

మీ జిల్లాలో ఎల్ల శ్రమికారములను తగినంత నీటి పారుదల పోకర్తయలు లేనందున, ప్రభుత్వము వారివిషయమున ప్రత్యేక ప్రయత్నముల గావించుచున్న సంగతి మీ రెగియున్నాడు.

గ్రామముల గ్రంథాలయము

మీ జిల్లాలో నొక భూమిరక్షణ బోర్డు స్థాపించు విషయము సహకారసంఘ దిప్తివర్ణిణి ప్రకటించి నిర్వహించుచున్నది. ఇట్లు నల్ల బాంకు స్థాపించుచున్న నది దిప్తి కరముగా వనిచేయుటకావలసిగాను మీరు విజ్ఞప్తియగును.

లటవీ పరిపాలన

ఈ విషయము విచారించుటకు 1928 సం.లో ప్రభుత్వమువారికే కమిటీ నియమించియుండిరి. దీనివలెముగా మీ జిల్లాలో నున్న 200 చదరపు మైళ్ల విస్తీర్ణముల యడవులు అటవీపంచాయతీల కొప్పగించబడినవి.

ఈ యడవుల వ్యవహారమును రయతుల కిక్కుడు పొక్కులను గావున మీరు జూపిన కష్టములు విశేషముగా తగ్గి పునని నేను తలచెదను.

రైల్వేమార్గము

మీ జిల్లాయొక్క దక్షిణభాగములో సంద్యాల కొండలకు మధ్య నొక రైల్వేను గట్టించు విషయము కొంతగాను నుండి విచారించబడుచున్నది.

కొండలకుంట్ల ద్వారా కర్నూలుకును, నోసాముకును మధ్య నొక రైలు సర్వే గావించబడినది. కాని, సర్వేయిచ్చి పని తీరవలసియున్నది.

గ్రాంటుల నుపయోగించుట

మీ గ్రామములయొక్క రాజాదారులు, నీటి పంపులు, వైద్యశాలలు, అభివృద్ధి గావించుటకు గాను ప్రభుత్వముచే మీ గ్రామములకు గ్రాంటులను ప్రయోగించుట మీరు సరిగా నుపయోగించుచున్నారు.

వైద్యసహాయము

గ్రామ ప్రాంతములలో వైద్యసహాయము నేర్పాటుగా గావించుట తాలూకాబోర్డులయొక్క ముఖ్యవిధి యియున్నది. అయినప్పటికిని యీ విషయములో ప్రభుత్వముగూడ కొంత వరకు సాయపడుచు నేయున్నది.

కావలెను

లోయరు నబార్డినేటు యింజనీరింగు పరీక్ష అయిన యిద్దరు క్యాండిడేట్లు యీ తాలూకాబోర్డులో టెంపరరీగా మూడు నెలలు పనిచేయుటకు కావలసి వున్నందున దరఖాస్తులు ది 25-7-28 వ తేదీలోగా పంపుకోవలెను.

ఏలూరు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు } బందా వియ్యన్న } చెసి డెంటు }
21 గోదావరి జిల్లా 7-7-28

కడచిన 50 సంవత్సరముల క్రిందట నుంచి

ప్రపంచమందంతటను పిల్లలకు దగ్గునివారణ కొరకు.

చాంబర్లెన్ కౌఫ్ రెమిడి

నే యుపయోగించుచున్నాను. గొంతులోని, చక్కలింతు, రాత్రి నవ్వు దగ్గులను, కింక వాయువులను, జబ్బులు అభివృద్ధి నొంది ఆహారకరమును యిష్టమయినా మొదలగు విషవాయువులను గాకుండా కాపాడును.

సంతోషముగా నేవింపవచ్చును. విషపూరితమయిన దినుసులెవ్వియు యిందు చేరియుండలేదు.

చాంబర్లెన్ దగ్గు నివారిణి

ప్రపంచమందటను చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతినించిన డివైన్స్ దగ్గు. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుర్తింబును.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co., Des Moines, Iowa U. S. A. 8919 ఇందులో నుత్తువదార్థములు చేరుటలేదు.

న్యాయస్థానవార్తలు

“మెడబట్టి గెంటినందులకు
రు 30 లు జులూనా”

“రైల్వే ట్రాఫిక్ మానేజరు పార్సన్నగారి
అక్రమప్రవర్తన”

“బార్లెటను పోలీసుకోర్టులో విచారణ-తీర్పు”

యస్. యస్. యస్. రైల్వే ఆఫీసు ట్రాఫిక్ మానేజరు ఎ. డబ్ల్యు. పార్సన్న అను పాశ్చాత్యోద్యోగి శ్రీ జానకిరామ అయ్యర్లు అనువారితై బలాత్కారము ప్రయోగించి దౌర్జన్యము గావించెనను నేరము మోపబడిన కేసునందు 2-వ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కేసునాయకుగారు నేటి ఉదయము తీర్పుజెప్పుచు ముద్రయు పార్సన్నగారికి రు 30 లు అపరాధము లేక ఒకవారము విశ్రాంతిని విధించిరి.

ఇరవతములనుండి తెలుపబడిన సాక్షులనుబట్టి ఫిర్యాది జానకిరామయ్యకు పాట్లకొట్టాననందు దెలిపిరేయ బడిన కొన్నిసామానల విషయమై రైల్వే ఆధికారులను సహచారము కనుగొనబడె పార్కుటౌనులోనున్న యస్. యస్. యస్. రైల్వే ఆఫీసుకు వెళ్లినట్లు తాము నమ్ముటకు కారణము గలదని మాజిస్ట్రేటుగారు పలికిరి. ఇండియన్ పిన్ రైల్వే చట్టము 122 (2) క్కను ననుసరించి జానకిరామ అయ్యర్లను వారి మిత్రునిని ఆఫీసునుండి బయటికి వెడలనంపుటయందు ముద్రయు అక్రమముగ ప్రయోగించియుండలేదని ముద్రయితరపు న్యాయవాది వాదించియుండెను. సరకు క్లక్కును ఏ మన గా ఎవరైనను రైల్వే ఆఫీసులోపలి కదలించినపక్ష అప్పటినుండి వెడలిపోవలసినదిగ ప్రారంభించినను వెడలిపోవుటకు నిరాకరించిన తక్షణము అప్పటి రైల్వే ఆధికారిగాని, అతని ఆజ్ఞ నను సరియ నేపకులుగాని అట్లు వెడలిపో నిరాకరించినవారిని బయటకు పంపివేయవచ్చును. జానకిరామ అయ్యర్లగాని, వారి మిత్రులుగాని వెడలిపోవలసినదిగ కోరినప్పుడు నిరాకరించినట్లు గాని అప్పటి నే యందునుని మూర్ఖము చేసినట్లుగాని సాక్షుల ముం దెప్పటలేదు. జానకిరామయ్యగారిని కాళ్ళపై తన్ని నటుల చెప్పబడిన వైద్యుని సాక్షులను మాత్రము నమ్ముకొనరాదు. ముద్రయు ఫిర్యాదులను వెడలిపోయినపుడు ఫిర్యాదులు ముద్రయిని వింతగ కేటించారనిచిరని ప్రతివాది తరపు సాక్షి తెలిపెను. ఆఫీసునుండి వెడలిపోయిన ఫిర్యాదులతో ముద్రయు చెప్పినపుడు ఫిర్యాదులు ఏమిచేయుటకు నిశ్చయము గావించుకొనక సందేహించుచుండిననూడ ముద్రయు అంగీకరించుచున్నాడు. ముద్రయు తిరిగి పిలిచినపుడ ఫిర్యాది నుకల వచ్చెననినూడ అంగీకరింపబడినది. ఫిర్యాది జానకిరామయ్యకు పోస్టల్ ఆడిటు ఆఫీసులో ఆడిటరు. ఆయన మిత్రులను, వారును ఘరానాగల పెద్దమనస్సులు అట్టివారు నడలిపోయిరి కోరబడినపు డట్లు చేయకుండునని మేజిస్ట్రేటు గారు నమ్ముటలనునరి. ముద్రయు కోరవలసినట్లు ఫిర్యాదుల ప్రభవించి రకట కెట్టి యాధారమును లేదు. ఫిర్యాదుల ఆఫీసులోనికి వెళ్లుట అక్రమప్రవర్తనగా నెప్పటకు విలులేదు. ముద్రయు ఫిర్యాదులను నెట్టి మెడబట్టి గెంటుట యంతమాత్రమును క్రమమైనదిగాదు.

అందుచే ఇండియన్ పిన్ రైల్వే 352 సెక్షనుక్రింద క్లెయిమ్మడని కలంది ముద్రయికి రు 30 లు అపరాధముగాని లేనిది ఒకవారము విశ్రాంతిగాని అనుభవించునట్లు తీర్పుజెప్పిరి. జులూనా చెల్లింపబడిన అందు ఫిర్యాదు లిరువురుకు చెరి వదిలొప్పులు నష్ట పరిహార మిప్పింపబడునట్లు తీర్పుజెప్పిరి.

ఎస్. వి. వెన్నాయగారు ఫిర్యాదిపక్షమునను, వి. ఎల్. యతిరాజ్, శివకామిశాస్త్రి గార్లు ముద్రయు పక్షము నను వాదించిరి.

హైకోర్టు

కీర్తి శేషులగు న్యాయవాద ప్రముఖులగురించి
విచారము

నేపది నెలవుల యంతరము చెప్పి పురి హైకోర్టులో విచారణ లీకనమున తిరిగి ప్రారంభింపబడిన. మారతముగ తాత్కాలిక న్యాయమూర్తులగు నియమింపబడిన వెకన్యామునాలు గారును మేకగారును ఈదినమున చార్జిత్తువుకొని న్యాయపీఠ ముపై నాసీతులైరి.

నేపది నెలవులలో కీర్తి శేషులైన న్యాయవాదప్రముఖుల గురించియు న్యాయోద్యోగప్రముఖులగురించియు అడ్వోకేటు

జనరలు సి. వి. అనంతకృష్ణయ్యగారు తీవ్రమున హైకోర్టులో ప్రధానన్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తి శేకర్ హమ్మగార్ల యెదుట 1 వసంకించుచు వారిమరణములకు విచారణను దెలిపి నపుడు, హైకోర్టు అంతయు న్యాయవాదులతో క్రిక్కిరిసి పోయెను. అడ్వోకేటుజనరలు మొదట కీ. శే. ఎస్. ఫీల్డు హదిక్కుగారినిగురించి నుడువుచు, వీరు మదరాసు న్యాయశాఖ యందు చాలకాలమునేపడేసి, హైకోర్టున్యాయమూర్తిపదవి వలంకరించి, పిమ్మటపింకను అనేకోద్యోగములొనర్చి యశోక్తి యయ్యెనని నడిపిరి. హదిక్కుగారు ఐ. సి. ఎస్. కరీక్షలందు తీర్పుజే 1867 సం॥ నీరావృత్తియన అసిస్టెంటు కలెక్టరుగా జేర్చి క్రమక్రమముగా వైకవచ్చి 1888-89 సం॥ యందు హైకోర్టున్యాయమూర్తియయ్యెను. పిమ్మట వీరు చెన్నపురి ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్తమునందును, పిమ్మట, రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహకవర్తమునందును, తుదకు ఇండియా కోస్టల్ నందును పట్టుడుగనుండెను. వీరికిలనే వ్యక్తిత్వ యొక్కతనమును గా విందుకొనిరి. ఇట్టి నే నావరాయణుడు పరమపదించెననువార్త తెలుపవలసినట్లు చాలాచారకరము.

అడ్వోకేటుజనరలుగారు పిమ్మట డి. బి. సి. కృష్ణస్వామి రావు గారి మరణ వార్తను నివేదిం చుచు తమవంతాపమును తెలియచుచు నిలుల నడిపిరి. వీరు 1867 వ సం॥న జన్మించిరి వీరు కర్నూలులో న్యాయవాదిగ ప్రవేశించి ప్రాక్టీసుచేయుచు జిల్లామనసులుగా ప్రవేశించిరి. పిమ్మట క్రమముగా వీరు పలుజడ్జి, స్కూలుకాజోర్టు న్యాయాధిపతి, పదవులనలంకరించి, 1921 సం॥ జూలైమాసమునందీ సెంట్రల్ పరకు హైకోర్టున్యాయాధికరిగ పదవీనరి. పిమ్మట వీరు భారత కాపనసభ్యులుగను, లీకమిషనుసభ్యులుగను, పనిచేసి ఉద్యోగము నుండి విరమించుకొని, తిరిగి న్యాయవాదవృత్తి నవలంబించిరి న్యాయవాదవృత్తికి, న్యాయపరిపాలనకు భూమి గునదగు నిట్టి ప్రముఖుని మరణము అందరకును కడువిచారమును గలిగించెను.

హైకోర్టునందు చిర కాలము అటార్నీ ప్రాక్టీసుచేసిన దివాకాబహదరు వి. తిరుమలపెట్టెగారి మరణము న్యాయవాద వృత్తిలోనివారికేకాక, ప్రజాభిమానమునకుగూడ విచార మొనగూర్చెను. వీరు 1866వ సం॥లో జన్మించిరి. వీరు, శక్తి యాభివృద్ధికరములగు పెక్కుఉద్యమములలో చాలసాల్పాసు చుండెడివారు. పచ్చయప్పకలాలి ధర్మకర్తలసంఘమునకు చిరకాలమునకు వీరద్యుతులగు పుచ్చేసి గుమారు 15 సం॥లకాల ము కార్వోరేక్షనందు పట్టులగనుండి ప్రజాసేవోద్యమ ములయందెక్కువ ఉత్సాహమునగునవ్వరిరి. 1922-24 సం॥లో వీరు, కార్వోరేక్షన సభకధ్యక్షులు గుగూడ నుండిరి. ఇట్టి నే నావరాయణుని కోర్టు పుట చాల విచారకరము.

చెంగల్రాయ అయ్యర్లవారి మరణమునగురించి, అడ్వోకేటు జెనరలుగారు విన్నవించుచు హైకోర్టునందున్న అక్కిరి పదురులకు సభికారులతో విచారణ నడిపిరి. వీరికోర్టులో ఆఫీసియలు రిసేవరుగ మొన్నటివరకు పనిచేయుచుండటచేవారినిగు రించి కోర్టు గారికి బాగుగ దెలిపియుండును. వీరు చాల విచార కరముల ఆకస్మికమరణమునకు పాల్పడిరి. వీరి వేసంగి నెలవుల లో డిరాలము వెల్లి అడజి ప్రకృతిస్థాందర్యము ననుభవించు లురై చనిరి అతడు కర్నూలు జేరికతాడే ఆకాశగంగయందు స్నానమొనర్చుచు కాలుబారి ప్రవాహములోబడి వరమపడిం చిరి వీరి ఆకాలమరణమునకు న్యాయవాదులందరకును చాల శోకించుచు తమ తరితాపమును తెలియచుచున్నాడు.

కోర్టువారితరపున ప్రధాన న్యాయమూర్తి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నెలవుల మూడునెలల ప్యులకాలములో మదరాసు న్యాయవాదవృత్తికి సంబంధించిన నల్లద ప్రముఖులు మరణించుట చాల శోచనీయమని నడిపిరి. సర్ వీల్ఫీల్డు హదిక్కుగారి దేశమున చిరకాలము ప్రజాసేవయొనర్చి మేకు ప్రఖ్యాతులగాంచిరి. కృష్ణ స్వామి రావు గారు గూడ నిట్టివారే. అడ్వోకేటు జెనరలు చెప్పినట్లు వారు న్యాయశాఖ యందు వేర్వేరుద్యోగముల నిర్వహించి, తుదకి న్యాయస్థానము న న్యాయమూర్తిపదవినిగూడ అధిపనీంచిరి. చెంగల్రాయ అయ్యర్లగారు ఇచ్చట అందరకును శుభవీధిలులే. జీవితమునై డునందు, తి వర్తనకాలము నే నాతనినేవల నంజిరిని, ఆతడపుడు అనువాదకుడగు పనిచేయుచుండెను. ఆతనివంటి ఇవరుడను ఆ నువాదకుని తాము చూచియుండ లేదని నాకు పూర్వ ముచ్చట పనిచేసిన న్యాయమూర్తి చెక్కుమండెడివాడు. హైవ్యవేశములు గల ఇతర ఉద్యోగములకు జనుట కారని కన్నయో అవకాశ ములువచ్చెను. కాని ఆతనినేవల వదలకొనజూక, తానతనిని బదిలీయెటకు నిరాకరించినవినిగూడ వారు చెప్పిరి.

డి. బి. తిరుమలపెట్టెగారిని నేను బాగుగ నెఱుగుదును. నే ను న్యాయమూర్తిగ ఎచ్చిన మొదటికోర్టులో నాతిడు జరిగినటు నెక్కువ ప్రాక్టీసు చేయుచుండెను. వారిటిలనే న్యాయ వాదవృత్తినుండి విరమించుకొనిరి. వారు చాల కలసిమెలసి తిరుగు తమప్రవర్తనచే నెల్లర నాగింపుచు యుండెడివారు. అందు నే నారిచ్చటివారందరకును చిరకాలము జ్ఞప్తియుండురు అని ప్రధానన్యాయమూర్తి గారు నడిపిరి.

బొంబాయి బ్రాహ్మణేతరమహాసభ

వైమునుసంఘసహకారము తీర్మానించుట

బ్రాహ్మణీ సత్సాగ్రహమును బలపరచుట
కల్కత్తా, జూలయ 15:—బొంబాయి ప్రాంత కేతక మహాసభ మూడవసమావేశమునం దధ్యక్షుడొకవ్యవస్థను సంఘ ము ౦ 11 బి. కె. ఎస్. నాయకుగారు ప్రస్తుతించి దేశీయులలో ని దుస్థితికి రాజకీయ బ్రాహ్మణులే కారణమనిరి. వీరు పేద రయ్యలకు హింసలపైటి ఉన్నతవిద్యను, బడపిరి. బాతీయత దేశాభిమానమును మాటలు చెక్కుచు యీ బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరప్రజల నష్టపెట్టి తాము లాభముపొందుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులు గోరుచున్న సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమే నిజమగు బాతీయత. ఇండియాలో వికమత్యము అన్యోన్యసహకారము పెం పొందుటకుసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ముఖ్యపాతవు బ్రాహ్మణులకు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్తము లుండవలెను. ఇతరసంఘములకు సమిప్తి నియోజకవర్తము లుండవలెను. ఇతర సంఘము లేవియు బ్రాహ్మణులతో గలసి ఎన్నుకొనబడుట కం గీకరింపవలెనను మరయు ప్రాతినిధ్యము జనసంఖ్యను బట్టి యుండవలెక గనుకను బ్రాహ్మణులను సమిప్తివర్తములందుంచిన చో నెనుకబడియున్న సంఘముల నలాదివేయుదురు గనుకను బ్రాహ్మణులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్తము లుండవలెను- అని చెప్పి.

రాయలు కమిషను

వైమును కమిషనుగూర్చి నాయకుగారు యిట్లుదెలిపిరి. దీనికి ప్రతికూలముగనన్న వారు జనసంఖ్యలో నూటికి విరుగురు తుల్రమే యుండురు. వారు బాతీయవారుల మనియు, దేశాభిమానుల మనియు చెప్పుకొను రాజకీయ బ్రాహ్మణులు. ఇతర సంఘములకు న్యాయమును నాక్కులు ప్రసాదించినచో వీరికి యిబ్బండి కలుగును. వైమును సంఘమువారి పనియే జేతు నున్నాడు. తమయిబ్బందుల తొలగించుటకు సర్వసామర్థ్యము గల ఆధికారులు వైమును సంఘమువారే గనుక వారికి బ్రాహ్మణేతరులు తమ యిబ్బందులను జెప్పుకొనవలెను. గ్రామములందలి విద్య ఆ రో గ వ్య వా స్తి పై కై ధ న ము ప్రత్యేకించుట, ప్రభుత్వోద్యోగములందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము, కాపనసభయందు, స్థానిక సంఘములందు సాంఘిక నియోజకవర్తములవ్వారా పట్టుల నెప్పకొనట, దేశాలయములలోనికి యితర జనీరంగస్థలములకు నిమ్మజాతుల రానిచ్చుట పిటింగు ఆధికారము యెక్కువనుండి కొనసంకు - యందు నిమిత్తమై బ్రాహ్మణేతరులు కృష్ణజేయవలెను. సర్వసమూహే శము, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కోరు 95 0/0 వంతుననున్న ప్రజల ప్రాతినిధ్యము వహించుటలేదు.

హిందూమహమ్మదీయ వైమమ్యములగూర్చి చెప్పుచు దీనికిగూడ బ్రాహ్మణులే కారణమనిరి. భాంతీయులలో అధిక సంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతర హిందువులకును, మహమ్మదీయ లకు తగవులు పెట్టుచున్నాడు. బ్రాహ్మణరాజకీయతే తలయం జిట్టి దురుద్దేశమే సింగు విభజనావోళనకు కారణమయ్యెననిరి.

బ్రాహ్మణీ సత్సాగ్రహము

బ్రాహ్మణీయందు రయ్యలకు లింకితనలకు బాధలకు ఓర్చి యుండుటయే వారికి నిజమగు యిబ్బందులకలవని తెలియుచున్నది. కావున నెట్లుమెంటు మార్పుజేయవచ్చుననిరి.

తీర్మానములు

సయమును కమిషను సహకారముజేయవలెనను తీర్మానమును సభలో జనబట్టుగా 6 ప్రతిపాదించిరి. బ్రాహ్మణేతరులకును దేశీయునకు నీసహకారమువలన, నెంతయు మేలు కలదనిరి. పునానండిచ్చిన ప్రతిపదలు తీర్మానము నెచ్చిరి. ఓటునకు జెట్టుగ అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడినది.

విమయనిర్ణయ'సభలో యీతీర్మానమునకు 81 ఎండి అనుకూలురు. 31 ప్రతికూలురు. 31 మంది తటస్థులునుండి.

సయమును సంఘమునకు సాక్ష్యవక్త్రము తియ్యారు. వి వి యాదవు, బెర్ల్యు, బోలు, కంబ్లిమున్నగువారు గల ఉప సంఘము నేర్పరిరి.

బ్రాహ్మణీ రయ్యలకు సభివందించుచు, ప్రభుత్వమువారు తీసికొనిన భూములను రయ్యలకు యిచ్చివేయు తెనగ కోసుకు తీర్మానించిరి. సత్సాగ్రహసంధికి ఎధివారు యు 101 హాజరి

నెగ రోగ ము, పక్షవాతం, చెముడు చికిత్సకులు డాక్టరు లగ స్త్యేత్వరచ్చు బాతట్ల (గుంటూరు జిల్లా)

సంస్కరణముల నివేదిక

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారును సంస్కరణముల గూర్చి పంపిన నివేదికల గూర్చి, మద్రాసు లా మెంబరుగ బనిచేసిన సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధికి దెలిసిన యభిప్రాయములు చాలముఖ్యమయినవి శాసనసభకు నిజమయిన అధికారము లేదని, ను వ్యక్తమయినది. మంత్రులు ప్రజానియత ప్రభుత్వ దయవైగాక, నామినేటెడ్ సభ్యుల దయాధర్మమువై నాధారపడవలసివచ్చుచున్నది. ఇంతియగాక, సర్విసు ఉద్యోగులు మంత్రులకు లోబడి ఉండవలసివచ్చుచున్నది. వీరు ఉద్యోగాధిపతులను కొలువు నలువలెను. ట్రాన్సుఫర్లు శాఖపట్ల వీరు సముచితగౌరవము సూపుట లేదు. మంత్రుల యభిప్రాయముచే నెరవేరుచున్నది. గవర్నరుగారు ఉద్యోగాధిపతులను అధిపతియగుటచే, మంత్రులు గవర్నరుగారి ననుసరింపవలసివచ్చుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో మంత్రులు ప్రజాప్రతినిధులకు బాధ్యత వహించుట కేటుల కుతూహలము పొడమును? శాసనసభపట్లను దానినిర్ణయములపట్లను గౌరవము ఎచ్చుచున్నదని, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తెలిసినను, సర్విసుసభ్యుల టిటిగౌరవమునందు పాల్గొనుట లేదని, రామస్వామి అయ్యరుగారు చాటుచున్నారు. సర్విసుసభ్యులు శాసనసభలు చెప్పినచొప్పున నడుచుట కేర్పాటులు జరిగినగాని, ప్రస్తుతపు ఇబ్బందులు తీరవని, వీరి నిశ్చయాభిప్రాయము.

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు స్థానిక స్వపరిపాలనము గూర్చి చేసిన విమర్శనలు, విశాలదృష్టిని జూపవని, రామస్వామి అయ్యరుగారు భావించుచున్నారు. స్థానిక సంఘములకు గలుగు యిబ్బందులను ప్రభుత్వమువారు తిన్నగ గుర్తించుటలేదు. ఈ సంఘములకు తగిన అధికారముగాని, తగినధన సంపదగాని దొరకకున్నది శాసనసభ్యులు వోటరులతో సంబంధము కట్టుకొన రని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు నిందించిరి. కాని, శాసనసభలలో శ్రేష్ట ప్రజలకు తా మెట్టిమేలు సేయలేనపుడు, వారు వోటరుల సేముఖముబెట్టుకొని దర్శింపగలరని, రామస్వామి అయ్యరుగారు రడుగుచున్నారు. శాసనసభలు నిరర్థకములనియు, సంస్కరణములు నిరుపయోగము లనియు మూత్రమే, ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజలకు చెప్పగలరు. శాసనసభలలో గనుపించు సాంఘిక వైషమ్యములు గూడ, ప్రజాప్రతినిధులకు తగిన యధికారబాధ్యతలు లేకపోవుటచేతనే కలుగుచున్నవిని, రామస్వామి అయ్యరుగారు భావించుచున్నారు. ప్రస్తుతదుస్థితికి, పరిపాలనా విధానపు లోపమే కారణముగాని, ప్రజల అనర్హత కారణముగాదని, ఇంక లేక చెప్పవచ్చును. మూడవవత్సరము

వా రేమూత్రము జోక్యము కలుగజేసికొననియడల, సాంఘిక సమస్యలు వానియంతట అవియే పరిష్కార మగునని, అయ్యరుగారికి దృఢవిశ్వాసము గలదు. ఇరువురును కలహించుచో, మూడవవారికి అప్పీలుజేసికొనవచ్చునను తలంపే, కలహావీజముల నంతరింప జేయకున్నది.

పట్టుకలిలో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య గుదిరిన పరిష్కారమే యితరచోటులను గుదురుటకు సాధ్యమగును. ప్రజలకు ఆర్థికవాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము లభింపనంతవరకు, వారు ముందుకు బోవాలరు. పేగుకు కొంచెము భేదమున్నను, కేంద్రశాసనసభయు, రాష్ట్ర శాసనసభయు, ఒక్కస్థితిలో నున్నవి. రెంటికిని, నిజమగు బాధ్యత లేకున్నది. భావిపరిణామ మెటు లుండవలయును? సంస్కరణము రిపోర్టుల బట్టి భారతభూమికి స్వపరిపాలన మిచ్చుట యవసరకర్తవ్యమని, రామస్వామి అయ్యరుగారికి దోచెను. కెనడాకు స్వపరిపాలన మిచ్చుటకు పూర్వము, ఇట్టిస్థితి ప్రబలియుండెను. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునకును, శాసనసభలకును తీవ్రసంఘర్షణయు జరుగుచుండెను. ప్రాటెస్టెంటులకును రోమను క్యాథలిక్కులకును, ఇంగ్లీషువారికిని ఫ్రెంచి వారికిని మధ్య తీవ్రకలహములుండయ్యెను. కెనడా సాంఘికకల్లోలముతో నిండియుండెను. అప్పుడు డర్బం ప్రభువుగారిమే చేసిరి? కెనడాను నిరంకుశాధికారముక్రింద నుంచవలయునని సూచించ లేదు. తక్షణమే స్వపరిపాలన మిచ్చిన అంతఃకలహములు మానునని రిపోర్టుజేసిరి. వీరి రిపోర్టు ననుసరించి, స్వపరిపాలనము ప్రసాదించబడినది. ప్రజలు పరిపాలనబాధ్యతను వహించిరి. సాంఘికకలహములు వరుసగ మాయ మయ్యెను. ప్రజలు తమవిధులను గుర్తెగిరి. కెనడా అద్భుతాభివృద్ధి గాంచెను. స్వపరిపాలన మిచ్చుచో హిందూ దేశముగూడ మరియొక కెనడా యగునని, రామస్వామి అయ్యరుగారు తలంచుచున్నారు. ప్రభుత్వ సభ్యుడుగ ననుభవము గడించిన రామస్వామి అయ్యరుగారికి ఇటులదోచియుండ, తదితరు లెటుల భావించుకో డెలువ నక్కరలేదు.

బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ బనిచేసిన, సర్ చిమకలాల్ సెతల్వాడు గారు బొంబాయిలో నిటీవల ముచ్చటించుచు ద్వంద్వపరిపాలన మెటుల దుర్వినియోగ మయ్యెనో తెలిపెదచిరి. మంత్రులు ప్రజేచ్ఛను కొనసాగించుటకు మారుగ, ప్రభుత్వమువారి పనిముట్లయిరని, సెతల్వాడుగారు తలంచుచున్నారు. మంత్రులను నియమించుటలో, ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించు వారిని గాక రిజర్వుడు శాఖవారికి తోడ్పడువారినే నియమించుచున్నారని వీరియుద్దేశ్యము. “ఇండియాలో మంత్రులను నియమించుచున్న విధము, సంస్కరణ శాసనపు సూత్రములకు విరుద్ధముగ నున్నది. ఒక పరిపాలనావిధానమునకు కట్టుపడి యుండు పక్షమునకు జేరినవారిని గాక, ప్రభుత్వ ప్రయోజనముల కనుకూలించువారిని మంత్రులుగ నియమించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారికి గావలసిన దంతయు, తాము తలపెట్టిన కార్యములు అందు ముఖ్యము గ రిజర్వుడు శాఖ వారు తలపెట్టిన కార్యములు నెమ్మదిగ కొనసాగుటయే. ప్రభుత్వము వారికి ఎక్కువ

సంఖ్యగల వోట్లను చేకూర్చువారే మంత్రులుగ నియమింపబడిరి. మంత్రులపదవి వేలముపాట యయినది. ఎక్కువపాటదారునికి, మంత్రీయుద్యోగము కొట్టివేయబడుచున్నది. మంత్రులపదవిని, నాల్గువేల రూపాయలతో కలిపి ఇచ్చుటవలన, ప్రభుత్వమువారి కరిని తమవైపుకు లాగికొనగలుగుటయ గాక, వీరితోబాటు పడునాల్గువేల వోట్లను సంపాదించగలుగుచున్నారు. ఇరుపక్షములవారును, రాజ్యాంగవిధానసూత్రమును మరచుచున్నారు. అందుచే ఎవరికిని తృప్తి గలుగకుండుట ఆశ్చర్యముగాదు. బాధ్యతాయుత పరిపాలనమునం డెట్టి యభివృద్ధియు గలుగకున్నదని సెతల్వాడుగారు చెప్పిన సంగతుల చూచిన, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధాన మనిన ఎట్టి వారికిని రోత పుట్టకమానదు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజేచ్ఛ విచ్చిన్నమై, నిరంకుశాధికారము యధేచ్ఛగ కొనసాగుట వింతగాదు. ప్రభుత్వమునందు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ బని చేసిన యిరువురు ప్రముఖుల యభిప్రాయము లిటు లుండ, సత్వరస్వరాజ్యావశ్యకతను నిరూపించువారికోర్కెలు అక్రమము లని చెప్పటకు సాధ్య మగునా?

బార్డోలీ

అహమ్మదాబాదు మంకల సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, మహారాష్ట్రనాయకు లగు యా. సి. కే ల్కారు గా రు బార్డోలీ యుదామమును పూర్తి గ బలపరచిరి. బార్డోలీరయితులు అపజయము గాంచుచో, హిందూ దేశపు రయితులందరకును ఉపమాన మగునని, కేల్కారుగారు తలంపు. వల్లభాయి పటేలుగారు బార్డోలీ యుద్ధమును గూర్చి అహమ్మదాబాదు సభలో గావించిన ప్రసంగము, వ్యాదయవిచారితముగ నుండెను. పటేలుగారు రాజీకి అనుకూలురు గారను అపవాదము, అనర్థమని తేలేను. గవర్నరు గా రేమూత్రము మార్పు జూపినను, వారియొద్దకు వెడలి సంప్రతించుటకు, పటేలుగారు సంసిద్ధత జూపిరి. ప్రభుత్వమువారు పరిష్కారమును వాంఛించెదరేని, గవర్నరుగారు ముందుగ సూరతులో దిగి పటేలుగారిని చూడవలయునని కేల్కారుగారు నుడువుచు, మహారాష్ట్ర, కర్నాట రయితులు బార్డోలీ రయితుల కండ్రునిలిచెదరని వాగ్దానముజేసిరి. వీరేగాక, హిందూ దేశమందలి రయితులందరును భీరవట్ల సంపూర్ణ సానుభూతి జూపుచున్నారనుటకు సందియములేదు. రయితులేగాక, తదితరులెల్లరును, ప్రకాశిప్రాయమే చూపుచున్నారు. ఇతరు పూర్వము సుప్రసిద్ధనాయకుల సానుభూతి వెలువడియుండెను. బీహారు ప్రభుత్వమునందు ఆర్థిక సభ్యులుగ బనిచేసిన నచ్చిదానంద సింహాగారు బార్డోలీ రయితులపట్ల సంపూర్ణ సానుభూతిని ప్రకటించిరి. రయితులు గోరిన స్వృపు కోర్కెను బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించుట, వీరి కాశ్చర్యముగ దోచుచున్నది. శాసనసభవారు రెండుమార్లు గా వించిన కోర్కె నిరాకరింపబడెను. బార్డోలీ రయితులు, న్యాయధర్మములకొరకు నిలిచి, లోపభూయిష్టమయిన ల్యూండు రివిన్యూ పరిపాలనముపట్ల దేశదృష్టిని మరల్చినందుకు, సింహాగారు వీరి సభి నందించుచు, సంపూర్ణవిచారణ జరుగవలయునని

కోరుచున్నారు. దేశమంతయు నొక్కొక్కటి బా ర్దోలి యుద్ధమును బలపరచుచుండ, ప్రభుత్వము వారేమి చేసెదరో తెలియలేదు. బాంబాయి గవర్నరు గారు సీమాకు వెడలినందులకు ఫలముగ, బార్దోలీనకున్వ. పరిష్కార మగునో, లేక ఇంకను ఎక్కుడు ప్రవిర్భంధములు ప్రయోగింప బడునో చెప్ప వీలులేదని, బాంబాయి క్రానికలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. పర్యవసాన మెటు లయినను, బార్దోలీ రయితలు తప్పక విజయము బడ సెదరని, నమ్మవచ్చును.

హోర్టుషాంకగారు : రాయల్ కమిషను

హోర్టుషాంకగారు తాతాకంపెనీవారి కుమారణ నేడి, తాము నిరాధారమగునంగతులను జెప్పి తిమని అంగీకరించి యుండుటచే, వీరు సైమను కమిషనులో సభ్యులుగనుండే నర్హులుగారని, సివిలు మిలిటరీ గెజ్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. తమ ఆరోపణలను ఉప సహరించుకొనుటతోబాటు, హోర్టుషాంకగారు తమసభ్యత్వమునుగూడ ఉప సహరించుకొనుట యత్యావశ్యకమని, యీపత్రిక దెలుపుచున్నది. హైందవసమస్యగూర్చి యిది వరకే కొన్ని స్పష్టాభిప్రాయములను దెలిపినవారు, విచారణకర్తలుగ నుండుట అక్రమముగద. అందులో, బాధ్యత లేకుండ అసభ్యములను వ్యాపింపజేయు వారికి, సభ్యత్వమునకు బాత్తుగ యోగ్యత లేదని చెప్పవచ్చును. కాని, హోర్టుషాంకగారు తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిత్తురని తోచదు. వీరెట్లులయినను తమసభ్యత్వమును నిలుపుకొను నిమిత్తమే, కుమారణ గోరి నటుల దేలియుచున్నది. బర్మేశాహ్లా ప్రభువు, మాక్డనాల్డు, సైమనుగార్ల ప్రోద్బలముపైని, వీరు కుమారణ నిచ్చిరని, ఫ్రీప్రెస్ ప్రతినిధి దెలుపుచున్నాడు. కమిషను గౌరవమును కాపాడుటకే వీరిటుల చేసిరట. కాని, కమిషనుగౌరవ మిదివరకే భగ్నమయినది. ఇట్టి ప్రయత్నముల నెన్నిటిని గావించినను, అయ్యది తిరిగి చేకూరదు.

సిహ్లా : మద్రాసు

మద్రాసులో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్య మెంత యధికముగ నున్నను, సిహ్లాలో మాత్రము కలసికట్టుతనము కలదని, సర్ టి. విజయరాఘవా చార్యులుగారు, ఏ. రామస్వామిమొదలిగారి కిచ్చిన మీదు సందర్భమున దెలిపిరి. రామస్వామిమొదలి గారికి గొప్ప యుద్యోగము లభించుచో, ఒక్క పక్షమువారి కేమమునేగాక, దేశక్షేమమును కాపాడవలయునని, వీరు గోరిరి. రామస్వామిమొదలిగారికిని సిహ్లా పరిస్థితులు అనుకూలముగ కనపించెను. దూరదేశమునందు మద్రాసువారు తమతమభేదములను పూర్తిగ మరచి ప్రవర్తించుచున్నారు. తమ కటియుద్యోగము లభించుచో, దేశక్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచి పాటు పడెదమని, రామస్వామి మొదలిగారు వాగ్దానము జేసిరి. వెనుక సర్ పానగల్ రాజాగారు సిహ్లాకు వెడలినపుడును, ఇట్టి దృశ్యమే వారికిని గనుపించెను. మద్రాసుకు వచ్చినపిమ్మటగూడ, రామస్వామి మొదలిగార్లు భేదభావములను పూర్తిగ విడనాడి దేశభ్యుదయమునకై కృషినిలుపుచో, ప్రజల కెక్కుడుమేలు చేయ గలుగుదురు.

ఆయుధ వివర్జనము

ఆయుధవివర్జనప్రయత్నము లింతవర కేమాత్రము సఫలతగాంచలేదని, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక దెలుపుచున్నది. ఆయుధవివర్జనసభలు, ఆయుధపోషక సభలుగ మారిన వని, యీ పత్రిక తలంపు. ప్రతిజాతియు, పీలగునంత గొప్ప ఆయుధ బలమును నిలుపుకొనుచున్నది. ఇందుకుగాను, అనేక కారణముల దెలుపుచున్నది. ఒకజాతికట్ల వేరొక జాతి, భీతి గనుపలుచుచున్నది. అసూయలు, అనుమానములు తగ్గుటకు మారుగ అతిశయించుచున్నవి. రక్షణస్థానమున, ఉపద్రవము నిలిచి యున్నది. మనోవైర్యల్య మెవరికిని గుదురలేదని, మాంఛెస్టరు గార్డియను తలచుచున్నది. వివరములను చర్చించుటతో కాలము గడచిపోవుచున్నది. ముఖ్యతయము వెనుకబడుచున్నది. కూలిజ్జిగారు కోరెడి శాంతిసంబంధముగు ఒడంబడికలపై వివిధజాతులును సంతకముజెట్టినను పరిస్థితులు మారునని తోచదు.

క్రైస్తవులు : జాతిభేదములు

క్రైస్తవ మతములో జేరినవారిలో జాతిభేదములు గలవనియు, ఇట్టిదుస్థితిని నివారంపవలయుననియు, యొకమతభోధకుడు సైమనుకమిషనువారికి అర్జి పెట్టెనని దెలియుచున్నది. నిమ్నజాతులనుండి క్రైస్తవులలో కలసినవారికిని, ఉన్నతజాతులలో నుండి కలసినవారికిని మధ్య తీవ్రభేదములు గలవట. క్రైస్తవ చర్చిలలో గూడ, ఇరుపక్షములవారును కలసి కూర్చుండుట కష్టపడుట లేదట. కొన్నిచోటుల, దెబ్బలాటలు జరుగుచున్నవని తెలుపబడెను. తిరుచనాపల్లిలో నొక రోమను క్యాతలిక్కు చర్చిలో, నిమ్నజాతి క్రైస్తవులు, ఉన్నతజాతి క్రైస్తవుల నరనన గూర్చుండుటకు బోగ, పెద్దపోరాటము జరిగెనని, విజ్ఞప్తి దెలుపుచున్నది. ఇంతియగాక, నిమ్నజాతిహిందువులకును నిమ్నజాతి క్రైస్తవులకును మధ్య భేదములు చాల గలవని, సూచింపబడినది. కాని, సైమనుకమిషను వారివిషయమున నేమి చేయగలరో తెలియదు.

చీనాకోర్కె

చీనాతో నిదివరకు చేసికొనిన ఒడంబడికల నన్నిటిని రద్దుజేసికొని, క్రొత్త ఒడంబడికలను జేసికొనవలయునని, చీనాప్రభుత్వమువారు ఇరువది నాలుగుదేశముల ప్రతినిధులకు నోటీసుల సంపుచున్నారు. వివిధజాతివారను యాంగ్లీస్ లోనుండి తమయుద్ధనౌకలను తీసివేయవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. యుద్ధనౌకలిటుల నిలుపుట, అంతర్జాతీయన్యాయమునకు విరుద్ధమని వీరి తలంపు. మానవస్వాతంత్ర్యము గోరు జాతు లెల్లను చీనాస్వేచ్ఛు కాపాడుట యవసరము. మంచూరి రూలో చీనా కెట్టిహక్కు లేదని కామన్సునభలో బ్రిటీషుమంత్రి దెలిపెను. చీనాలో నిదివరకు వలె వివిధజాతులును అక్రమభావమును పొందుటకు వీలుండదు. చీనాప్రజలు మేల్కొనిరి. వారు తమ హక్కులను కాపాడుటకు ఎట్టి త్యాగముల నయినను సలిపెదరని నిశ్చయ మయినది.

మదరాసు క్యాతలిక్కులు : సైమను కమిషను మదరాసు రోమను క్యాతలిక్కులు ది. బి. ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారి అభ్యుత్తరక్రింద గూడి

సైమను కమిషనును బహిష్కరింప నిశ్చయించిరని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. క్రైస్తవులు, దేశసాభాగ్యము విషయమున ఇతర సంఘములతో కలసి పనిచేయుట శ్రేయస్కరము ఇతర భేదములెన్ని యున్నను, దేశరక్షణవిషయమున వివిధ సంఘములమధ్య నెట్టిభేద ముండజాలదు. మద్రాసు క్యాతలిక్కులవలె, మిగిలిన సంఘములవా రెల్లరును సైమను కమిషనును బహిష్కరించి, దేశగౌరవమును ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట యవసరము.

రెండు రిపోర్టులు

సావిడ్జ్ కేసు విచారణలో రెండురిపోర్టులు వెలువడెను. అధికసంఖ్యాకులు లండను పోలీసు వారిచర్యను సమర్థించిరి. అల్పసంఖ్యాకు లగు లీసు స్మిత్తుగారు, పోలీసువారి చర్యను నిరసించి, ప్రజల హక్కులకు గలిగిన తీవ్రోష్ఠద్రవమును నివారించవలయునని కోరిరి. అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయముతో అధికారులు తృప్తిజెందినను, బ్రిటీషు ప్రజలు తృప్తి జెందజాలరు.

పోలీసువారి కుమ్మకుతో దొంగతనములు జరుగుట

నేరస్థులు డిస్మిసుచేయబడుట
కలకత్తా, 14:—కలకత్తాలో పరకులు దొంగలించుచున్నారను నేరముపై బాక్ష్తపుష్పగారు మరీ బాదాపు 45 మంది నిర్బంధింపబడిరి. ఈ దొంగతనములు పోలీసువారి కుమ్మకుతో జరిగినవి తెలియటచే ఇరువురు పబ్లిక్ ఇన్వెస్టిగేటరులు నలుగురు హెడ్ కాన్స్టేబులు కొంతమంది కాన్స్టేబులు డిస్మిసుచేయబడిరి. (ఆ. ప్ర.)

అమెరికాలోని పుస్తక భాండాగారములు

డాక్టరు సుధీంద్రబోసుగారి ఉపన్యాసము
కలకత్తా, జూలై 14:—అమెరికాయందలి పుస్తక భాండాగారములనుగురించి ఉపన్యసించు డాక్టరు సుధీంద్రబోసుగారి రిట్లు చెప్పి:—
అమెరికావారు పుస్తక భాండాగారములను కేవలము పుస్తకములతో నిండి స్థలముగ పరిగణించుటలేదు. ఆదర్యములందు బోష్యత్యమును సేవాభిలాషనువ్యాపింపజేయుటయే ఈ ఉద్యమమునకు ప్రధానాద్యము. భావసముదాయమే ప్రపంచాభివృద్ధికి ప్రధానము. ప్రతి ఇనుము ప్రపంచమును అభివృద్ధికి తావు. అమెరికాలో 16 వేల పుస్తక భాండాగారములున్నవి. ఇతర దేశములందలి పుస్తక భాండాగారములను చూచి అందలి మంచి నెడలను గ్రహించి తగుమార్పులను గావించుచుండుటకై అమెరికావారు అప్పుడప్పుడు ఇతరదేశములకు రాయబారముల సంపుచుండెదరు. ఈ విధముననే భారతదేశమున గ్రంథాలయోద్యమ మభివృద్ధి చెందవలయునని కోరుచున్నాడు.
సుధీంద్ర బోసుగారు భార్యతో కలసి కేపటెన్సము ఇటలీకి ప్రయాణ మయ్యెదరు. (కే. ప్ర.)

సైమను సంఘమునకు సాక్ష్య పత్రములు

దేశభావలో పంపువారు ఆంగ్లానువాదములను గూడ పంపవలెను
డిల్లీ, జూలై 14:—డిల్లీలోని స్టాచ్యూటరీ కమిషను కార్యాలయమువారు యాడిగుజరితి క్రకటింపిరి. సాక్ష్య పత్రములను దేశభావలో పంపువారు వాటి ఆంగ్లానువాదములను గూడ పంపినచో సరికేసికెదము. (కే. ప్ర.)

విదేశవార్తలు

హాన్స్ పారకాగారి క్షమాపణ

వివరములు

(నీచువర్తను)

అండర్, జూలై 14:—హాన్స్ పారకాగారి క్షమాపణ తెలుపుటకు ముందు హాన్స్ పారకాగారికి తెలియజేసిన క్షమాపణ ప్రారంభమైంది. తాతాకంపెనీని ఎవలనైతే ఖండించినాడో అసానునకే తన నియోజకవ్యయన్న స్థానమునకే ఇదివరలో తాతాకంపెనీపై మోపిన ఆరోపణలను బాగ్రతగ ఆలోచించి విచారించి కనుగొన నిరాధారములని తేలి నియు తన ఆరోపణలను బహిరంగముగ ఎట్టివరకులు లేకండ ఉపసంహరించుకొనెదమని ముహూర్తమున హాన్స్ పారకాగారికి ప్రకటించిరి తాతాకంపెనీ శాఖవాదులు హాన్స్ పారకాగారికి నోటీసులు బంపినప్పటినుండి సంగతు తెన్నియొ జరిగినది, అంతయు రూపాయలకు నుండునదేనా, దానిపై మిత్రములు ఆసేయు లను ఆలోచించినపుడు బయలుదేరిన కలనరము అపారము. ఇతడు రాయలకవిమనుష్యుడగుటచే మరింత చిక్కు లేర్పడినది. అధికారులకు సంకలముగ నుండెను. హాన్స్ పారకాగారికి మునుకు జేసిన నాయకులు ఇతని అభివేకమును దెలిపి ప్రమాదముగ ప్రవర్తించినవనిరి. ఆ ఉద్దేశముతో క్షమాపణ జెప్పనిరాకరించె నీతడు. తన ప్రవర్తన అధికారులకు లోం ద ర ను, చిక్కులను దెచ్చి బెట్టి నచో క్షమాపణ జెప్పటకంటె తోయలు కమిషనునుండి రాజీనామా నిచ్చెదనను. తాతాకంపెనీలు శాఖవాదులచే హాన్స్ పారకాగారికి నోటీసునంపకముందే మర్యాదగ క్షమాపణ జెప్పి తోయలుకవిమను ప్రవర్తన గాపాడవలెనని ఇండియా కార్యాలయమువారు ఆకలిపక్షరాయలు ఎంతయో బోధించిరి. కాని క్షమాపణములేకుండెను. కాని ఇండియాలో హాన్స్ పారకాగారి ఆరోపణలు పుట్టించిన తోవను, తదనంతర ఫలితములు హాన్స్ పారకాగారి మనమున మార్పును గలుగజేసెను. అతనిని క్షమాపణ జెప్పవలెనని ప్రోత్సహించునట్లు తోయలో కమిషనునుండి రాజీ ఇచ్చెడివాడే. కార్త్యుకు బాయి వాడించెడివాడే యనుచున్నాడు. ఇంగ్లండులో అంగ్లేయునిపై భారతీయుడు దెచ్చిన దావాను అంగ్లేయుని. అంగ్లేయునకు ప్రతికూలముగ తీర్మానించరని ఇతని నమ్మకము. ఇంగ్లండులోనే అగిపోయి, మరల పార్లమెంటుకు ఎన్నుకొనబడుటకు కృషి పన్నియుండెడివాడు. సకలత్వాలాగాడు అతని స్నేహితులు తనకు ప్రతికూలముగా ప్రచారమును పల్లుటచే రాయలకవిమనుకుండి అగిపోయి ఎటులైన స్థానమును గెలుచుకొన నిశ్చయించెను. కాని తాతాకంపెనీవారు అపర్యముగాకుండ భారతీయులందరను తాతాకంపెనీ పక్షమే పలుకుటచేతన పరిసితులు విషమించిపోవుచున్నవని అధికారులకు భయముపుట్టెను. హాన్స్ పారకాగారిని పట్టించి క్షమాపణ జెప్పించుటకు బూరకొనిరి. తోయలక జరిగిన నాటకములో బర్మిక్ హెడ్ ప్రభువే ఎక్సలెన్సాగా ప్రాధికారమును గావించెను. బర్మిక్ హెడ్ గారి మందరింపే గాని కార్మికపక్షమువారి ఆక్షేపణలు ఈ క్షమాపణకు కారణముగావు.

రాయలకవిమను సభ్యత్వము నంగీకరించరని హాన్స్ పారకాగారిపై కార్మికపక్షమువారి కేటగూ ఆరోపముగల్గెను. దీనికి తోడు భారత పెట్టుబడిదాడుల నందరను ఏకమొత్తముగ నిందించుటచే ఈ తోవను మరింతఘనమాయెను. ఈ తోవము కార్మికపక్షములో లెట్టించివారికి మాత్రమే. బాటియ కార్మిక సంఘములో అతడు సభ్యుడుగ నుండరాదను ఆ దోషమును బహులుదేరెను. నీటినిస్పృహ హాన్స్ పారకాగారు లక్ష్యబెట్టలేదు. బర్మిక్ హెడ్ ప్రభువు, రాంకేష్ నాల్డు, పర్ బాక్ నెమనుగార్ మాట వి న క తప్పి నది గాదు. ఈ క్షమాపణ తాతాకంపెనీవారుగోరినంతగానే తీరదు. ఇంతటితో ఈ తగాదా అంత్యమొందునని దెలిపింట్లు. రాయలకవిమను సాగుచుండగా తోవలో బహిరంగముగ క్షమాపణజెప్పిన నిఖిలపూర్వముగ ఏర్పడియుండిపోవును. కాన అదిచాలానని తాతాకంపెనీవారునుగోరిరట. కాని అసంతృప్తమును తనవార వదలకొనిరి. ఎట్టివరకులులేకండ క్షమాపణను జెప్పిన తాతాకంపెనీవారు తృప్తులగుదురని దెలుప ఈ క్షమాపణను జెప్పిర

ట. ఇంతటితో తోవలో దావా నువసంహరించుకొనెదరు. తన ఆరోపణలనుగూర్చి భారతదేశపత్రికలు ఎంతత్రచండముగ అందరిదృష్టిని ఆకర్షించెనో అటుతే ఈ క్షమాపణగూడ ప్రామాఖ్యుగాగ ప్రకటించెనగాక యో హాన్స్ పారకాగారు దలంచుచున్నా. ఇంతవరకుజరిగిన ఆక్షేపణలను అందరను మరచిపోవుదుగాక యనిరి

అమెరికా యుద్ధ బహిష్కరణము

ఇటలీ అంగీకారము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

రోమ, జూలై 13:—రోమవార్త లిట్లు దెలుపుచున్నది:—అమెరికా యుద్ధబహిష్కరణపు ట్టాడంబడికను అంగీకరించుచు ఇటలీ పంక్షిప్తముగ ప్రత్యుత్తరము నంపెను. ప్రాంతుగూడ అంగీకారమును దెలుపుచు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెననియు ప్యారిసులోనున్న అమెరికను రానుదారి తృప్తి బొందెననియు ప్యారిసువార్తల దెలుపుచున్నది ఈ టాడంబడికకు మొదట ప్రతిబంధముగాగ జోక్యము కలగజేసికొనిరనిగూడ సంతపమును దెలిపిరి. ఇది నెరవేరుటకు అమెరికా ప్రెంచిసహకారము తోడ్పడెననిరి.

డేవిస్ కప్ప వందెము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మైలాపూ, జూలై 13:—మైలాపూ డేవిస్ కప్పవందెమును జెకోస్టావియా గెలిచిపోసెను. ఇటలీ ఓడిపోయెను.

నైమను కమిషను

సభ్యులలో మార్పు

వయస్సీరువులిక సూచనలు ఫలింపవచ్చునట్లు

వయస్సీరువులిక సూచించినట్లు రాయలకవిమను సభ్యులలో కొన్ని మార్పులను గావించుటకు నైమనుగాడు అంగీకరించి రాజప్రతినిధితో రాయలకవిమను సభ్యులన్నారని వయస్సీరువులిక లండనులేఖరి దెలుపుచున్నాడు.

సకలత్వాలాగారి దావా

అండర్, జూలై 13:—సకలత్వాలాగారి పిల్లలకు భరణము ఏర్పాటు దెచ్చినదావా ఉభయాల తోరిక ప్రకారము నాయవా వేయబడినది. ఇదివరలో మార్పుబడకుండయున్న చెక్కులను సకలత్వాలాగారు మార్పుకొన వచ్చును. క్రొత్తగా మరికొన్ని చెక్కులను బతుకున్న సకలత్వాలాగారు తోవ్వాటికి దెలుపవచ్చును.

తనంటతాకే తూటానులోనికి తొడుక్కొని ఎవరను మరను లాగకనే పైలు తుం కని కనుగొనిరి. దానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వం 2000 పానులు బహుమతి నిచ్చిరి.

అధినేతల కార్యాలయపు ముఖపురు తగ్గించవలెనని కార్మిక పక్షమువారు దెచ్చిన తీర్మానము విగిహాయెను.

స్పాల్డిక్ క్య కేజీ: లాడును సదవర్తమాన మెబారిటీసంఘ నితేదిమున పోలీసువారి కష్టములను దెలుపుచు వారిచర్యను శమర్చించినందున స్పాల్డిక్ క్యయాధ్యపాతీనువారు సంతసించుచున్నాడు. ఇదివరలో పోయిన ప్రజల విశ్వాసమునకు మరల బాట్రుల సుగుదుముకొని సంత్సరిపెడిరి.

హాన్స్ పార్కు ఉప ఎన్నికలో కామన్నసభ్యత్వముని ప్లానే కార్మికయభ్యర్థి రాంబాబుగారే జయమొందిరి. లిబరల్, కన్వెన్షన్లు అభ్యర్థులు తరజయముగాంచిరి.

చిల్లీపెరూ తగాదా పరిష్కారముగుట

అమెరికా జూలై 14:—అమెరికా సరిపద్ధతగా దా 20 సంవత్సరములంతా సాగుచున్నది. తుద కది యునైటెడ్ స్టేట్సు ల ప్రాభుత్వమే పరిష్కారము కానున్నది.

నిరూపకొకటి వర్తదర్శర బ్రద్దలై నలగురు చనిపోయిరి. ఇద్దరు క్షతగాత్రులైరి. ఇందులో ఇద్దరు టైపిస్టు బాలికలుగూడ హతులైనవారు గలరు.

వాతావరణస్థితి

1928 సం. జూలై నెల 13-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలో అత్యధిక వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో అత్యల్ప వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో సగటు వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో వర్షము
కర్నూలు	24	24	24	24	24
కర్నూలు	24	24	24	24	24
కర్నూలు	24	24	24	24	24
కర్నూలు	24	24	24	24	24
కర్నూలు	24	24	24	24	24

గోపాల్ పూర్	89	81	...	81	1.6
విశాఖపట్టణం	89	82	...	82	0.9
కాకినాడ	98	91	...	91	4.9
మచిలీపట్టణము	92	78	...	81	4.8
కర్నూలు	91	75	0.2	87	8.0
బళ్లారి	90	75	...	4.9	2.2
అనంతపురం	...	...	...	9.9	2.0
కడప	98	76	0.2	4.0	1.1
నెల్లూరు	94	77	0.1	2.7	0.8
మద్రాసు	94	77	0.1	2.8	1.0
కడపూరు	96	78	0.1	3.9	1.1
నెలము	98	75	...	3.0	1.2
కోయంబుత్తూరు	90	71	...	1.0	1.4
తిరుచునాపల్లి	95	79	...	3.4	1.2
నాగపట్టణము	94	80	...	5.7	3.5
మధుర	98	74	...	4.2	1.7
పాంబన్	88	82	...	2.0	1.5
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	0.8
తిరుచేంద్రము	92	75	0.1	16.0	1.5
కొచ్చిన్	84	74	0.8	29.8	11.3
కాలికట్టు	95	74	0.9	87.5	12.6
మంగళూరు	82	72	1.1	70.5	7.7
రెంగుళూరు	85	86	...	8.0	2.9
మెరకార	69	61	0.7	81.1	16.6
కొడైకనాల్	84	54	...	5.2	1.6
కూనూర్	78	61	...	2.8	...

సర్కారులు:—వట్టు విస్తారముగ నున్నది. కాకినాడలో పగటివేడివి 81 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్టణంలో తప్ప ఇతరచోట్ల రాత్రివేడివి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. డక్క:—కర్నూలు, కడపలో 1.2" వర్షించెను. మట్టు ఉల్లముగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది. కర్నూటకము:—ప్రతివోయి 0.1" వర్షించెను. మట్టు విస్తారముగ నున్నది. నెల్లూరులో పగటిరాత్రివేడివి 81 డిగ్రీలు తక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు, వయ వాతావరణాప్రవృత్తాడు.

తలసి 3905

తలసి మొక్కయొక్క అద్భుత క్రియలను దెలుపు

గ్రనము, పర్వ వృత్తిక గ్రేమి కీటకాది విషములను కఫ

బాధ్యములను, చంటిబిడ్డల జబ్బులను మరగ్గు తలసి

దేవదములను, తలసి మహాత్మ్యమును, తలసి పురాణ

మును, తలసి పరిమలను, తలసి గోవిందనామములను,

తలసి పూజయినయందు గ్రాయబడియున్నది. వైద్య

లకు, వైద్యులకు, స్త్రీలకు మిగుల ఉపయోగమైన

గ్రనము. వెల 8 ఆణాలు. పోస్టుఖర్చులు 8 ఆణాలు.

కేసరికుటీరము,

ఆయుర్వేద దేవదముల, ఎక్కరు, మదరాసు

దీరగవైద్యశాల

తెలుపాలం. ఇచ్చట మొత్తము చిక్కు మొండివ్యాధులను ముడుపుటలేగని రుజువుచేసిన వారలకు రు 50 ఇనాం మద్రాసులో వదురని చిక్కువ్యాధులను ముడిపెట్టుచున్నాము బీదలకు వైద్యంధర్మ. మివాన్లని తెలుపుడు. చక్కని తగిన సలహా నిచ్చెదము. యం. శేషచలంగారు మద్రాసు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. "నాభార్యకు 15 సం. నుండి గొప్పడాక్టర్ల సలహాలు కడిగిపోయి చిక్కువ్యాధిని తమకు ముడిపెట్టినందుకు ఆశ్చర్యపడుచున్నాము."

బార్లీ పన్నుల నిరాకరణము

గవర్నరుగారు నాయకులతో సంప్రతించును

బార్లీ రైతులు మృత్యువునకు భయపడరు

గుండ్లను మీరొమ్ములచే గ్రహింపుడు. వెన్నిచ్చి పరుగిడకుడు

కేలకారుగారి అధ్యక్ష కోపన్యాసము

మార్చి, జూలై 14:—బార్లీ సత్యాగ్రహ కాయక ఉద్యమమునకు పాల్పడిన బార్లీ గవర్నరుగారికి వ్యతిరేకంగా పరిశీలించిన తరువాత బార్లీ సత్యాగ్రహమును నిరాకరించునంత మొరటుకానని ఆసానియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి కోపెనె. "దీని కోర్కె గవర్నరుగారు మారత విచ్చేయవలయునా? అధికారులు నాతో సంప్రదించవలెనని కోరినందువలన వెల్లి మట్టాడ సంసిద్ధముగానున్నాను. ఈ విషయము నాయక స్వాగతములలో గూడ చాల సారలు చెప్పితిని" అని యతడు చెప్పెను.

కలెక్టరుగారి ప్రకటన

గవర్నరుగారు 12 గుర ప్రతిభులు గల సంఘముతో బుధవారము 11 గంటలకు సంప్రదించవలెనని మార్చి 14 కలెక్టరుగారు ప్రకటించినారు.

నాగపురములో బహుజనాధిపతి సంగము

నాగపురము, జూలై 14:—బార్లీ సత్యాగ్రహోద్యమమునకు పాల్పడిన బార్లీ ప్రతినిధులను సభలో శ్రీమతి జమ్మలూరి బహదూర్ గారు ప్రసంగించుచు బార్లీలో యాదాడు జరుగుచున్న ఘోరములను కన్నులకు గట్టి నట్టుగా వర్ణించి నాగపుర ప్రజలను తమ రాష్ట్రములో నిట్టి పరిస్థితులు గలిగినవి సత్యాగ్రహము పూనుటకు తయారుగా నుండవలసినదని కోరెను.

అహమదాబాద్ జిల్లాసభ

బార్లీ అవజయము దేశములో రహితులందరుకు అవమానకరము

అహమదాబాదు, జూలై 15:—బార్లీ సత్యాగ్రహమునకు తమసానుభూతిని తెలియజేయుటకు బార్లీయంత్రాలయములో అహమదాబాదు జిల్లా మహాసభ యాదాడునా. ఎన్. సి. కేలకారుగారు రధ్యక్షత వహించెను. తనయధ్యక్షకోపన్యాసములో వారు యాక్రందింపకారము చేసిరి.

బార్లీ సత్యాగ్రహోద్యమము దేశ మంతటికిని సంబంధించినవిషయ మని బార్లీ రహితులు తలచుచున్నారు. వారు చేయుచున్న పోరాటము వివిధ రాష్ట్రములదృష్టికాకర్షించినది. లాండ్ రెవెన్యూ కోడ్లోనున్న నిబంధనలన్నియు, రహితులకేమాత్రము మేలనుచేయక పోయెను. బార్లీ రహితుల మొరటాలకింపక, వారి నిబంధనలపై నియంత్రణలలో గూడజరిగినది. బార్లీ రహితులకు మాత్రమేగాక రాష్ట్రములో రహితులందరకు అవమానకరము. నాయకులకు గూడ తలగొట్టి నట్లుగను.

వటేల్ గారి గంభీరోపన్యాసము

అధ్యక్షకోపన్యాసమైన తరువాత శ్రీమతి వట్టేల్ గారి పట్టు పన్యసించెను.

'బార్లీలో ప్రభుత్వమువారు కాల్పుట మొదలుపెట్టె మని నేను నవలించుచు చున్నాను. బార్లీ రహితులు చచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. నేను వారిని ధీరులవలె రొమ్ముల నడ్డము పెట్టమనియు పిరికి పండులవలె పారిపోకుడనియు సలహానిచ్చియుంటిని. గుజరాత్ దేశపు రహితులు మునుపటివలెలేరు. వారు ప్రబోధము గాంచినారు. ప్రబోధము గాంచనివారిని ప్రబోధించుటకు నేను ప్రయత్నములు చేసెదను. ఏ ప్రభుత్వముగాని దౌర్జన్యమువలన మాత్రమే పరిపాలన సాగింపజాలదు. బార్లీ రహితులు కోరుచున్నది పునర్విచారణమాత్రమే. ఈకోర్కె నేరవేరనిచో చావనైన చచ్చెదరుగాని పన్నులను మాత్రమివ్వరు. దీని లరాజకములు కలుగజేయుటకు ప్రారంభింపబడిన యుద్ధము ముగియదు. బార్లీ

లో నిరంతరం కొక్క చట్టమైనను తిరస్కరింపబడలేదు. ఇది రాజకీయోద్యమముకూడ కాదు నాకు రాజకీయములతో పనిలేదు. అహమదాబాద్ మురికిగుంటల నూపుటయే నాపని. ఈ సంస్కరణలు వచ్చినరరువార రయితలకష్టము లెక్కువ యైనవి. ఈ రయితలకష్టము వహించి వారికి నహాయము చేయుటకు నేను ప్రయత్నించుచున్నాను. సంస్కరణలకు పూర్వము ఆంగ్లేయులు సంపూర్ణబాధ్యతను వహించి యుండిరి. దేశీయులకన్న వారే న్యాయముగా ప్రవర్తించుచుండిరి."

కేలకారుగారి అంత్యోపన్యాసము

సభకు ముగించుచు శ్రీమతి ఎన్. సి. కేలకారుగారు యిట్లు చెప్పిరి.

బార్లీ సమస్య పరిష్కారము గావలెనని న గవర్నరుగారు వట్టేల్ గారితో సంప్రదించవలెను. బార్లీ రయితలకష్టమును చూడగలవా దరదొక్కడే. మహారాష్ట్రకర్నాట దేశముల రయితలందరు వట్టేల్ గారి మాట కడుగుదాటరు.

నచ్చిదానంద సింహగారి యభిప్రాయము

పాట్నా, జూలై 14:—బీహార్ జరిసిన రాష్ట్రములో ఆర్థికసభ్యుడుగానుండిన శ్రీమతి సచ్చిదానందసింహగారి క్రింది యభిప్రాయములను తెలియజేసినారు.

'బార్లీ రయితలచేయుచున్న పోరాటము ధర్మబద్ధమైనదనటకు సంశయ మేమియు లేదు. హెచ్చుచేసిన సీమను ప్రజలు ధీరవలెరేని యొరికినంతి చెప్పుకొనినను, కాపనసభలు రెండుగోర్కావములచేసినను ప్రభుత్వమువారుయే లెక్కజేయలేదు. ప్రభుత్వమువారు చేసిన విచారణగూడ పరియోజనకాదని ప్రజలు తలచుచున్నారు. సెటిల్ మెంటు కమిషనరుగారు, సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుయొక్క నిశ్చయముకూడ లేనియోడ అని ప్రాసియించెను. ఇట్లు చెప్పియు అతడు సీమలను నూటికి 29 చొప్పున వృద్ధిచేసెను. ప్రజలు కోరుచున్నది ధర్మముని విచారణ. దీనికి ప్రభుత్వమువారు పూర్వకానక పోవుట చాల అధర్మము. ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశత్వమునకు బార్లీ ప్రజలు పన్నుల నిరాకరించి వీరులవలె నిలిచినందుకు వారిని ప్రశంసించవలసియున్నది. బార్లీ ప్రజల ధర్మమును కోర్కెలయెడల నాకు నిజమును పానుభూతి గలదు.

బార్లీ అనధికార

విచారణ సంఘము

సాక్షులను విచారించుట

బార్లీ, జూలై 15:—బార్లీ అనధికార విచారణ సంఘము నిన్న యిచ్చటికి వచ్చెను. నిన్న జులై పోలీసులను తీసి వేసినందుకు ఒకవారంటియరు కోర్టులో విచారించబడుటవలన కొందరుసభ్యు లచ్చటి కేగిరి. కేసు వాయిదాజేయబడెను.

12 గంటలకు పరిప్రారంభించి సంఘమువారు వీరచంద్ చిశాగారిని విచారించి, స్వామి ఆనందు మొదలగు 15 గురు సాక్షులు విచారించబడిరి. రాజకామల నిచ్చిన తలాతీలను, పటేల్ కు సంఘమువారు విచారించ నిరాకరించేసినారు. ఈ కోర్కె విచారణ ముగియును. విచారణ సమయమున సి. ఐ. డి. ఇన్ స్పెక్టరు బుక్కరుగా రుండిరి.

సమన్యాపరిష్కారము-తైమ్మునూచనలు

బొంబాయి, జూలై 15:—బార్లీ ప్రధాన గురించి చర్చించుచు తైమ్ము పత్రిక క్రొత్తవిచారణ జరుగవలెనని తలచుచున్నది. ఈవిచారణ లాండు రెవిన్యూ మాన్యుయల్లో చెప్పబడినట్లు రెవిన్యూ ఉన్నాగి యునిచే జరుపబడవలెను, కాని విచారణాధికములను నిర్ణయించుటకు ఒక స్వాయత్మ్యురి, ఒక కాపనసభ్యుడు, ఒక ప్రభుత్వోద్యోగి కలసి సంఘ మేర్పడవలెను. హెచ్చుచేయబడిన పన్ను ఎవరయిన మధ్యవర్తులచే ప్రభుత్వమువారివద్ద నుంచినచో కాగుండునని తైమ్ము తలచుచున్నది.

నోటీసు

కృష్ణాజిల్లా తిరువూరు తాలూకా విరగడప యెట్టేటును శ్రీ రాజాగుడిమెల్ల రామానుజాచార్యులు జమీందారువారివద్ద నైజాం హైదరాబాద్ డక్కా వరంగల్ జిల్లా వరంగల్ తాలూకా ఆత్మకూరు సర్ దేశాయ వెంకటధర్మారావు ధొరవారు కొన్నారు.

ఈయెట్టేటును గోపు వెంకటసుబ్బయ్య కొల్లా పిచ్చయ్యగార్లు వగైరాలు తాకట్టు పెట్టి తిరిగి అల పర్తివేరయ్యగారికి ఆరు అణాల వాటాక్రయంచేసి, రెండోక్రయం బాప్స సూరయ్యగారికి ఆరు అణాల వాటాక్రయంచేసి, కొత్తెల్లి అనే గ్రామంభాగము లక్ష్మీనారాయణగారికి క్రయంచేసి, వారణాసింగయ్యగారికి ఒక అణావాటా, రామబ్రహ్మంగారికి ఒక అణావాటాక్రయంచేసి మిగిలిన యావత్తు యెట్టేటు ప్రభల నారాయణగారికి క్రయంచేసినారు. ఇప్పుడు యావత్తు యెట్టేటును శ్రీ ఆత్మకూరు ధొరవారు కొన్నారు.

కాబట్టి యిందును గురించి ఎవరైనా ఆత్మపణలున్నవారు యీనెల 25 వ దేసిన బెజవాడ గవర్నరుపేటలో అవనిగడ్డ బసవయ్యగారి మేడలో మకాంచేసియున్న శ్రీ ఆత్మకూరు ధొరవారికి తెలుపుకొనవలెను.

నోటీసు

కడపజిల్లా ప్రాధులూగు గ్రామంలో 1 పాలెవల్ల కేసు య్య 2 పాలెవల్ల పెద్ద నుబ్బయ్యయ్యును 3 పాలెవల్ల చిన్న నుబ్బయ్యకొమార్లు నుబ్బయ్యయ్యునచే నాగయ్యతో పాలెవల్ల కేసుయ్య ప్రస్తుతక్క ఆరి త్రాకాలమున్న పాలెవల్ల కేసుయ్య అందు పన్నులక్క ఆరికొరికాలమున్న క్షికా యధాన్యము వగైరా వ్యాపారం జరుపుతూవుంటిమి.

అట్లు జరుపుచూవుండిన వ్యాపారములో గా (18-6-28) తేదీన మాలామాకు పరివడక తకరల్లడి నలిపి లెక్కలు చూచుకుంటూవున్నాము గనుక యీ లేడి మొత్తం కొని వైకవుద వారింపిన కేసులో పాలెవల్ల పెద్దనుబ్బయ్యగారి పాలెవల్ల చిన్న నుబ్బయ్యకొమార్లు నుబ్బయ్యగారి యేలాటిలావాదేవి. జరిపినప్పటికిన్ని కేసుయ్య అయిన కేసు వ్రాచిదానికాని ఇందు మూలకముగా తెలుపడమైనది.

పాలెవల్ల కేసుయ్య శెట్టి

(ప్రాధులూగు కడపజిల్లా.

హైకోర్టు మదరాసు

O. P. 103/1928

మార్కాలంగమ్మగారి యొక్క ప్రస్తుతీదు ననుసరించి యేర్పడిన అయిదుబ్రష్టిలు వెల్లిపోయినందున మొదటి బ్రష్టి కొత్తపంజీవరాయశెట్టి కుమారుడు రామసుబ్బయ్యశెట్టి 1 పదరు పంజీవరాయశెట్టి కమ్మలగు క్రొత్తనుబ్బయ్యశెట్టి 2 పదరు యిరువురు చెన్నపట్నం హైకోర్టు 22-5-1923 తారీఖున చేసుకున్నదరఖాస్తును అనుసరించి వీరి యిరువురు హైకోర్టువారు 19-7-1928 తారీఖున తర్కం పె పరిశీలించి బ్రష్టిలుగా యేర్పరచి చెన్నపట్నం ఆదర్శనాయునిపి 120 రు కవాటసంఖ్యగల యింటిబాడుగను పనూజుచే యీ సంవత్సరం కంచెలో శ్రీవరదరాజస్వామి బ్రహ్మోత్సవకాలమందు రామబ్రహ్మయ్యయ్యతో బ్రాహ్మణ సంతర్కణ వగైరాలు జరిపించుటకు పుత్తెర్రపాండివున్నారు.

కే. గోపాలస్వామి

ఫీట్ నగరు నకిలు

మదరాసువార్తలు

విదేశీతపాలా:—మరికొంతకంటే తపాలా మదరాసు జనరలు తపాలాఫీసునందు ఈనెల 18 తేది సాయంత్రం 5-25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

కీ|| శే|| డా|| నాయుడుగారి 9 వ వార్షికము:—
న. డ. ఇండియా లిబరల్ ఫెడరేషనువారు సర్. శ్యామరాజు మెమోరియల్ బిల్డింగ్సులో 14 మాంటుగోడ్డునందు ఈనెల 17 తేదీ సాయంత్రము 5-45 గంటలకు జరిపెదరు.

శిశువునెత్తుకొనిపోయి చంపుట:—కుప్పాచూర్ అను 40 ఏండ్ల స్త్రీయొకతె తన సవతి కూతురింటికి పోయి యామెకుగల రెండేండ్ల మగశిశువునెత్తుకొని పోయి వాచక్కన పేటలో నొక మరుగుదొడ్డిలో పీకపిడి చంపివేసెనట. శిశువు యొక్క శవముదొరికెను. పోలీసువారి సంతకరాలిని అరెస్టు గావించిరి.

మత్స్యసంఘసభ్యులు:—అగు ఆర్.ఎస్. నాయుడుగారు, అబ్దుల్ రహమాన్ సాహెబ్ ఎం. ఎల్. సి.గారు మున్నగువారు గతశనివారమునాటిరాత్రి కాలికట్టునకు పోయిరి. అచ్చట వీరు చాలియమ్, తెన్నూరును పరిశోధించెదరు. ఈనెల 19 తేదీ వరకు నచ్చట నుండి వీరు తిరిగి 20 తేదీ కి మదరాసు వచ్చెదరు.

కావేరి సంఘ శిఫార్సులు:—కావేరి సంఘమువారు శిఫార్సుల ప్రకారము వీటి పొరుదలకాలులు అభివృద్ధి పరచుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు రూ. 2,58,900 లను కాంక్షను చేసినట్లు తెలియచున్నది. ఈ అభివృద్ధికరముగపని పూర్తియైనచో తంజావూరు జిల్లాలో తిరుకురై పూండి, ప్రియాలి తాలూకా ప్రజలకు చాల సౌకర్యముగఁగఁడును.

పార్థసారథి దేవాలయ తగాదా:—దండపాణి పిళ్ళెగారు మరికొందరును తిరువెళ్ళికి పార్థసారథి దేవాలయములోని శేకుతలినీ రామానుజాచార్య, భావ్యం అయ్యంగార్లుదేవాలయ ద్వారములను మూసివేసినందులకు పిళ్ళెగారి తరపున సి. వసుదేవు ప్రాజెక్టు పకిలుగారు యాదేవాలయ బ్రహ్మీకు లీగ్ నోటీసును ఇచ్చిరట. 48 గంటలలో జవాబు యివ్వనియెడల రామానుజాచార్య, భావ్యం అయ్యంగార్లుపై న సేకా కట్టవలెనని పైనిగూడ వీరు పిళ్ళెగారి తరపున శేకు చేసెదరు.

కీ|| శే|| డా|| సుబ్బరామయ్యగారు:—మదరాసు ప్రభుత్వ లా సెక్రటరీగారు సి. సీతామయ్యగారి కథను పుత్రుడు డా|| సుబ్బరామయ్యగారు నిన్న మదరాసుజైలుల అనుకూలతతో స్వర్ణములేరి. డా|| సుబ్బరామయ్యగారు రెండునెలల క్రిందట ఇంగ్లండునుండి యిచ్చుటికివచ్చిరి. వీరికి పుత్రునజన్మన ముయొక్క వాపు (ప్లియరీ) యనవాద్యవచ్చి జనరలు ఆసుపత్రిలో వీరు ఉండిరి. ఈవాద్య క్రమముగా డబుల్ స్ట్రుమోని యాలోనికి మారి భుదకు నిష్క్రమించి మరణించిరి. వీరికి 64 ఏండ్లు వయసు. భార్యను, కండ్లినీ, పొదరిసోదరులను ఆపారయ్యకు మునుముంచి డా|| సుబ్బరామయ్యగారు దివికేగిరి. వీరికుటుంబమునకు మాసానుగూని దెల్పుచున్నాము.

రాకపోకలు:—ఆర్. లిటిల్ వుడ్డు, సి. హెచ్. మల్లాస్, కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగార్లు నేటిఉదయమునకు మదరాసువచ్చిరి.

ఎఫ్. హెచ్. నెన్నట్ ఐ. సి. ఎస్. గారు నెల్లూరునకు మేజర్ ఆండర్సనుగారు ఉదకమండలమునకు, ఎ. డెబిల్యూ. పార్సన్నగారు లెంగుళూరునకు వి. నందరరాజు, ఎ. సి. తంపి ఐ. సి. ఎస్. గారు కాలికట్టునకు గతరాత్రి వీగిరి.

గొ|| జిప్సీను సర్ ముక్రే కౌట్సు ట్రాటర్ మదరాసు హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిసుగారు గొ|| జిప్సీనుకౌంగ్రింజ్ గారు గొ|| జిప్సీను కలవగారు, త్రియ్యత కె. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు, ప్రొ|| సి. వి. రామన్ గారు నిన్న ఉదయమునకు మదరాసు వచ్చిరి.

ది|| బి|| టి. రంగారామిగారు బెంగళూరునుండి నిన్నటి దినమున మదరాసు వచ్చిరి.

ప్రా. ఫెనరు సి. వి. రామనుగారు విన్నటిదినమున లెంగుళూరున కేగిరి.

ప్రా. ఫెనరు రామనుగారి ఉపన్యాసములు
ఇండియను కల్యూర్ అసోసియేషనుయొక్క పబ్లిసిటీ ఆఫీసుగారి కిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. జూలై 18 వ తేదీనుండి గోకలేపాలపట్ల ప్రా. కె. సరు రామనుగారిచే “న్యూరేడియేషను” గూర్చి యొవగబడు ఉపన్యాసములకు టికెట్లు కేట్లు యాక్రిందివిధమున నుండును:—

మూడు ఉపన్యాసములకు మొత్తముగా	
రిజర్వుడు	రూ. 10 0 0
1 వ తరగతి	” 6 0 0
2 వ ”	” 8 0 0
3 వ ”	” 1 0 0
ఒక్కొక్క ఉపన్యాసమునకు	
రిజర్వుడు	రూ. 5 0 0
1 వ తరగతి	” 3 0 0
2 వ ”	” 1 8 0
3 వ ”	” 0 8 0

ఇందుమాలమునకు చేతూక ద్రవ్యములయొక్క ప్రకృతి శాస్త్రముయొక్క అభివృద్ధికారకును విద్యార్థి వేతనముల యేర్పాటుకారకును ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశోధనకారకును ఇండియను అసోసియేషను యొక్క యధీనమందుండును.

టిక్కెట్లు అన్నికాలేకేటట్ల “హిందూ” పత్రిక ఆఫీసు, మహాజనభ, వై. ఎం. సి. ఏ. వై. ఎం. వి. ఏ. న్యూయొండియా” పత్రిక ఆఫీసు, కత్తెంబుధాటిపెన్ను (తిరువెళ్ళికి) లవద్దను దొరకును. (ఆ. ప్రె.)

హోల్టర్ కార్ గారు సంఘమునుండి తొలగవలెను

సివిలు మిలిటరీ గజెటు విమర్శ
లాహోరు, జూలై 15—“హోల్టర్ కార్ గారు, ఇండియాకు రావనవరములేదు” అను శీర్షిక క్రింద సివిలు మిలిటరీ గజెటు యిట్లు వ్రాయుచున్నది.

మర్నాడు హోల్టర్ కార్ గారు తాతా కంపెనీపై నిందలు వేసి తిరిగి ఉపసంహరించుకొనుటకుగూర్చి దెలిపిన పిమ్మట, ప్రచారక భావములు గలవారను ఉద్దేశ పూరితులు అగువారు ఇండియాకు వసికార నెను.

హోల్టర్ కార్ గారు పర్ జానువయ్య గారి సహోద్యోగ నుండెదగరు. ఇంగ్లాండులోగూడ విదేశీ ప్రాయములను వివరించుచున్నాడు. హోల్టర్ కార్ గారు తమ నిందలను ఉపసంహరించుకొనినట్లే మర్యాదగ నైమను సంఘమునుండి గూడ తేలిపోయెదరని గోచరున్నాడు. తాతా స్వామివాదిగను జారీగను, స్వామివాదిపతిగను వనితేయనెంచి యెట్టి ఆధారములేని అసత్య ప్రకటనల గావించునట్టి వారాసంఘమున నుండరాదు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 15—ఇంగ్లీషు మనుష్ర్తల యిట్లు వ్రాయుచున్నది—“హోల్టర్ కార్ గారు యాత్రామాతల నేడికొనుట యిదివరకే చేయవలసినది. రెండునెలలు గడచిన పిమ్మట ఉపసంహరించుకొనుట సమంజసముగ లేదు. నాటి ఉపన్యాసము ఒసంగుట గొప్ప తప్పిదము. హోల్టర్ కార్ గారు చేయవలసిన పని తేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

O. P. 9/28
అర్జీదారు:—అంబలి వీరమ్మ.
అర్జీదారు పెనిమిటి చనిపోయిన అంబలి వీరమ్మకు రావలసిన బాకీలు మరణ పండు మొత్తం రాబట్టుకొనుటకు వార్యు సర్టిఫికేటు యిప్పించమని అర్జీదారుపై అర్జీ వాఖలా చేసి ది 28-8-28 తేదీకి వాయిదా. ఆక్షేపణదార్లుపై కోర్టులో తెలుపుకొన నలయును.
4959 వి. రత్న సభాపతిఅయ్య,
హైకోర్టువకీలు, కర్నూలు.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము
చరక చికిత్సాసానము రు. 6
ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మనవాళి రు. 1.
3046) వాళ్లరు ప్రపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రెవెన్యూ.

నాభామహారాజు

తనభృతని నిరాకరించుట

“తిండిలేక మాడుటకై నా అంగీకరించెదగాని నాభృతని తగ్గించు అవమానమును భరింపజాలను”
నాభామహారాజగారి కిమ్మ 10,000 రూపాయల భృతిలో 2000 రూపాయలను ప్రభుత్వమునా రెట్టికారణములను చెబుతకనే తగ్గించి బంజగా తాను తిండిలేక మాడుటకై నా అంగీకరించెదగాని ఇట్టి భరింపజాలను నెమ్మదిగ పహించజాలనని రాజుతలినీధికి వదయ్యుతుడైన నాభా మహారాజు తన అసమ్మతిని చెబుతును తిరిగి సంపెనని డిల్లీలోయన్న తియానత్ పత్రిక చెబుచున్నది.

న్యాయశాఖలోని వ్యత్యాసములు

ఐ. సి. ఎస్. వారికి తమకు భేదముంచరాదనుట

ప్రావిన్సియలు సర్వీసువారు సైమనుసంఘమునకు విన్నపము

అలహాబాదు, జూలై 15—అగ్రా, బొంబే, బీహారు, ఒరిస్సా బొంబాయి, మదరాసు, వంజాయి, మధ్యరాష్ట్రముల న్యాయ శాఖయందలి ప్రావిన్సియలు సర్వీసు ఉద్యోగులు సంయుక్త రాష్ట్రముల సంఘపు అగ్రాశాఖవారా స్టామ్యూట్ల కమిషను వారికి పంపిన సాక్ష్యపత్రముతో యిట్లు దెలిపిరి. న్యాయశాఖ యందు ఐ. సి. ఎస్. పి. సి. ఎస్ (ప్రావిన్సియలసర్వీసు) వ్యత్యాసము తీసివేయవలెను. ఉద్యోగులు నిర్వహించు పనుల బాధ్యతను బట్టి వారి హోదాలను జేతములను నిర్ణయించుచు ఒకే తరగతి సర్వీసుండవలెక. ఐ. సి. ఎస్. పి. సి. ఎస్. తెగలు రెండు వేరు వేరుగ ఉండక తప్పదన్నచో ఇండియను సివిలు సర్వీసునుండి వచ్చిన న్యాయశాఖోద్యోగులు నిర్వహించుకార్యములనే ప్రావిన్సియలు సర్వీసువారుగూడ నిర్వహించు చున్నపుడు వారినిగూడ ఉన్నతోద్యోగులగ గమనించి సరిసమాన మగు వేతనముల నొసంగవలెను. (ఆ. ప్రె.)

కెన్యా దేశీయులు

లండన్, జూలై 18:—కెన్యాలో నున్న దేశీయుల భూములు ముఖ్యమైన విషయములు. ఈవిషయమై పరిష్కారము చేయుటకు ఏవిధానము సిద్ధముగ ఫలానాయనిలేదు. శ్వేత నాథులకను, బ్లూ వారికినిగూడ తావున్నదను విధానమునే అవలంబించెదము. ప్రారంభములో అధికారము బ్రిటిషు పార్లమెంటు చేతిలోనే యుండవలెను. ఎవలోవలసగా వచ్చిన కొద్దిమందికి ఇవ్వరాదు. ఒక్క నల్ల వారి రక్షణలమేయని పార్లమెంటు వారను కొనుదానికంటే వేరొందు అసర్వకముండదు. ప్రస్తుత మందున్న వరతులు దేశీయుల అవసరములకు ఇవ్వటికిని, ముందుకుగూడ సరిపోవును.

నెంట్లు బోర్డునుండి ఏతరగతినిగూని సంఘముగాని తొలగించలేదు. ముఖ్యముగ మత ప్రచారకులకు ఇందుద్ధియమన్నది. కాని నిజముగ ప్రతినిధులను దేశీయులకునగునుట కష్టము. కాని వారి ప్రత్యక్ష ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి అలోచించెదము. తూర్పుఆఫ్రికా కోజరు యూనియనుకు విషమన శిఫార్సులకు ఆలోచించుటకే కెన్యాల్యాండుబిల్లును ప్రస్తుతము భూమిచల్లమును అపుతేయగోరితిమి. వారు బ్యాంకలెన్సేవం తెనను త్వరలోనే ప్రారంభించవలెననుచున్నాడు. మరచివలమును నిర్ణయించుకుండ పనిని ప్రారంభించుట సామ్యును గంగలోపోయుట విడిదని కర్నూలు అమెరిగా రనిరి.

బర్మాకరేనుల కోరికలు

రంగూను, జూలై 14:—బర్మాయందలి కరేనుజాతి వారు బాసీకులో సమావేశమై బర్మాను భారతదేశమునుండి విడతీయవలయుననియు, ప్రభుత్వోద్యోగులందఱు కానక సభలయందును సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వేర్వరచి కరేనుజాతి వారి హక్కులను గౌరవించవలయునని నైమనుసంఘమువారి కోరుటకు తీర్మానించుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆశ్వామహారాజగారు మహమ్మదీయులతో

కలసి భుజింపలేదు
ఢిల్లీ, జూలై 14:—ఆశ్వామహారాజు ఇటీవల ముఘలు ఆలునందు జరిగిన విందుతో మహమ్మదీయులతో కలసి భుజించిరని ప్రకటించబడినవార్త అసత్యమైనదని రూఢిగ తెలియచున్నది. ఈవిందునకు వారు వచ్చియుండిరిగాని మహారాజు గారు పూర్వచారపరాయణు లగుటచే ఇతర మతముల సమాపంకైన భుజింపలేదు. (ఆ. ప్రె.)

సంస్కరణముల నివేదిక

రామస్వామి అయ్యరుగారి విమర్శనము

మదరాసు ప్రభుత్వ పుస్తకాలయము లామెంబరు ఎక్స్ క్యూటివు కామిషనరు కుమార్తెయ్యలనగు పర. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు వివిధరాష్ట్రములందు సంస్కరణము లెట్లుకయ్యె గింపబడినవో తెలిపేమ నివేదికను గురించి తమయభిప్రాయము నిక్రింది విధముగ వెల్లవిచ్చిరి.

ద్వంద్వ ప్రభుత్వ కష్టములు

వివిధస్థానిక ప్రభుత్వముల సంస్కరణలో మయోగనివేదికను పరిశీలించి చూడగా, ఈ రాష్ట్రములో వలెనే ప్రతిరాష్ట్రముందును బాధ్యతనుండి యధికారమును విడదీసి యాధికారమును భాగించుటవలన కలిగినయిబ్బందులే కలుగుచున్నవి. దేశకాలిని అభివృద్ధి గలుగజేయు బాధ్యత ఎవరి కుండునో అట్టివారికే వానిని కలుగజేయు నధికారముకూడ నుండవలెనని ఒక గ్రంథమున వ్రాయబడి యున్నది. కాన నాధికారమునందు పక్షము వేయుటకు ధనమును వినియోగ పరచుటకును అధికార మిబ్బడియున్నది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును కొనసాగ జేయుటలో ముఖ్యముగకష్టమేమనగా బాధ్యతలేనిమంత్రిగణము ప్రభుత్వమునకు ఉపపరించెడు శాసనాలేమిదీ పట్టణము ఉద్వేగపట్టణము కాననభిప్రాయముందుటయే. మంత్రులు నిజముగ ప్రజాప్రతినిధులయెడల బాధ్యత వహించి యుండవలసినది. ఇక రెండవదేమన పరిస్థితులయొక్కవిధానము. మాదపది గవర్నరు కార్యనిర్వాహకపత్రు అధ్యక్షుడే కాక మంత్రివర్గమునకుకూడ ప్రయధికారిగా నుండుటయే. మదరాసు ప్రభుత్వము తెలిపినటుల కానన పథియందు గౌరవము హెచ్చుచున్న దనుటనిజమే. కాని పెర్యనెంటు పరిస్థితులవారికి యీకాననపథియందు గౌరవ మేర్పడుటలేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ఈ పరిస్థితులయందు నిజముగ అధికారములేని కానన పథిలు తమసాహిత్యమును పూర్తిగ పరిస్థితులకు గలగజేయుచున్నవి. నిష్పాక్షికమును స్వాతంత్ర్యమును కలిగిన యొకసంఘమునకు ఈపరిస్థితులయందు దధికార మొసగకున్నను, యాసర్వీకులు కాననపథిలీర్వానములను తిరస్కరించి వారి కనుమలయగ సంపరించుచున్న ప్రస్తుతము కలుగుచున్న యిబ్బందులు తొలగనేరవు.

స్థానికపరిపాలనా కష్టములు

స్థానిక సంస్థలకు నిట్టియుక్తి విధదమగుపదవిని గల్గించి వానికిలిగెడు యిబ్బందుల నాలోచింపక మదరాసు ప్రభుత్వమువారు స్థానిక సంస్థలయొక్క పరిపాలనా నుణములను గ్రహించకుండుట తోచినయిదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందు వలెనే స్థానిక పురపాలక పరిపాలనములందును ప్రజాప్రతినిధులయెడల బాధ్యత గలిగి వారి తీర్మానముల ప్రకారము సంపరించెడు నొక కార్యనిర్వాహక సంఘము నేర్పాటు చేయుచున్నచో నీపనుస్యము పరిష్కరింప బడనేరదు. గతరెండేండ్ల క్రిందటివరకు గలిగినయారికలోపములను బాగుగ తెలిసికొనినవాని మదరాసు మంత్రివర్గమునకు స్థానిక సంస్థలకు గలిగిన యిబ్బందులను గుర్తించబాలము. ఈకారణములవలన క్రొత్తగా అధికారముల వహించినవారు జనసాహస్యమునకు క్రేదయై ప్రజాసత్కర్మము గల్గినప్రభుత్వము ఎట్టిసాధ్యములను కలుగజేయునో స్పష్టముగ కార్యరూపముగ జాపలేక పోయిరి.

వివిధరాష్ట్ర నివేదికలలో వృత్తులకు సంబంధించినటు పంటి కాననసభాప్రసంగములను బాగుగ పరిగణించుటలేదు. ఈప్రసంగములు వివిధభూప్రసంగములవలె నుండుటకు కారణము కావలసిన ధనము లేకపోవుటయే, వానిని ఆచరణయందు తెట్టుటకు తగినయధికారము కాననసభలకు లేకుండుటయే. రెంగాలు ప్రభుత్వమువారు తమప్రాప్త్యమునందు వివిధ స్థానిక సంస్థలందు స్వరాజ్యవాదుల పరిపాలనాభివృద్ధిని గమనించుటయే దీనికి ప్రబలనిదర్శనము. ఎటులనైన నిరోధించుటయే ప్రయోజనముగా ప్రతిఘటనము జరుగుచున్నది. కాని ఎట్టిలాభము కొరకును జరుగలేనని చెన్నపురి దొరతనమువారు వ్రాయుట కిదియే కారణము. వివిధ రాజకీయ పక్షములకు పరిపాలనా వివరముల కొరకు మాత్రమే అభిప్రాయ భేదములుండువలెనని ముఖ్యవిషయములందు అభిప్రాయభేదముండగూడదు. ప్రతిఘటనపక్షమువారు రధికారము వహించుటకు వకాశముండవలెను. ఈరెండు నుండిననీగాని నిజముగ రాజకీయపద్ధతి యేర్పడజాలదు. ఇప్పుడేరెండునుగూడ తోపముగానే యున్నవి. ఏలనగా తొలగింపబడనవకాశములేని కార్యనిర్వాహక పక్షమునకును ఎన్నుకొనబడిన పక్షమునకును ప్రధానవిషయములందే భేదముగలదు. ద్వంద్వపరిపాలనము క్రింద ఏర్పడుటవలనను మరొకన్ని యితర కారణములవలనను ఎన్నుకొనబడిన పట్టణములకు కలిగినభిన్న పక్షములు ఒకపక్షమువారికసారి యు నింకొకపక్షమువారికిక

కాననసభలలో రాజకీయపక్షములసిద్ధి

సారియు రాజకీయాధికారమును వహించజేయుచుండుట కిట్లుదవకాశములేదు. ఎన్నుకొనబడిన పట్టణములో అధిక సంఖ్యాకులు ఏదో యొకపద్ధతి ననుసరించుకొనటకు నిశ్చయించుకొని నను వారికి ప్రతిఘటనగానున్న అల్పసంఖ్యాకులకు ప్రజాప్రతినిధులు కావట్టియు కొంతవరకుమాత్రమే ప్రజాప్రతినిధులై నట్టియు ఎన్నుకొనబడిన యితరపట్టణము తోద్వదుచుండుటవలన అల్పసంఖ్యాకుల పక్షమే అధికారమునందుండుటకు వకాశము కలిగినది. అనేకరాష్ట్రములందు ఇటులనే జరుగుచున్నది.

కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు - మంత్రులు

కాననసభలు ప్రభుత్వవివరములలో అతివిస్తారముగ గలుగజేసి కొనుచున్న వని కొన్ని దొరతనములు నిందించెను. కానన సంఘమునకు పరిపాలనావివరము కొంచెమైనను తెలియవు. అందువలన ప్రభుత్వమువారు తీసుకొనుచున్న క్రమము కాననసంఘము గుర్తించకున్నది అది ఒకదొరతనము విమర్శించెను. అన్ని దేశములందుగూడ కాననసభలలో నెన్నుకొనబడినవారికి పరిపాలనావివరములు తెలియవు. కాని ఇతరదేశములలో కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు కాననసభ్యులవలననే ఎన్నుకొనబడుదురు గావున కార్యనిర్వాహక సంఘము కాననసంఘమునకు సాధ్యమైయుండును. అకారణమున కానన సంఘసభ్యులతో కొంతమంది కార్యనిర్వాహక పట్టణములలో కొందరి వెలార్పడవలెను. అప్పుడప్పుడు వారు ను మీరు కొంతకష్టముతో వ్యవహరములను పరిష్కరించుకొనుట జగ నుండును. మాంటుపర్ల సంస్కరణముల ప్రకారము కార్యనిర్వాహక సంఘము కాననసంఘమున కిట్లును బాధ్యత కియుండలేదు. కాని అనేక కారణములవలన కార్యనిర్వాహక సంఘము కాననసంఘముయొక్క అభిప్రాయముల కనుగుణముగనే తమపద్ధతి నేర్పాటు చేసికొనవలసి వచ్చుచున్నది. ఈకారణమున కార్యనిర్వాహక సంఘములకు బ్రిటిషు పార్లమెంటు పట్టణల బాధ్యతను జూచినను భారత పట్టణలకు గల బాధ్యతను జూచినను యిప్పుడు కలుగుచున్న పరిస్థితియు అప్పుడప్పుడు పరిస్థితులకు గూడ పిలువబడ వోవుచున్నది. నిజముగ మంత్రులు కాననసంఘమునకు బాధ్యతలేయనను ప్రస్తుతమున్న కాననసంఘనిర్వాహ విధానమునబట్టి కానన సంఘము విమర్శలు మంత్రులు నేమియు చేయజాలకన్నవి. మంత్రులు ఎన్నుకొనబడిన పట్టణముల కార్యనిర్వాహక సంఘములకు యిప్పుడు స్వతంత్రముగానే యున్నాడు.

నిర్వాహవిధానమున కవకాశము లేకుండుట

జొంబాయదొరతనమువారి ఆపనాయోద్యమమునగుర్చి విమర్శించినపు డీరెండువిషయములను గుర్తించియుండలేదు. సాంఘిక దృక్పథములను గూర్చి విమర్శించినపుడు యితర ప్రభుత్వములగూడ ఈరెండు విషయములను గుర్తించియుండలేదు. ప్రతిఘటన పక్షమువారి చర్యలను వెక్కిరించినములు విమర్శించెను. నిర్వాహవిధాన మేదియును సాధ్యము కాకుండుట వలననే ప్రజాప్రతినిధిపక్షమువారు ప్రతిఘటన పద్ధతి నవలంబించవలసి వచ్చినదను విషయము నీదొరతనములు గుర్తించవలసి యుండదగినది. ఒక రాజకీయమందోలేకుండు గాని ఒక రాజకీయ పక్షముగాని లాభకరముగనో పష్టకరముగనో ఎట్టిపనిని చేయజాలకండినపుడు వేలవగాగూర్చు మొదలించుటయందేవారికాపక్షికలుగుట సహజము. ద్వంద్వ పరిపాలనయందు దిట్టిరోపములు వెక్కిరింపినను మాంటుపర్ల రాకొంచెట్లుగా వెక్కిరిపయముండు ప్రజామిత్ర ప్రభుత్వము త్రాఖులకు సామరస్యమును సహకారమును చేపూరినవనియైన ధనాభావమే లేకయండినచో వని యొకరికంటె చాల హెచ్చుగా జరిగియుండుననికూడ యారిపోర్టులన తెలియుచున్నది.

నియోజకులు, నియోజితములు

ఎన్నుకొనబడిన పట్టణము వారిని ఎన్నుకొనిన ప్రజలతో ఎట్టి సంబంధమును కలిగి యుండలేదని యును, అందుల కెట్టి కేదయను పుచ్చకొన లేదనియును వంగ రాష్ట్ర ప్రభుత్వపువారు కఠినముగా విమర్శించిరి భారతదేశమునందు పట్టణము స్వాతంత్ర్యము కలవాటిలో చాలమంది నిరక్షరాస్యులే యైనను వారికి లోకజ్ఞానమును నూత్నత్వమే యును విస్తారముగ నేయున్నది. ఎన్నుకొనబడిన పట్టణముగాని యతని పక్షమువారు గాని ఎట్టి నిర్వాహకార్యమును నిరూపింపగల సిద్ధిలో లేనందుననే నియోజకులకును నియోజితకులకును స్నేహితులంబంధ మంతగా కలుగకుండ నున్నది. కానన సభల కధికమును అధికారము నొసంగవలెను. కాననసభలవలనను కాననసభల మూలమునను లాభములు కలుగునని గ్రామములలోని వారును పట్టణములలో నివాసులును గ్రహించగలిగి యుండి వలెను. ఇప్పుడు ప్రజలలో హెచ్చు మంది ప్రభుత్వోద్యోగులు ఉపదేవతలని భావించుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగులు కాననసభల ఆజ్ఞానకర్తలు ఉపదేవతలు గారని ప్రజలు గ్రహించగలిగియుండి వలెను. ఇవి అన్నియును జరి

గినవే. కాని నియోజకులకును నియోజకులకును పన్ని హితంబంధ మేర్పడి యుండజాలదు.

మతకలహములు

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాననసభ చాలదుస్సలముగ నుండెనని విమర్శించబడినది. దైవ వివరింపబడిన వరినీతులే యీ దౌర్బల్యమునకుగూడ కారణము లగును. ప్రస్తుతముందున్న మత కలహముల విషయమునగూడ ప్రజాప్రతినిధులకు సంపూర్ణాధికారము నొసంగి వారిపరిపాలనకు దొరతనమువారి రధ్యంతరములకుగలదే జేసియుండవలెనో మొదలు వార చాలకష్టములను చేయుట తలపించినను భిన్నమతములకు సామరస్యమును కలుగుటకు తగిన పద్ధతులను కల్గిలోనే అవలంబింపగలగుదురు. దేశమునందు ప్రజలకు రాజకీయవిజ్ఞానము చాల అధికముగనే యున్నదినియు ప్రజుత్వ ప్రభుత్వవిధానమునందు తోపములుండుటవలననే ప్రభుత్వోద్యోగులకును కాననసభ్యులకును హిందూ మతముద్దీయలగు భిన్నమతములవారికి పక్షపక్షములు గలుగుచున్న విషయము యారిపోర్టులను క్రేదగను నిష్పాక్షికముగను చదివినచో స్పష్టము కాగలదు. మతకలహములనుగూర్చి ప్రస్తుతము ఏమతమువారుగాని దొరతనమువారిని పక్షపక్షముకొనుటకు ను లేక మధ్యస్థులుగా వండి పరిష్కరింపవలెనని కొరుకులును అవకాశ మేర్పడియుండుటచే భిన్నమతములకు సామరస్య మేర్పడి యుండలేదు. ఈరీతిగా దొరతనమువారు జోక్యమును కలుగజేసికొనకండి కానన సంఘమునకే సర్వాధికారమును కలుగజేసినచో యారితిని అంతఃకలహములు కలుగవనయే నేను గట్టిగానమ్ముచున్నాను. ఒక రాష్ట్రమునందొక మతమువారి సంఖ్యయు మరొక రాష్ట్రమునందు మరొక మతమువారి సంఖ్యయు హెచ్చుగానున్నది. కావున కాననసంఘమున కధికారము నొసంగినచో భిన్నమతములకు సమాధానము విధిగా కుడుగును.

అధికవిషయము

అతిముఖ్యమైన అధికవిషయమును గూర్చి దొరతనమువారును విమర్శించియుండలేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునందు భారతకాననసభకుగల అధికారములబట్టి చూచిన అధిక విషయములపై ప్రజలకెట్టియధికారము లేదనియే ప్రజలందఱును భావించుచుండురు. రాష్ట్రీయకానన సభ్యులకును మంత్రులకును గూడ ఇట్టి అభిప్రాయమే కలుగు. ఈ రిపోర్టులలో వివరింపబడిన యిబ్బందు లన్నిటికిని ఈయభిప్రాయమే కారణముగనును.

అమెరికా ప్రభుత్వపద్ధతి

అమెరికా దేశమునందలి ప్రభుత్వ పద్ధతి ననుసరించి ప్రభుత్వము, కార్యనిర్వాహక సంఘము, కాననసంఘము అనునీ మూడునుగూడ ప్రత్యేకముగ స్వాతంత్ర్యమును కలిగియున్నవి. ఈ మూడింటికిని అనేకవిషయముల పరిశీలనలు మున్నగునవి ఏర్పరపబడియున్నవి. బ్రిటిషువారి ప్రభుత్వవిధానముకంటె అమెరికావారి ప్రభుత్వవిధానము మంచిదా యను విషయము చర్చించబడదగినదేగాని ఈ రిపోర్టులలో నందుల కవకాశము లేదని తోచుచున్నది.

స్వరాజ్యము నొసంగవలెను

ప్రస్తుతము భారత దేశమునకు స్వరాజ్యము నొసంగ గూడవనుట కీ రిపోర్టులలో నెట్టి బలన తరకారములును మాపబడియుండలేదు. కేసదా దేశమునకు స్వపరిపాలనము నీయదగుననుటకు వెనుక డెరహమ్ ప్రభుత్వ మూపిర భారణములకంటె యారిపోర్టులలో చూపిన కారణము లెంతమాత్రమును తక్కువగలేవు. డెర్హమ్ పథు బారిపోర్టుల సంపితపుడు కేసదా దేశమునకు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకును కానన సంఘమునకును సంఘర్షణము ప్రబలముగ నుండెను. మతకలహములకూడ కడు తీవ్రముగనుండెను. ప్రజాప్రతినిధిపక్షములను బాధ్యతలేని ప్రభుత్వమును మాడగట్టుట కవకాశములేదు అని అతడప్పుడు వ్రాసెను. అప్పు డతడు చేసిన సూచనయే ఫలప్రదమైనది.

దేశీయసంస్థాన ప్రజలు

"బట్లరుసంఘమునష్టకు రాయబారము వెడలుట నిరుపయోగము"

గాంధీమహాత్ముని అభిప్రాయము

రాజకోట, జూలై 12: దేశీయసంస్థాన ప్రజలతరపున ఇంగ్లాండులో బట్లరు సంఘముయెడల సత్కర్మమునంగుటకు రాయబారమునంపుటనగుర్చి "సామ్రాజ్యవిత్త"యనుపత్రిక గాంధీమహాత్మునివద్దనుండి వచ్చినట్లేననే ప్రకటింపినది. అట్టి రాయబారమునకునులేననే ప్రయోజన ముండదనియు వివిధరాష్ట్రములలో నిర్వాహకార్యక్రమము కొనసాగించవలెనని యు మహాత్ముడు సెలవిచ్చెను. (సీ.కె.సు.)

వృత్తాంత లేఖలు

తాడిపత్రి
(స్వీయవిలేఖరి)

కలరా

జూలై 15:- ఈదినముహూర్తే బాదాపు 100వంకి తగిలిన దీరియ, అందులకు బాదాపు 40వంకి చువయినట్లును, తెలియుచున్నది. స్థానిక డబ్బుఅఫీస్ లు పర్వముగారు 60 మందికి పైగకలరా 2 క్షుణ్ణు పొడిచినవారలు మ్యూన్సిపాలిటీ వారు కలరా తగిలిన వారికి మందులిచ్చుటకు గాను 150కు విలవగల మందులు తెప్పించివారట. మందు లిచ్చుటకన, తగిలినవలనులను పరిశుద్ధియైనట్లునకు ప్రత్యేకముగ శాల్కముంది హిల్లను యేర్పించినవారట. దినము 7-8 కేసు లకుదునే యున్నది. గ్రామములలో చాలామంది ఈనవిడిచి యుండుటచే కలరాతీవ్రత కొంత తగ్గవచ్చునేమో!

నెల్లూరు

కీ. శే. రావుసాహెబు ఆనా సుబ్బారెడ్డిగారు క్రికేషన్లు, రాయసాహెబు ఆనా సుబ్బారెడ్డిగారు నిన్న (14-7-28) నెల్లూరులో తన పర్యవేక్షణనందు గుండె బబ్బుల రాత్రి 10 గంటలకు నిర్వాహ మొందిరి. నిన్నటిదినము (14-7-28) తేడి మధ్యాహ్నము జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లాజడ్జి, జిల్లా యంత్రాధికారిగారు ఏదోవనిమిద వెడలియుండిరి. సాయంత్రము 5-6 గంటల ప్రాయము కీ. శే. రావుగారిలో మాట్లాడి తనపర్యవేక్షణనకు వెడలిరి. 5-80 గంటలకు గుండెబబ్బు ప్రారంభ మయినది. రాత్రి 10 గంటలకు రాయసాహెబు ఆనా సుబ్బారెడ్డిగారు క్రికేషన్లైరి. వీరు చనిపోవునప్పటికి 61 సంవత్సరములు. ఆజాను కాశుడు, తొలుత పదే పదే మేజిస్ట్రేటుగనుస్తాగా ప్రవేశించిదాని నెవదలి, పోలీసు డిప్యూటీమెంటులో ప్రవేశించి క్రమక్రమే దిప్తి నూపరించుకొంటు పుట్టొగముచేసి, పింఛెనుపుచ్చు కొనిరి. నెల్లూరులో ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగను, మేజిస్ట్రేటుల స్వామి దేవస్థానమునకు మేనేజింగ్ ట్రస్టీగా నుండిరి. వీరికి నల్లకు కొమ్మలకును, ఒక కొమ్మ రెయ్యంకు గలకు, వీరియొక్క గర్భవత్తివారికిని, కొమారులకును, కాసానుభూతి తెచ్చి పుచున్నాడు.

కొల్హ ఆదిశేషయ్య

ఆదోని వార్తలు

గవర్నరుగారి రాక

18-7-28 తేదీన మదరాసు గవర్నరుగారు లార్డు గో. మ. కా. గారు లేడి గో. మ. కా. గారు ఈ యూరనుప దనుచేరి ఆదోనిము 11-8) నిమిషములకు శ్రీ గవర్నరుగారు మ్యూనిసి పలు ఆఫీసుయెడల కట్టబడిన డివ్యుమైన పె డాలోనికి దయ చేసి పురపాలకసంఘమునా కొసంగిన వివశిత్రమును గ్రహించిరి. పెండాలో జరిగిన యేర్పాట్లు చాలా చక్కగానుండె ను అన్ని ప్రక్కలను చక్కగా నలంకరింపబడిన విశిత్ర మును చదివినతరువాత చేర్చుకాదు మ్యూనిసిపల సంఘసభ్యుల నందరిని గవర్నరుగారికి పరిచయముచేసిరి. బిక్రమ్ పూర్ణిమ నైవామి శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు మొదలగు రాజాధిరాజులు నివసించిన యావట్టామన కిప్పుకు నీటికరవు వచ్చినదని గవర్నరుగారు తమ సానుభూతిని తెలిపిచి హాగిరినండి నీటిని తెచ్చుటకు గొట్టాలను తేయుటకు కావలసి సాహాయ్యమును చేసగలరని, మొత్తము ఖర్చు మూడు 17 లక్షలుగా మంపు చేయుదని, మ్యూనిసిపల్ వా రడిగిన సాహాయ్యము 18 లక్షలమీద 9 లక్షలవరకు నిత్తుమనియు తక్కిన ప్రవ్యయ 10 లక్షలకు పాలోచింతునని ము గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. గూర్ల భవనమునకు పైని పెంతుటికప్పుకు మారుగా మిదై నేనుటకు కావలసిన ద్రవ్యసాహాయ్యమును మ్యూనిసిపలువారడుగగా దానినిగరించియు చక్కగాయోచించి తగిరిన సాహాయ్యమునరెవమని చెప్పిరి. తరువాత గవర్నరుగారు తయారగుచున్న స్కూలు భవనమును చూచిరి. అక్కడనుండి బయలుదేరి కొలాయి చెరువును వెంకన్న బావియును శ్రీ గవర్నరుగారు చూచిరి. ఇక్కడ జరిగినయేర్పాట్లనుచూచి మ్యూనిసిపలు చేర్చుకానిరి చాల ప్రశంసించి శ్రీ గవర్నరుగారు తమ సం తోషమును వెల్లువిరి. చేర్చుకానగు అట్లు రహిమాను సాహెబుగారు స్వకీవలన గొప్పనీటికి వచ్చినవారు ప్రజలందరు

ను వారి యధికారిమనందు హాగిరి నీరు మొదలగుచు తన్నక రా గలవని చాల సంతోషించుచున్నార. వీరి యధికారియైక్రింద చాలా మంచిపను లెన్న జరుగుచున్నా. అట్టిపనులలో నది యొకటి.

(ఒక విలేఖరి.)

ఏలూరు పంచాయతీకోర్టు

క్రొత్త అధ్యక్షునియెన్నుకొనుట

ఏలూరు పంచాయతీకోర్టు అధ్యక్షుడు 15 శోబలక్రిత ము చనిపోయెనుగాన పథ్యు లాతనిస్థానమునకో క్రొత్తపథ్యు నెన్నుకొనుటయందు కిమ్మట తమలోనుండియొకరిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనుటయందు జరుగవలసియున్నది. ఈ విషయము నందు పథ్యులు కట్టామునేగలి ప్రజలమేలునే క్రధానముగా గమనించి అంతరికరణపాక్షిగా పనిచేయవలసి యున్నది అనర్దులగు రెంత ధనవంతులైననుగూడ వారి నెంతయైనను యెన్నుకొనగూడదు. అధ్యక్షుని యొక్క విషయమున వీరు ముఖ్యముగా చాల బాగరూకతకు మాపవలసియున్నది. ప్యరరి పాలనమును భారతీయు లర్దుతా ప్రపంచమునకు వెల్లడింపవలసిన భారము వీరపై జున్నదిగాను అభిప్రాయభేదములను సంఘ ప్యక్తి అభిమానములను వదలి పథ్యులకు వారికే అధ్యక్షునిగా నెన్ను కొనవలెను. ఏ దాక్ష ధి కుడును ఉదాహరణ జ్ఞానసంపన్నుడును సమస్తమునకు ప్యక్తి నెన్నుకొనుట సమంజసుగాని చదువురానివారిని ప్యవహారజ్ఞానమునని అసమర్థుని యెన్నుకొనట యుచితముకాదు. ఈ పట్టణమున సమర్థులు చాలవరిది కలరు. తమ పక్షల్యమును నెరవేర్చుకొనుటకు ఆక్రమకర్తల నవలంబించువారునుభవము చేసోపు వారిని బాధించువారునుగూడ కొంగరుండురు. అట్టివారిని బహిరంగముగా నిరసించవలెను. సామర్థ్యము లేయశీయునగుల యును కుడె యెన్నుకొనబడుట కర్దుడు. ఎన్నుకొనుటకు హక్కుగల వారి నూచలకు గమనింతురగాక. సగర్భునచారు చాల కొద్దిమందియే యున్నారగాన వారిని కోరి వారి అనుమతిని బడసి యెన్నుకొనగోరెదను.

(ఒక సదస్సీగారు)

శ్రీ రామా హిందీపాఠశాల దొన కాయలపల్లి

పదరు పాఠశాల స్థాపించి కుమారు 15 మాసములు అయినది. యీ పాఠశాలలో చాల అసభవముగలిగి రి పంచస్థానల నుంచి దేవపల్లి పెదపల్లిపల్లి పాలకొల్లు, మొదలైన గ్రామాదులలో కుమారు 125 మంది విద్యార్థులను తయారుచేసినటు వంటిన్ని బోధనాపద్ధతులయందు అమితమైన కీర్తికలిగినటు వంటిన్ని అగు శ్రీయత వడ్డూని లక్ష్మీనరసింహంగారు హిందీ ప్రచారకులుగానండి నుమ్మలను భాషాజ్ఞానులుగా చేసేయుండిరి. వీరిని మా గ్రామముందు స్థిరముగా ఉండుటకు ప్రయత్నించిమి. కాని ఇందరు కుమారులు ఒక నెలలో కాలముచేయుటవల్ల విరక్తిచెంది రాజముండిలో గాతమీ స్థానముచేయుచు శ్రీ యత దేశబాంధవి ద. పూర్తి నుబ్బుకుగారిచే స్థాపించిన పవాతన శ్రీ విద్యాలయముందు హిందీప్రచారము పల్లంబుకు నిశ్చయించినందన ఈనెల 10-వ తేదీనండి పాఠశాలనుండి విడుదల చేయుమా అమితమైన సానుభూతితోరు. 116-0-0 య కానుకగా సమర్పించుకొంటిమి. యిటువంటి హిందీప్రచారకులు యిందరు మగ్గురు ఉన్నయెడల యీ జిల్లాలో త్వరగా హిందీ భాష అభివృద్ధిగాగలదు. కాబట్టి భగవంతుడు వీరి ప్రచారము నకు తోడ్పడి పలపంపదలు యిచ్చుగాక యని ప్రార్థించుచుంటిమి.

శ్రీ పాకలపాటి జగన్నాథరాజు.

కాకినాడ

(స్వీయవిలేఖరి)

మండల విద్యాసంఘము

కాకినాడ, జూలై 15:- తూర్పుగోదావరి మండల విద్యాసంఘసభ నిన్నను ఉపాధ్యక్షులైన శ్రీయత దుర్గి రాల మార్కప్రకాశరావుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. శేరిక పేరు ఉపపాదనము లేకండ యంతరికరకు సమూహ్యురాలు గానన్న శ్రీమతి కొం కృష్ణమమ్మగారు తిరుగా ఏకగ్రీవముగా అధ్యక్షురాలుగా ఎన్నుకొనబడిరి. గూర్ల గ్రామము అధ్యాప్యగా పుచ్చుకొనుటనుగరించి అలోచనచేయబడెను. వరుసగా రి సంఘ మంచిరిపొర్తుకు పొందుచున్న పాఠశాలల విషయములో, వాటికి అన్యెన్నబుట్ గ్రాంటులో తగ్గుదల

లేనప్పుడును అధ్యాప్య కావలెనని, పూర్వార్థ సంవత్సరములో పలనేకోరినప్పుకు పాతికవంతు యిక్యలెననియు సంవత్సరములో 9 మాసములు కాకపూర్వము కోరినప్పుకు సగమువంతు యివ్వవలెనని కాన్సిల్ వారు తీర్మానించిరి. బోర్డుగూర్ల వుత్త చోట నూతనముగా ఎయిడెడ్డు పాఠశాలను స్థాపించినప్పుడునూ అటువంటిచోట బోర్డుగూర్లలో యివ్వడే విద్య అపకత్తుపిగా నంకినప్పుడును, అక్కడవున్న ఎయిడెడ్డు స్కూలును రికగ్నయిజా చేయవలయు ధనపహాయమిచ్చుటయు, ఇట్టి యుదాహరణమును కాన్సిల్ వారు నిరూపించిరి.

చామర్లకోట రైలుస్టేషను

యీ స్టేషనునకు తగిన దిసాను లేకపోవుటను గురించి రైల్వే ట్రాఫిక్ డిపార్టుమెంటు వారికి తూర్పుగోదావరి జిల్లా సంఘమునాకు తెలియపరచగా స్టేషనునకు ఎల్లెక్కెటిట్ల దీపములు పెట్టబాలోచించుచున్నా మని రైల్వే జిల్లాప్రమెంటు వారు తెలియపరచిరి. చామర్లకోటలో నున్నట్టి డక్కిన్ పంచదార ఆఫీకారి కంపెనీవారు తమ ఎల్లెక్కెక్ పనకు పాశానుండి స్టేషనునకు చామర్లకోట యూనియను సనకును విశ్వచ్చక్తిని యిచ్చెవరిని తెలియపరచిరి.

బాల్కొన సత్యాగ్రహము

ఈవారములో వసూలు మొత్తము

రూ. 45351-13-0

మార్వాడీ బాల్కొనకరిమత్తు, బొంబాయి	1408-11-8
ఒక విదాన్యగు	250-0-0
ఆంధ్రరాష్ట్రము	
వెంట్రుకగడపాడులు	84-12-0
వి. మార్కనారాయణగార, ఆదిలి	5-0-0
ఏ. ఎం. ధనకోటి, కికిందరాబాదు	5-0-0
గుంటూరుజిల్లా	95-11-0
సి. వి. కృష్ణగారిదాసార, కల్లూరు	125-0-0
నిడదవోల నుండి ఒకరు పేస పరిగా తెలియలేదు	17-5-0
ఎస్. జె. నుబ్రహ్మణ్యంగార (బ్రాహ్మణకోడూరు	85-0-0
వి. ఎం. ప్రసాదరావుగారిదాసార, గురవరెడ్డిపా	
రెము నేలూరు గ్రామములనుండి	81-14-0
శ్రీమతి దిగుదు రి బానోబాయిగారు కళ్యాణబట్నం	5-0-0
మచిలీపట్టణము పాఠశా	86-1-8
తెనాలి కాంగ్రెసుసమూహ్యుడు	116-0-0
జి. కేర్క డి అనంతవర్మగార్లు గుంటూరు	116-0-0
తాల్లూరి మార్కనారాయణగారు, చాగల్లు	10-0-0

ఆంధ్రదేశము 682-11-8

ఇతర మొత్తములు 41010-6-8

మొత్తము

45351-13-0

(ఎంగుయిండియా-12-7-28)

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

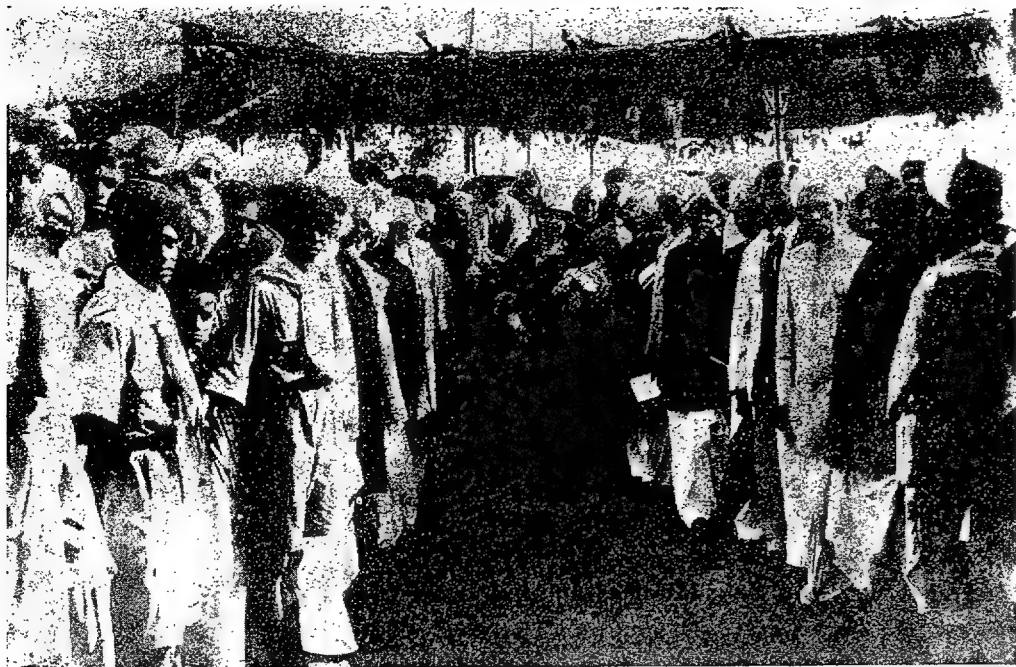
తిరువాన్కూరు, జూలై 13:- తిరువాన్కూరు శాసనసభా సమావేశము నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. దివానుగారు సభ్యులకు స్వాగత మొసగి పరిపాలన ప్యమముగ కొనసాగు విధమున పథివారు తోడ్పడవలయుననిరి. సభ్యులవత్తుమన దిప్యూటి ప్రెసిడెంటుగారు ఉచితభిక్షున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రధాన సైన్యాధిపతి పర్యటనము

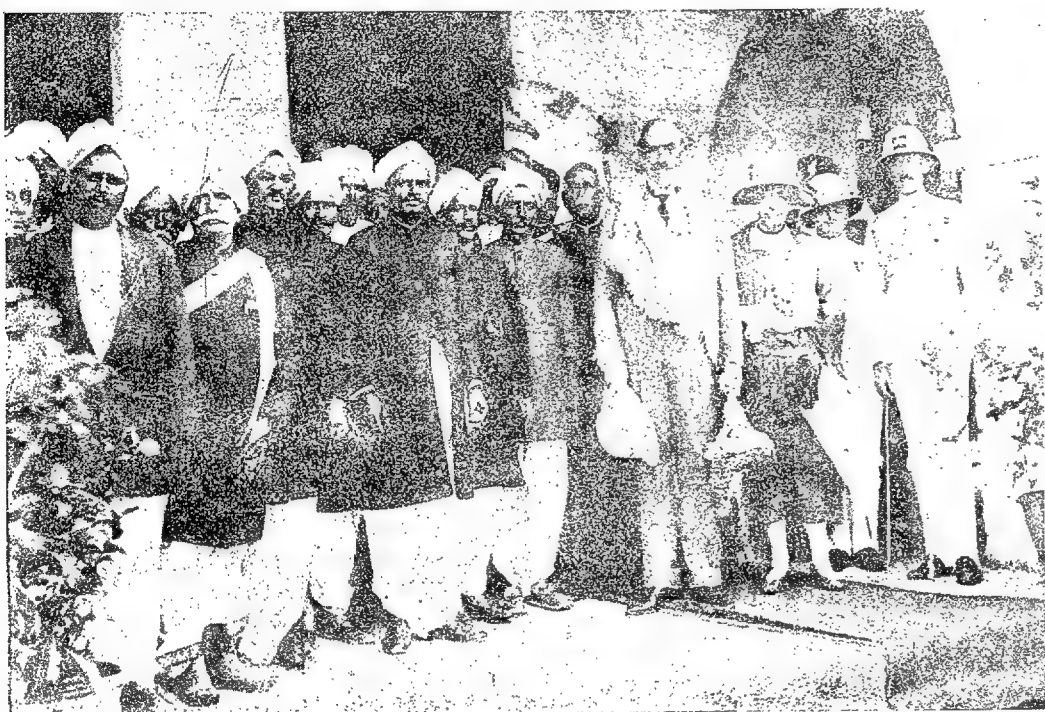
బెంగళూరు, జూలై 14:- ప్రధాన సైన్యాధిపతి బ్రిటిషు రెసిడెంటుతో శాస్త్రవరీకోధన ప్రతిస్టాపనకు పల్లిచూపి. సాయంకాలము దివాను మిర్జా ఇన్స్పెక్టంగారొక గొప్ప విదొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

కి లక్షలు విలువగల కెంపు

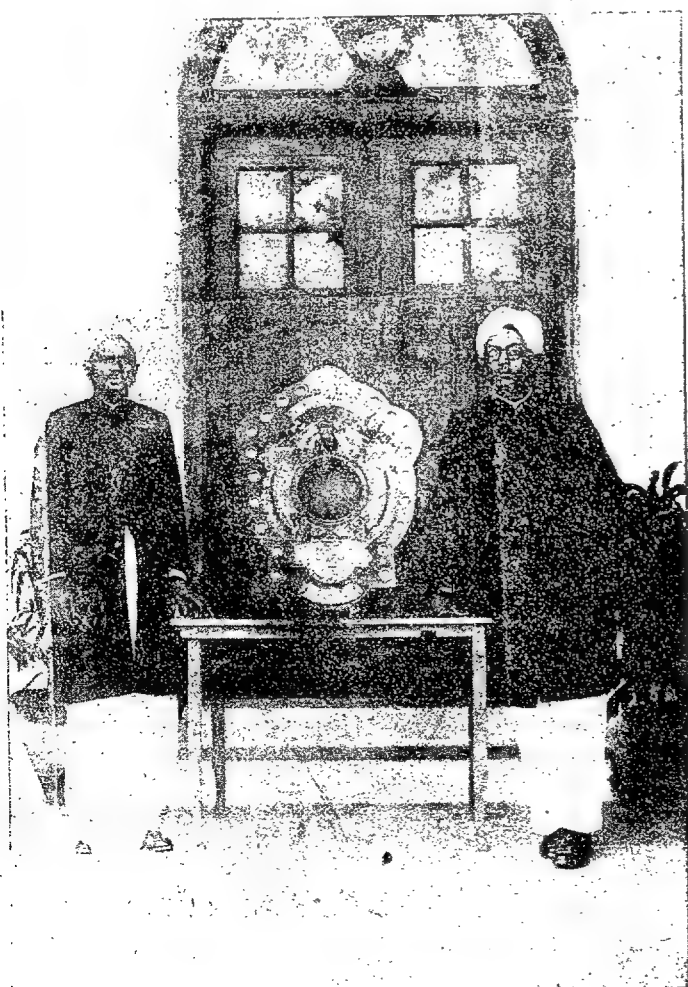
రింగూను, జూలై 14:- కొబక్యాం అనుపేరుగల కెంపుల వర్తకునికి అతనికి చేరిన చంగలిగనులతో 28/8 తులముల బరువుగల కెంపుదొరికినది. ఈకెంపు అకారణమందును కాంతియందును ఇతర లక్షణములయందును సాటిలేనిదిగనున్నది. బ్రిటిషువారు బర్మాను స్వాధీరపరకొనినది మొదలు నీటి దినమువరకు ఇతర పెద్దకెంపు దొరకెయింపలేదు. ఈ కెంపు కి లక్షల విలువని అంచనా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

హాగరివంతెన తెరవబడిన సందర్భమున గవర్నరు దంపతులతోగూడ తీయబడిన ఛాయాపటము.

గవర్నరు గోషను ప్రభువుగారికి బల్లారి మునిసిపలు సంఘమువారు సన్మానపత్ర మొసంగిరి. గవర్నరు దంపతులతోబాటు బల్లారి పురపెద్దలు నిలిచియున్నారు. (వె. ఫో. బి.)

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమంతటను జరిగిన శిశుసంరక్షణోద్యమ పోటీపరీక్షయందు బల్లారి మునిసిపాలిటీ వారు ప్రథమ బహుమతి డాలును బడసిరి. గోషను ప్రభువు గతవారమున దాని బహుమతిగ నొసంగెను. పురపాలకాధ్యక్షులు ఎల్. నారాయణరావుగారును, ఆరోగ్యశాఖోద్యోగి దక్షిణామూర్తిగారును ఇరువైపుల నిలిచియున్నారు. (వె. ఫో. బి.)

సురభి ఫస్తుకంపెని

సా వి త్రి

ది 11-7-25 రాత్రి సావిత్రినాటకము ప్రదర్శించిరి. యానాటకము పలుమారు బహుమందిచే నాడబడియుండెను. కథాసందర్భ మొక్కటియేగాని గ్రంథకర్త చాతుర్యమువలన యచ్చటచ్చట కొన్నిచూర్పులు కల్పింపబడి సాంఘికసామ్యవ్యవస్థ మన కనకూలముగ చేయబడినట్లు సాంకేతికదర్శియున్నది. సావిత్రి, పత్యవంతులు. పత్యవంతునికి యాయాపరిమితి తగ్గిన మృచున్నదని సావిత్రి తెలిసికొని సత్యవంతుడును మరణభాధపడుచుండ వారిరువురు కరుణారసప్రసరితమయిన వాక్కుల నున్నరింపుచుండ కాతివ్యవృద్ధయులు తప్ప కరణామయుల మనంబులు కరుగకుండుటలేదు. యమమాతలు పత్యవంతుని ప్రాణంబులు గొనిపోవచ్చినప్పుడు యాసావిత్రి చైర్యస్థయ్యవ్యయులు ఒకవయపున కనుపరచుచూ తనభర్తను యంతజాగ్రత్తతో కనిపెట్టవలయునో యంత నియమపుణ్యముతో కాచియుండుట మిగుల జాలిగొలిపి యుండెను. యమడు వశ్యమిదిక్కునుండి వుత్తరదిక్కునకు యాకసముననే తన తన వాహనమెక్కి దిగుట ప్రేక్షకులమనంబు లాకర్షించినది. యమడు సావిత్రిపత్యవంతుల సమీపించి తనభర్త యొక మనవలదనియు పరమేష్టి యాజ్ఞకు దానుబద్ధుడనియు తెలిపిరి. సరచ్చేష్టివచ్చునని వాతేమివేసినపుడా పాత్రధారి కనుపరచిన శోకరసమంతటి పామరచిత్తునయినను వ్యసనము యప్పించియేతీరెను. యమని గంభీరభాషయియును జంకక తనభర్త ప్రాణము లిచ్చువరకు యమని వెంటబడినప్పుడా సమవర్తి తనలోకమునకు ముఖ్యుడగు మిగుల భయంకరముగ నుండునని యాభయంకర మాధవ్యవము భయమవాటిల్లు వాక్కులతో చెలువుచుండ యాసావిత్రి మనోదృఢ యయి వెంటబడించుతడి యమలోకావనముచేసి యమని యెగుట నిలిచి యాయమని తిరస్కరించుచూ నాడినపలుకు లానందము గలిపించుచూ ప్రేక్షకులింకను యేమివిషయోయని కనుతప్యబాల్చుచూ చుచుండ నింతలో యమని ధిక్కురించి చూచు యిప్పుడే పాడయిపోవునని భాషించునంతలో యమలోకము మారి దేసలోకము గనిపించుటెంతయో యడ్డుతొళ్ళివ్యమును గడగలేనననుట. నేతొక్కడను కాదు ప్రేక్షకు లందరు కరతాళముల మ్రోగించిరి. నాటకాంగముల యయిదు గలవు. వేషము, భాషయు, రంగస్థలమునకు పలయునంత సంగీతము సమయానుకూలమయిన కీర్తనలు సమయోచిత నీతులు యాయ నుపరికరములు యాసాంఘికలకు గలవు గనుకనే నాటకమున కాటపట్టిన యాగర్తపురిలో నాటకము లవిచ్ఛిన్నముగ యాడుమా యిప్పటికి కీర్తికాములయి మెలంగుచున్నవారని వ్రాయుటకు ధయిర్యముగలగుచున్నది. యొకనూ మునుందు మరికొన్ని నాటకములు ప్రదర్శింతురట. యెట్లుండునో చూతమను యాసతో నిరీక్షింపుచు యంతట విరమించినాడను.

హరిప్రసాదరావు,

గుంటూరు.

ఆంధ్రనాటకపితామహి.

భీమునిపట్టణము

మా పురమందొరలు రాజోవు ఆక్టోబరు 7 తేదీన జరుప ఆంధ్ర హిందీ కార్యాలయపు పరీక్షలకుగాను జరుపబోవు గుర్రాధ్యక్షుల సౌకర్యార్థమనకుగాను వినుమాసమునందే నొక హిందీపాఠశాలను నడిపించుచున్నాము. ఇందు ప్రవేశిక ప్రాథమిక రాష్ట్ర భాషాతరగతులకు ముద్రాపిండి ప్రచారకులగు గంటె జగన్నాథ కాస్త్రీగారు శిక్ష నిచ్చుచున్నారు. విశాఖ పట్నంజిల్లాలో పర్యటన ప్రచారకులులేని లోటు దీర్చుటకే విరివి రప్పించియుంటిమి. కాన ప్రవేశికులకు జతవగోరుత్సాహ పురుషులకు పోస్టువిద్యుచ్ఛారాగాని తాము స్వయంగా వచ్చియు గాని మూడుమాసములలో కోర్సు పూర్తి చేసుకొన నవకాశము గల్పించియున్నాము. స్వయంగా వచ్చి జరుపుకొన గోరువారికి నుచిత బసయూ, విద్యయు నీయబడును. క్రింది చిరునామాకు వ్రాసిన వివరములు బడయగలరు.

జుత్తాడ గోపాలస్వామి,

తెక్రటరి, హిందీ ప్రెయినింగుమాగ్జిలు, భీమునిపట్నం.

సయిదుకొ కమిషను సందర్భమున ఆలగ్గో ఇండియనుల ట్రేడుము నరయువారు పార్లమెంటులో చాలమంది గలరని వింటర్న కొ ప్రభువు దలిపెను.

ఋతుమతీ వివాహము

ప్రాచీన ప్రామాణిక మహాపండిత సామ్యము

అర్జునా! పండితులు నేడు కన్యకల వివాహవయస్సును గూర్చి కాస్త్రప్రమాణములను చూపిస్తూ పత్రికలలో తగువులాడుచున్నారు. అందు కొందరు శాలివహన కే వివాహము కాస్త్రీయము. ఋతుమతీ వివాహము ఆత్మంతరిషిధము అనుచున్నారు. మరికొందరు ఋతుమతీ వివాహము నిషిద్ధము కాదని ప్రమాణములను చూపిస్తున్నారు. ఈ వివాదములో సత్యమును తెలుసుకొనగోరి బ్ర|| బ|| వల్లయ్యకాస్తులుగా రివి బ్ర|| వాసా సూర్యనారాయణ కాస్తులుగారి దర్శించి అమృత! మీకంటే పూర్వలెవ్వరయినను నిష్పక్షపాతముగా ఋతుమతీ వివాహమును అంగీకరించినవారు గలరా? అని ప్రశ్నించగా, వారు "ఆర్ష మతిసంగ్రహము" అనే గ్రంథమును చూపించినారు. ఈ గ్రంథము 40 పం|| క్రిందట కీర్తి కేములయిన శ్రీ మహామహాపాధ్యాయ పరవస్తు వెంకటరంగ చార్యులవారిచే విరచితమై విఖ్యాతము. వారి యాద్యము ద్రాక్షరకాలలో ముద్రితమై ప్రకటింపబడినది. ఆ గ్రంథము లో వివాహమును గూర్చి ఆచార్యులవారు ఇట్లు వ్రాసియున్నారు చూడుడు.

"వివాహ మనగా యథాకాస్త్రముగా శ్రీపురుషులు

ఒండొరులతో శేయు నొడంబడిక. అట్టియొడంబడిక మాటలు ఋతుమతీ సెప్పుటయు, శ్రీ సమ్యక్తికి విషయంబులయు శావక్యములు.....పాడిగరణంబునగా సంకానోత్పత్తికై నినుం జేపట్టుచున్నాడ మన జీవితకాలమువలకును భర్తనైనవా తో నీవుండవలయును. నిన్ను వాకు దేవత లిచ్చివారరి యిట్టి మాటలు సెప్పుచుం గన్యకచేయ్యి పట్టుకొనట...వివాహమున కుం గన్యకాదన ప్రతిగ్రహంబులు తలచుగా శావక్యములు తండ్రి; కండ్రితండ్రి; తోబుట్టువు; సగోత్రుండ; కన్య; అన పీఠ లలో నున్నావాదిదోషంబులు లేని పూర్వపూర్వంను లేనిచో నుత్తరత్రయండు కన్యకా శాధికారియగును. అట్టివాడైనను ఋతుకాలమువరకుం గన్యకాదనలు నేయుకుండెనిని ప్రతి ఋతువును నొక్కొక్క భూగ్రహాత్మక చేసికొంటును.

శ్లో|| కిలాపితామహాభాగతా...భూగ్రహాత్మకమృతా వృత్తి అని యాజ్ఞవల్క్య; ఆచార్య—

ఈవిధి, తగినవయస్సు ఉండగానే యుండెడు దానమునే యకున్నచో, తగినవయస్సు లేనిచో గన్యక వివాహమేయై యున్న దవృత్తి. శ్లో|| కామమరణాత్, గుణహీనాయ కర్మచిత్ 9 అ. 89 ఋతుమతియైయును కన్యకమరణ ము వరకు ను ద న యి ం ట నే యుం డ న యు నుగాని గుణహీనుడగు వయస్కుడును దానము నేయరాదు అని యర్థము. ఇట్లు వరుండొనగూడినకు దమవారలు దానము

నేయకూడకున్నచో ఋతుమతి యామన కన్యక మూడేండ్లు నిరీక్షించి యటపై దనకు దగినవయస్సు కానే వరించుకొన నవచ్చును. అట్టి కన్యక ఇట్లుచేసినసేమి యుంబాపము సోకదు. ఆ విధ యెవ్వని వరించునో వానికిం బాపము సోకదు. శ్లో|| శ్రీదేవీసూర్యుద్ధితేత కుమార్యునుమతీసతి విచిత్రసద్యకేంపతిం 90 అదియమాతా భర్తారం వయసు సాధిగవృత్తి 91 నను అరియునుం జెప్పబడినది. అట్టి కన్యక వ్యయంవర యనబడును. తగిన కన్యకను తగిన వయస్సు పెండిలి యాడుట ప్రకృతము. కన్యకా శాధికారిచే దానమునే నుంబడినది యొండె మున్ను నెప్పిన వ్యయంవర యొండెను కన్యకం పెండిలి యాడుట వదు కు భర్తవ్యయము. అందుకు దనకు నింపయియుండవలయును. పత్మోత్పత్తి'ం దగి నుండవలయు నింతియ యపేక్షితము. అరియచాత్యులవారు వ్రాసియున్నారు ఈరంగాచార్యులు వారు ముద్రసిగ మహాపండితులు కిష్టవశేష్యులు ఉర్దాంజ్ఞాశివ మహాపతికు నుమారు 80 పం||లు ఆలంబముగా ఆధ్యక్షతను పొందినవారు. అట్టి మహా పండితులు తమకు సత్యమరి తోచిన విషయమును తమ గ్రంథములో ప్రమాణముగా ప్రకటించినారు. కావున అట్టి ప్రామాణిక ప్రాచీన మహాపండిత సామ్యమును మరీలింగి ఋతుమతీ వివాహము నిషిద్ధము గాదని భావించుట శ్యామ్యమని విస్మయించుచున్నాను.

బచ్చి లక్ష్మీనరసింహస్వామి
వరాకివిడి రాజవారి కాలేజి మాస్టరు

దిగువ నుదహరించిన రికార్డులు యీ దిగువ అడ్రసునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

హౌమర్ అండు కో, 175 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

(Price 2-12-0 each)

1928 సం॥ జూలై నెలలో ప్రచురమైన నూతన
“హిస్ మాస్టర్సు వాయిస్” రికార్డులు.

(10 ఇంచి రెండు ప్రక్కలగల గ్రీనులేబిలు)

(1-కి ధర రూ 2-12-0)

అరవము	తెలుగు	సన్నాయి
N 2467 { ఆయ్యయో పిండోజనూట్టండి మి.అ.నుంద అపురూపనాన పెండ్ రం (మధుర)	N 2471 { నీడయ, ఎట్లకలగునో భాగము 1, 2, ఆదిలక్ష్యము (మైనూర)	N 2475 { రామ నన్ను (బోవర భాగము 1, 2 పొన్న సావిత్రి (మధుర)
N 2468 { పాడుంగో పాడుంగో ఉలగవో పు	N 2472 { కొలాట్టం దున్న పోతుపాల పల్లారి జగన్నాథ రావు	N 2476 { మరుగెలరా భాగము 1, 2
N 2469 { నార్సకుశేలిభూమి ఎన్. వి. నుబ్బయ్య కందకళికస్తూరి భాగవతర్.	N 2473 { విష్ణుపావనము భాగము 1, 2 డి. మబ్బరామయ్య	
N 2470 { వావడిశేలనే టి యెం. కావర్ వాన్ నంబుంజేపత్తె భాచ్చా.	N 2474 { కేకికెం భాగము 1, 2 అప్పు ఎరు శ్రేణ్	

నూతన “హిస్ మాస్టర్సు వాయిస్”

పోర్టబుల్ గ్రామోఫోను.

తెలుపుకోజులు, వనభోజనములు, టెన్సిస్ వ్యాయాను విరామకాలములందు నూతన “హిస్ మాస్టర్సు వాయిస్” పోర్టబుల్ ఉపయోగింపతగినట్టి మెషిను. శ్రేణ్ కయైనది. అనుకూలమైన నైజా, రికార్డుల మూతయందు వుంచవలగును. 10", 12" కొలతల రికార్డులను ఉపయోగించవచ్చును.

ధర రూ 135

డి గ్రా మో ఫోన్ కం వె ని లి మి టె డ్,

పోస్టు బాక్సు 48, కలకత్తా.

28, రాంపార్ట్ రో, బొంబాయి.

వై నుదహరించినమెషిను; రికార్డులు యీ దిగువ అడ్రసునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

హట్చిన్స్ అండు కో, 185, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శి శు సం రక్షణి.

సామాన్యముగా చిన్న బిడ్డలకు గలగు వ్యాధులన్నిటిని తప్పక తమదవ్వను 50 ముక్కల సీసా ఒక రూపాయ క్యాటలాగు ఉచితము.

రా మ మో హ న పార్త్సీ, బె జి వా డ్.

శ్రీ కస్తూరీదేవి విద్యాలయము

నెల్లూరు

"చిత్రసలీయము" 3-7-28

జమాఖర్చు వివరములు

ఈ నెల 3-7-28 తేదిన కృష్ణ విలాసపథ ఆల్బాడు వారు మా విద్యాలయ సహాయము చిత్రసలీయ నాటకమును నెల్లూరులో ప్రదర్శించిరి. దాని లెక్క వివరములు యాక్రింద తెలుపుచున్నాము.

మొత్తం టిక్కెట్ల విక్రయంవల్ల జమ ౯17 0 0
మొత్తం ఖర్చులు 641 0 8

275 15 9

రావలసిన బాకీలు. 85 8 0

విద్యాలయమునకు గా రొక్కం నిల్వ 240 7 9

పై ఖర్చుల మొత్తం రూ 641-0-8 లకు వివరములు.

1. ప్రెజిడెంటుడి వచ్చిన నటకలకు ఖర్చులు వగైరాలకు యిచ్చినవి. 286 0 0
2. సినిమాహాలు బాడుగ 75 0 0
3. ప్రకటనలకు 58 0 8
4. ఆచ్యుత (నోటీసులు బ్లాకులు వగైరాలు) 50 12 0
5. కూలీలు 87 9 0
6. పోస్టుఖర్చులు 15 11 0
7. బండిబాడుగలు 11 14 0
8. రైలుఖర్చులు 15 18 0
9. ప్రేమనరీ 1 15 0

ఆల్బాడు శ్రీ కృష్ణవిలాసవారి బిల్లుదాఖలా ఖర్చువివరములు.

- (1) రైలుఖర్చులు, బండిబాడుగలు వగైరాలు 71 2 0
- (2) భోజనం, ఫలహారం, ఖర్చులు 85 2 0
- (3) రంగులు 19 2 0
- (4) డ్రెస్సులకు 18 0 0

188 6 0 188 6 0

ఖర్చుల మొత్తం. 641 0 8

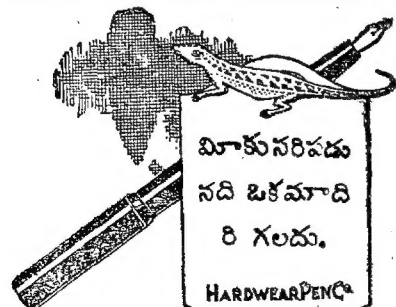
పై నాటక ప్రదర్శనమునకు ముందు యితరుల నాటకములు చాలా ప్రదర్శింపబడి యుండుటచే వసూళ్లు మామూలు కంటె చాలా మందగించినవి. అనాటి చిత్రసలీయ నాటకమునకు విచ్చేసి మా విద్యాలయమునకు సాయ మొనర్చినవారందరికి మా కృతజ్ఞతాపూర్వక పదనములు. మే మడిగినంతనే యంగీకరించి మా విద్యాలయమునకు తోడ్పడిన ఆల్బాడు కృష్ణ విలాసపథవారికి మా హృదయపూర్వక నమస్కారములు. మా విద్యాలయ నాటకములను కరీరమవ్వవలె యున్న నులక్ష్య పెట్టక ఆత్మంత్రక్షణతో విధివిరామములేక పాటుపడి ప్రచురణవగైరాలకు యొక్కవగా తోడ్పడుదుండు శ్రీయంత్రూములూరు వేంకటేశ్వరుగారి సాయము మునుపబాలము.

కె. వి. రాఘవాచార్యులు

అధ్యక్షులు.

పొణకా కనకమ్మ

కార్యదర్శి.

LIZARD
fountain pen

ఇండియా, బర్మా, సిలీనుకు సోప్రతినిధి

ఆల్ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ (ఈస్టర్న్) లిమిటెడ్,

హార్డవేర్ డెవలప్మెంట్.

సొమ్మపాక్కనెం 875 బొంబాయి

కోట మైదానములో

అమర్చియుండు మా విశాలమైన డేరాలో

గొప్ప ప్రారంభోత్సవము

17-7-28

మంగళవారము

రాత్రి 9-30 గంటలకు

రాత్రి 9-30 గంటలకు

ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావుగారి

కార్తీకరు గ్రాండు సర్క్యుసు.

50 ఐరోపాదేశపు, హిందూదేశపు, ప్రవీణులైన నటకులు

60 నూతన మృగములు, అత్యద్భుతమగు వనులను చేయును

అన్నియు నవీనము! అన్నియు ఉత్సాహమును కలిగించును!!

ప్రతియొక్కరు చూచి, ఆనందింపుడు.

ప్రవేశకట్టములు:—4 గురికి బాక్సు రు 18, సింగిల్ సీట్ రు 5, డ్రస్ సర్కిల్ రు 4, మొదటితరగతి రు 3, రెండవతరగతి రు 2, కార్పెట్ గ్యాలరీ రు 1, గ్యాలరీ అ 8.

ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావు,
(ప్రాప్రైటర్.)

జే. జె. కె. కె. ను,
హానరరీ మేనేజరు.

బి. ఐ. వేణుగోపాలనాయుడు,
జనరలు మేనేజర్ &
ప్రాఫెసర్ శాకి ప్రెజిడెంట్.

కళావంతుల సంస్కరణ ప్రచారము

చందాలు

30-6-28 న శ్రీయంత్రూముల విన పీఠరాఘవులు రాష్ట్రీయ కళావంతుల కార్యసంఘసభ్యులు యీ వెంటకరం గంగాధర్ శేను బాపట్ల తాలూకాలో ప్రచారము చేయుటకై పొన్నూరు వెళ్లి సంస్కరణ ప్రచారమునకు బాపట్ల తాలూకా సాంఘికలచే చందాలను వేయించుటకు తమ సహాయమున కై వచ్చితిమని సాంఘిక ప్రముఖులగు శ్రీయంత్రూముల పిపసాల నా గభూషణముగారిని గౌరవగా యిందువిషయమై సహాయము చేయుట సాంఘికలెల్లరకు ముఖ్యమగు ధర్మమనియు గాక నా చేతనై వంతవరకు ధనసహాయము చేయుటకు ప్రచారములతోపాటు యితర గ్రామములకు వచ్చుటకు గూడ సిద్ధముగా నుంటినని నెలవొసగి (పేమాత్మానాములతో నుచితమును మర్యాదలనుజేసి ప్రచారముల కాధిక్యమొసగి తమ గ్రామసాంఘిక లెల్లరకు ప్రచారములు వచ్చిన పనిని చెలిపి సాంఘికలను సంస్కరణ క్రిడులో జేర్చించి పథను జరిపించి చందాలను వేయించి సంస్కరణకు తోడ్పడినందులకున్నా నాట్యము నుపదేశించుటలో పెక్కు ప్రముఖులే విరివిగా ద్రవ్యము నార్పించుచు నాట్యవిద్య నుపదేశించి దేవదాసీలను వీరినంది జేరియుల నన్నివిధములను నవ్వు పరచుచుంటిమని మునుచు యిరువది వర్షములక్రితమే కలచి దేవదాసీలను దేశరాక్షసులనుగా తయారుజేయు నాట్యవిద్యను మాని నివృత్తికిన్ని నాట్యముజెప్పుచు సంఘమునకు సంఘమునకు డి జేతమునకు ముప్పుపంభించివేయుచున్న నాట్యవిద్యకులకు నూర్చదర్శనలై నందులకు శ్రీ నాగభూషణముగారిని సంఘము తరపున కృతజ్ఞతాపూర్వక పదనము లర్పించుచున్నాను అత్యవసరముగా రావలయునని కలుగునచ్చుటచే మనోబుద్ధులను ప్రచారక సంఘములో నిమిచ్చి వెళ్ల లేక వెళ్లినందులకే శ్రీ వెంకటరంగం వగైరాగార్లు నభినందించుచున్నాను. పిమ్మట నా పట్ల చందవోలు చేబ్రోలు గ్రామములకు నాతోపాటు పి. నా గభూషణము గారు గూడ విచ్చి అన్ని విధములగు సహాయ పడి అన్ని విషయములను సాంఘికలకు కుపదేశించిరి. శ్రీయంత్రూముల నుద్దయ్యగారి సహాయ

ముతో బాపట్లలో సభిగానూడ జరిపితిమి. నాగభూషణముగారి సహాయముచే సంస్కరణజయమునకై చందాలను వేసిన పై గ్రామములవారి కనేకపదనము లర్పించుచున్నాను.

గుంటూరు నాగభూషణం,

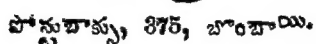
అంద్రరాష్ట్రీయ కళావంతులసంఘకార్యదర్శి.

నెల 1-కి రు 40 వేతనము మీద ఏజెంట్లు కావలెను. ఆర్గనైజింగు సూపరెంటెన్డెంట్లు యస్. ఆర్. వ. గుప్తగారు, కావలి లేక చావలి శేషయ్యగారు, కన్నా, విజయనగరం.

మదనకామేశ్వరిలేవ్యాము

బలసానులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిశ్శుక్తివ, శుక్లవృక్షము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు. 20 రులను 1 డబ్బీ రు 1-4-0 పాలనుగంధిలేవ్యాము—రక్తగుడ్డికి శ్రేష్ఠమయినది. నవామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలెను. 20 రుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు చేరు. 2882 పి.సి.పి అండుగో, ఆయనకృష్ణదనమాణం, పెద్దిదేవినెల్లూరుజిల్లా,

జి. లక్ష్మణస్వామిగారు	రూ 20
యస్. నరసింహాచార్యులుగారు	10
మేడం వేంకయ్యశెట్టిగారు	65
కాత్ర అచ్చయ్యశెట్టిగారు	10
టి. ఆర్. రామచంద్రాస్రీగారు	10
ఎ. రామకృష్ణారెడ్డిగారు	5
నిట్టూరు రామస్వామిఅయ్యగారు	5
సి. యస్. రెడ్డిగారు	5
ఎ. ఆర్. సభాపతయ్యగారు	14
యెలమూరి వెంకటశేషయ్యగారు	15
అల్లంరాజు చాళేశ్వరరావుగారు	5
జూటూరు రామయ్యగారు	13
యస్కెల వెంకటసుబ్బయ్యగారు	8
ఎ. మధ్వాచారిగారు	5
యం. శ్రీనివాసాచారిగారు	5
యస్. గణపతయ్యగారు	10
ఆర్. అయ్యకుట్ అయ్యంగారు	5
యస్. చినసామి అయ్యగారు	10
యస్. రంగసామిఅయ్యగారు	5
నూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	15
నూరపరం రామకృష్ణారెడ్డిగారు	15
విజల చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు	20

కొత్త సాంబరసాపునాయుడుగారు	10
అనంతం గాగన్నగారు	10
యం. మధ్యపాటిగారు	10
ఎ. శేషయ్యగారు	15
పి. రామస్వామి అయ్యగారు	5
పి. బాలి రెడ్డిగారు	5
కె. రామచంద్రరావుగారు	5
అన్నాస్వామి అయ్యగారు	5
గిద్దలూరు	
వొలివేటి భాగీరథమ్మగారు	12
డి. కాశిరెడ్డిగారు	50
డి. వై. రంగారెడ్డిగారు	15
లక్ష్మీ జనార్దన జిన్నింగ్ కం పేసినారు	10
యం. వెంకటస్వామిగారు	10

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ,
కార్యదర్శి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(16-7-28)

ముజపురి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు	రూ. అ. పై
కారికొమ్మలు—22 X 22 మంగిసూర్య (బి)	8-14-0
సరాసరికము	7-14-0
కారికొమ్మలు—22 X 22 "మోటాకనైకిలు" (బి) రు	8-8-0
సరాసరికము (20 X 20) రు	7-7-0
తెలుపుము—1708 (నెట్) రు 12-10-6 నాన్ గా 9000	
రు 12-10-0 1702 రు 10-8-0 ఎల్. ఎల్ 78,	
78, రు 8-8-0 68/888 రు 12-12-0;	
తెలుపు మర్రింగ్—H. K. 62 రు 17-0-0; B B B	
రు 15-6-0 C 40000 రు 21-8-0 100,000 గజం 1-8	
రు 0-8-10	

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 6-11-0	
చలన (కొంగ) రు 7-2-0; చలన ("ఎనిగిల్-ట్రాక్") రు 6-11-0.	
చలన (కాగనగ్) 6-12-0 చలన (గు స్త్రీ) రు 6-14-0 చలన	
(గ్రేడ్ టెంబా) రు 7-14-0 వచ్చునరము (ఎల్) రు 7-10;	
జవా (వదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు	
రు 12-7-0 కలర్ బాల్ రు 12-4-0 నెమలి	
60 సీమ (8 పానులకట్టులు)—అడకత్తె రు 14-8-0,	
రాట్టుము (ఎల్) రు 12-0-0; రుదూరము రు 9-1-0 ఎద్దు	
గడియారము రు 9-0-0	

ఇత్తడికేతులు—(డిట్ మేక్) రు 280.

డిట్ (క్రాసాయర్) రు 228

రాగిరేకు రు 268.

సిమెంట్ పీవా వెల:

గిల్ గో హేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4,
జర్మన్ "నెమలి" 10-4-0

చక్కెర మూటయొక్క ధర

జానా "కెడి" రు 27-4-0 జూలై, ఆగస్టు 26-12-0

వేరుసెనగ నూనె

"ఇంగ్లీష్ బాకవధరలు—గానుగ రు 115

టిముదము

(జులై టెలిగ్రాఫ్) రు 108	
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు	
అవుతోలు (7 1/2) "అవ్ కంట్రిన్" రు 1-4-9; 1-5-6	
" (8 1/2) " " రు 1-4-6 టు 1-4-10	
" (8 1/2) " " రు 1-7-8 టు 1-7-9	
" (8 1/2) " " రు 1-4-9 టు 1-5-8	
" (7 1/2) " " రు 1-5-0 టు 1-5-8	
" (8 1/2) " " రు 1-7-6 టు 1-8-0	
" (8 1/2) " " రు 1-4-0 టు 1-4-7	
" (8 1/2) " " రు 1-5-0 టు 1-5-6	
" (7 1/2) " " రు 1-6-8 టు 1-6-6	
" (8 1/2) " " రు 1-6-6 టు 1-6-9	
" (7 1/2) " " రు 1-6-8 టు 1-6-6	
" (7 1/2) " " రు 0-14-8 టు 0-14-9	
" (7 1/2) " " రు 1-6-6 టు 1-7-6	
" (7 1/2) " " రు 1-14-0 టు 2-0-6	

4302

లెవిస్కో

బిడ్డల జన్మరూపకము, బిడ్డల ఆరోగ్యమునుగురించి తెలుసు
కూతపాపడవలసిన సవసరముండదు. బలమును, పంపిణీమును
గలగజేయును. మీ దుకాణాదాదాని అడుగుడు.

పల 1 కి రు 1/- లేదా
LEVISCO INDIA Co.,
Green Villa-Grant Road, BOMBAY.

ఉచితము ఉచితము. ఉచితము.
కోటికీరులు కందు, ప్రతియేడు కేనకులేప్రజల అక్షాధి
కారలగునున్నార. మీరేల కాగుడదు.

1928 సంవత్సరపు వాణిజ్యముయొక్క భవిష్యత్తు రిపోర్టు

ఈవత్సరము మీయొక్క వ్యాపారాధికారముయొక్క పశ్య
మునుదెలుపును ప్రపంచవ్యాప్తమైనబడినజ్యోతిష్యము, యాజ్ఞివ్య
యందు ప్రత్యేక ఘనత సంతాపించినవారు. యావత్సరము మీ
యొక్క వ్యాపారమునుగూర్చి లేదీలు వివరముతో యెట్లుజరు
గునదియు, వస్తుసామగ్రియొక్క సప్లయ గిరాకీ యెట్లుండునో
వాస్తవము క్రమగ జలంపును. ప్రపంచములో ప్రతివోటను
జరుగు వివర వ్యాపారములను గూర్చి వేరుగ జలంపును.

తగిన సలహా బొందుటకు తొందరపడుదు. పుస్తకము
ధరకుగాను రు 5 గైకొనబడును. ఆలస్యము చేయరాదు. కొద్ది
ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

ప్రకాశకులు:—కమర్షి యలు ఫోర్మిస్టర్ రిపోర్టు 1928
ప్రపంచములో వ్యాపారసంస్థలన్నియు యా రిపోర్టు నుపయో
గించుచున్నార.

ఇంగ్లండునందును—ప్రాగ్దేశములందును నప్రదారులు
—స్పెయిన్ కాంటెలుకంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం. 2056.
బొంబాయి (యండియా)

ప్రకటన

శ్రీ మత్స్యల రాజాగారు సమస్తాయుర్యదోషధము
లనుకాష్ట్రాయముగా ప్రభుతో రయారుచేయించి, అందరికి
అభ్యుదయమునట్లుచేయి దలచెట్టి అర్చనసాయనసాలను నెలకొల్పి
వారు. ఆయుర్యదోషధము లన్నియు యచ్చట జారవను.
కేటలాగు కొరకు వ్రాయుడు. 1204

126 అర్చనసాయనశాల ముక్త్యాల కృష్ణా.

మంచి తరుణము
చెడిన ఆరోగ్యమును మరల చక్క
గూర్చుకొనుటకు ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు
ఉపయోగించవగును.
82 మాత్రలుగల డబ్బి 1 కి రు 1/-
ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మశీ
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

స్వయం శిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! సగముధరలు

31-12-28 వరకే. న. స్వామినాథకాష్ట్రీ కృతము తెలు
గులిపిలో తెలుగు అర్థములతో వ్రాయబడినవి.
అసలుధరలు:—కృతరూపావలి 0-5-0; నీతికథా సప్తతి
0-12-0; బాలకావచరి (వద్యము) 0-6-0; లింగాను కావన
ము 0-4-0; భాతురూపవర్ణిక 1-4-0; ఈ అయిదున్న ఒక్క
సారిగా కొనువారికి ఇవి 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.
అప్రెజు:—N.S. నీతికథం C/o N.S. నరసింహం
M. A. ట్రయినింగుకారేశి, రాజమండ్రి. 4560

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 నంబూలై 16-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

విద్యుముబస్తాలు		
కుము తెళానిది ,, ర 42 కేవి రు 18 0 0 14 0 0		
నెల్లూరిది ,, డిల్ రు 18 12 0 14 8 0		
ధిల్లి ,, డిల్ రు 15 0 0 17 0 0		
రాగులు రి. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0		
శవ్యలు ,, ,, 18 0 0 22 0 0		

2. ధాన్యమువస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0 16 0 0
నెనగలు ,, డిల్	,, 12 14 0 13 8 0
పెసలు ,, డిల్	,, 14 0 0 16 8 0
మిశ్రములు ,, డిల్	,, 14 0 0 17 0 0
ఉలపలు ,, ర 195	,, 11 0 0 11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శవ్యలునూనె కా 1-కి	,, 145 0 0 150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0 21 0 0
మిశ్రా వేరు నెనగవచ్చు కా 1-కి	,, 50 0 0 52 0 0
చీలితో కొట్టిన ,,	,, 48 0 0 46 0 0
శీత నెనగనూనెగానుగ కా 1-కి రు 110-0 మిశ్రా నూనె 108	
అముదము కా 1-కి	108 0 0 110 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయాపసుపు కా 1-కి	112 0 0 115 0 0
కూరకనుపు ,,	75 0 0 80 0 0
మిశ్రపకాయ (గుంటూరుది) కా 1-కి	77 0 0 84 0 0
దనియాలు ,, కా 1-కి	91 0 0 105 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలినుండు ముసుగు 1-కి రు 40,45	
కాళహ స్తిపాయకట్టు ,,	,, 50,55
తెలుము కా 1-కి	రు 28 0 0 50 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,, 27 4 0 27 8 0
చింతపండు కా 1-కి	,, 28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-కి	,, 82 0 0 88 0 0
చదరం	,, 29 0 0 81 0 0
రవుండు	,, 27 0 0 88 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహం యాటి	రు 7 14 0
నెం 6 ,, కట్టారి	,, 5 4 0
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టెస్త్రిలు	,, 7 14 0
నెం 40 జామ్మరు 10 పా	,, 11 14 0
నెం 44 సాండో	,, 6 0 0
నెం 40 రాడి	,, 11 0 0
నెం 4 తెన్ని మసీదా	,, 4 8 0

7. దూది

జోండానెట్టు బాతు 1-కి	రు 482 0 0

8. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	రు 68 8 0 రు 64 0 0
అంగారు కులము 1-కి	,, 21 0 0 21 2 0
సవరకు 1-కి	18 8 8
ఇత్తడి కా 1-కి	,, 280 0 0 284 0 0
రాగి కా 1-కి	,, 270 0 0 275 0 0

9. గులు

కేటలు స్పెయిన్ లాండు అలిజరంకా సింహం	
సీపా 1-గ్రాడి 20 కి రు 58 0 0	
,, నీలిరస 1 రతి	1 11 0
,, 14 రతులు	1 10 6
,, 28 రతులు	1 9 0
,, 56 రతులు	1 8 6
,, 1 అంచు	1 8 0
శీర్మలు పాన్డుస్కాల్ రెడ్ అనగా (బ్రిక్-రెడ్డు)	8 4
కాంగో కి రి	1 0 4
దరు 4 రి	2 2

